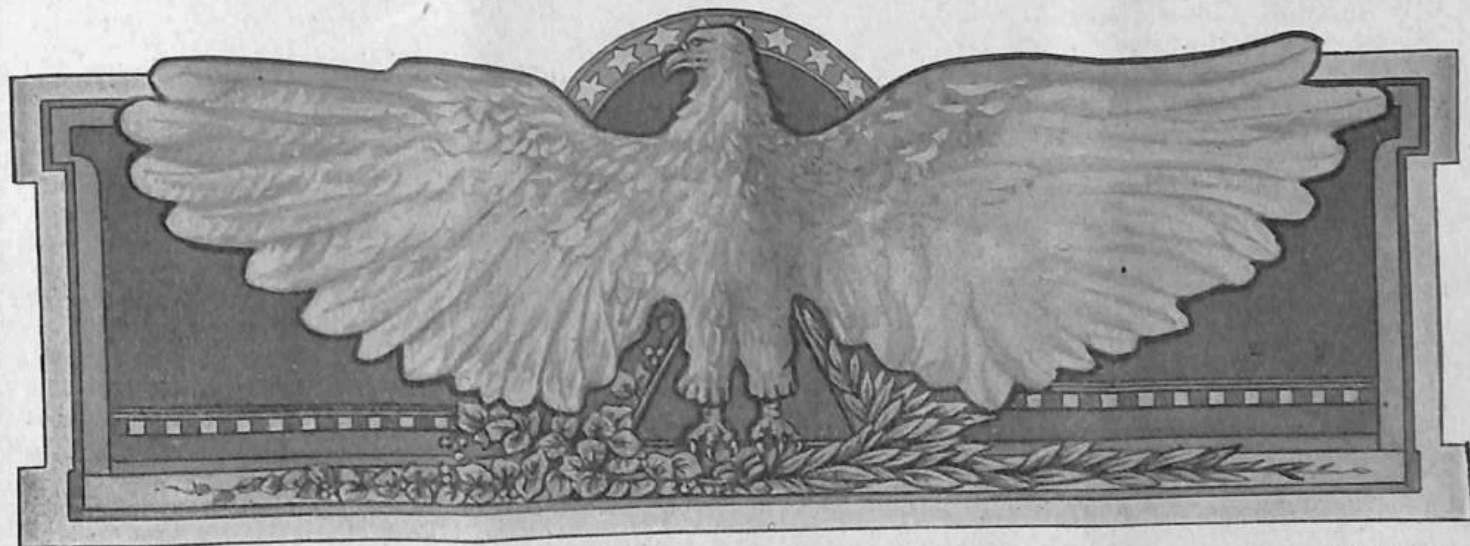

SOKOL AMERICKÝ

ROČNÍK XXXVIII.

CHICAGO, ILL., 15. PROSINCE 1916.

ČÍSLO 12.

Jar. Nauman:

NEMESIS.

A STA let doutná pomsty var žhavý,
pět věků páli v srdečích nám žár
za vraždu naší nejdražší hlavy
ideí našich hanebný zmar!

Nástupci Krista krví se sytí
— z plamenů vzlétá, vzkříšený duch —
z potupné výhně Svoboda svítí,
do temna porob proniká vzduch!

Myšlenka volná z hranice vzlétla,
důstojnost lidství vniká již v svět,
Čech byl, jenž vhodil pochodeň světla
v odpornou lží a pověry změt!

V kolébce toho, světlo jenž vznítíl
však do dnes ve tmách poroben lid,
na čase věru jas ten by svítíl
i jemu, sežeh mrtvolný klid!

Bratří, ne ústy, ale vší duší
širíme to světlo, každý tmy dus —
na bránu církve Nemesis buší
co Pravda roste, již hlásal — Hus!

REDAKČNÍ ÚVAHY.

Již několikrát jsme se zmínili na těchto místech, jak Sokolstvo pronásledováno jest ve staré vlasti, jak trpí i Sokolstvo slovanské, zejména v říši černo-žluté, kdežto v Němečích nemenší má potíže. Česká Obec Sokolská byla rozpuštěna, pak následoval Svaz Sokolstva Slovanského, časopis "Sokol" byl zastaven, jakož i Věstník Č. O. S., vedle celé řady věstníků krajinských a župních a konečně došlo k nařízení, jímž život v jednotách sokolských se naprosto podlamuje, protože vláda vytušila, že i žena, Sokolka dovedla v ruch tělocvičný zasáhnouti a za cvičitele hlásily se síly, třeba starší, tož dobrovolné, jen aby se dorostu prospělo a věc sokolská i v dobách nejtěžších nepoklesala. Nic nebylo platné, že Sokolstvo téměř všude propůjčilo Sokolny na lazarety, nemocnice a p., nic nebylo platno, že z řad jeho tolik bylo ošetřovatelek dobrovolných a ošetřovatelů zkušených

i lékařů vedoucích. A jaká jsou ta nová nařízení vládní? "Za 1.—Žactvo nesmí navštěvovati sokolská svičení, poněvač zákon mimo školského tělocviku jiné evičení nedovoluje. Za 2. — Na sokolských evičitelích žádá se složení státní zkoušky z tělocviku. Pro nedostatek evičitelů dotčeno tím Sokolstvo na místě palčivém — poněvač nyní z lásky k věci vypomáhali bratři starší i mladší. Za 3. — Výcvik dorostu v jednotách byl samými sokolskými jednotami zastaven, jelikož jiné nařízení vyžadovalo vyučovací řeč dorostu německou a evičení po způsobu rakouské vojenské soustavy, což se příčí sokolské a české myšlence o výchově mládeže. a za 4. — V jednotách zbylí členové pozůstávali z reklamovaných státních a zemských úředníků, různých osvobozených zaměstnanců, invalidů a členů starých, nepovinných vojenskou službou. Všichni poněkud závislí lidé, hlav-

ně státní úředníci, vyzváni úředně k vystoupení z jednot sokolských. Tak úplně umrtven život v jednotách. Úřady pečlivě přihlížejí k tomu — zdali jednoty ukazují nějakou činnost, mohou-li se snášeti a mají-li k tomu potřebný počet hlasů. Kde tomu tak není, ihned úřady jednoty rozpouštějí, jako v Poštorné, Říčanech a jinde. Domovní prohlídky u sokolských předáků jsou na denním pořádku.”

Každá zdravá, utužená a pevná bytost lidská, rozumná a uvažující dá rozhodně přednost zdravé, utužené, pevné, rozumné, uvažující bytosti druhé, pokud společenských styků se týče a osobního přátelství, nežli nějaké bytosti božské o níž neví ani kde je a jaká jest u vzhledu svém. Muž raději dá přednost ženě a žena muži, nežli, aby žili s nějakým tím bohem, andělem aneb démonem. Nečetli jsme nikdy o bohu ničeho co by přimělo nás k tomu, abychom se k němu obrátili, abychom “byli s ním”, ba ani na hodinku jedinou. Bůh pro nás nemá žádného významu. Cokoliv jest o něm psáno to věru, že nás k němu netáhne a cokoliv pozorujeme kol vypadá docela jinak, nežli “vševědoucí a všemohoucí” by pořídil a jestli pořídil pak člověk před takovým bohem ukrutným a hrozným musel by jen zlořečti, “že kdy k jeho obrazu byl stvořen” i vysvětlil by si snad proč a zač tolik zvěstev a bídy válečné jest v době přítomné v té křesťanské Evropě.

Minulý měsíc posílali američtí Němci prostřednictvím Amerického Červeného Kříže různého šatu, zimního prádla a jiných potřeb pro zajatce své na Rusi, a hlavně na Sibiři. Byl toho celý jeden náklad lodní a loď za tím účelem najatá vyjela z Brooklyn do Shanghai a odtamtud pak do Vladivostoku. Cena tohoto nákladu páčila se na \$54,000 kdežto hotových \$50,000 bylo posláno přímo do Berlína Německému Červenému Kříži a k jiným účelům. Netřeba pátrati jaké byly tyto jiné účely nám musí stačiti to faktum, že sebrali Němci v Americe bez rozdílu, at’ již to byli svobodáři, aneb věřící a u nich těch svodářů jest hodně. Konstatujeme jen tak mimochodem, neboť víme, že česká svobodomyšlná Amerika náhodou rdíti se nemusí, třeba jí “Národ” a jiné podobné papírky znovu a znovu mávaly “červeným hadrem” sebevražd, dovozující opět podle starých vzorů svých, že jest prý nevěra, jež vede k tolika sebevraždám mezi námi. Již tolikráte bylo pánům vysvětleno, že takovéto jejich argumenty stojí na moc slabých nožičkách, ale marnost nad marnost. Musí si do těch živlů svobodomyšlných občas š’ouchnout, zapomínajíce, že bychom se mohli ohnatí toužou zbraní, všude tam kde se jedná o sebevraždu věřícího katolíka a biskupa zvláště, ale proč bychom hanobili ty, již brániti se nemohou a v té chvíli co sáhli si na život patrně trpěli poruchou hnědé hmoty mozečné a její buněk přepracovaných a jinak pokleslých. V jednom však souhlasíme, at’ již napsal kdokoli, že líčení sebevražd do všech podrobností, přinášení obrázků takových a podobných hr-

dinů má rozhodně vliv na jiné slabších myslí, lidí vznětlivých a podobných a tisku našemu věru, že podobná sensacemilovnost nesluší, jako některé ty zprávy ze soudních síní a různé rozvodní krámy. Jestli jsme byli vždy proti krvákům, tak jsme i proti psaní toho druhu, bez kterého na příklad na Východě listy naše docela dobře se mohou obejít, aniž by musely ve všem následovat “Police Gazette” a sensační “žlutý tisk”.

“Kněz, jenž vedl obec v okrese Cambira, v Pennsylvanii, vybral dosti peněz od svých osadníků i různých obchodníků v okolí, že postavili si nový kostel, nově jej vypravili, nové postavili oltáře a vše nové, jen zvon jim scházel,” vypráví pověst. Aby sehnal dosti peněz i na zvon svolal schůzi svých oveček a členové stavebního výboru mluvili. Všichni se již vystřídali jen McCarthy dosud neřekl ani slova. Jeden vzpomínal toho, s jakou námahou pořídili si nový stánek boží, druhý poukazoval na to jak nádherné mají lavice, jiný zmínil se o novém zařízení oltářů, zejména hlavního a ještě jiný liboval si, že zařídili si parní topení a že mají dosti uhlí ve sklepech pod kostelem do kotle. A všichni vyslovovali jen politování, že schází dosud nový zvon. Vyzívali ovšem k novým sbírkám a k novému napjetí sil. Pak došlo na McCarthyho a ten prál: “Máme pěkný kostel. Naše lavice jsou pohodlné, naše oltáře jsou krásné. A je pravda, že nemáme zvonu. Ale za to máme parní topení v kostele i dost uhlí ve sklepech. K čertu se zvonem, proč bychom si nemohli poříditi raději parní píst’alu na kostel!” Nu a jaký byl by v tom konečně rozdíl, jest-li by se ovečky svolávaly do kostela na pobožnost píst’alou jako do továrny, anebo zvonem? Tohle bychom doporučovali našim v Čechách. A nemusili by tak plakat pro ty mnohé staré zvony, jež vlada jim ze zvonice chrámových sundává, aby z nich, “hlasatelů křesťanství” nalila kanony.

Mluvili jsme na slovenské schůzi ve prospěch Slovenské Lígy a její odbočky v Cudahy, Wis., a to na podnět tamních bratří Sokolů slovenských. Mluvili jsme z jednoho jeviště s českým katolickým knězem a kazatelem evangelickým Slovákem. Tito nebyli na pořadu, ale tolik musíme přiznati, že český katolický kněz mluvil tak, jakž věru, že nejsme zvyklí, vyzívaje přítomné bratry Slováky k podpoře Českého Národního Sdružení. Ani sluchu svému bychom nevěřili a tak se zdá že dle docházejících zpráv z Clevelandu, Baltimore a odjinud nyní i čeští kněží katoličtí uznávají, vedle kazatelů protestantů, že i oni jsou potomky národa českého, že i pro ně stejně znamená utrpení vlasti jako pro živly svobodomyšlné, které až dosud v akci za osamostatnění Čech šly samy v před nelekajíce se nezdaru a různých překážek. V Clevelandě následkem takového českého vystoupení českého kněze katolického obrátil i český list, jenž kdys akei Č. N. S. trhal a někteří naši lidičky div samou radostí nad tímto o-

bratem se neukuckají. A přec jaký je v tom rozdíl, jest-li řádný, dobrý, poctivý dělník, svobodář akci za osamostatnění Čech podporuje od samého začátku, seč síly jeho stačí, protože jako Čech z dobré české krve a české matky **považoval tak za svou povinnost**, aneb Čech, katolík a kněz, když konečně uzná, že i on by měl k dílu velikému a českému přispěti po dvou letech marného vyčkávání, váhání. Kdo v čas dá, dvakrát dá, třeba lépe někdy, nežli nikdy!

“Slovenský Sokol” v poslední čísle píše o spojení Sokolstva i zdůrazňuje zcela pochopitelně, že tu ještě o spojení Sokolstva veškerého v Americe řeči býti nemůže, a pokud se Slováků týče bude se prý muset potom mluvit dříve se Slovenskou Obeí, nežli jakýkoliv název napřed nové organizaci se udělí a p. čili k otázce této bratři Slováci chtějí mít také slovo. Zeela správně a zeela tak, jakž byli jsme očekávali a na místech těchto psali. Dnes spojení Národní Jednoty Sokolské se Župou Fugner-Tyršovou jest hotovou udalostí, všude hlasovalo se jednohlasně pro to, již v tom či onom táboře a proto nevádí, když řekneme si otevřeně, že spojení to týká se prozatím a jedině jen jmenovaných dvou organizací. D. A. S. jest s námi spojen po stránce technické, totiž s N. J. S. a názvem “Svaz česko-slovanského Sokolstva v Americe” otevřítí se má prý cesta i ostatním sdružením slovanským.

Odevšad volá se: Potřebujeme cvičitele, jinde odborně vzdělaného učitele, cvičitelů dobrovolců mají několik, ale celku nevyhovuje, protože již se v pouhé ochotničení nevěří, má-li opravdu dojít k řádné výchově tělesné i mysle šiků našich. A ještě jinde byly by sestry naše rády, kdyby mohly získati cvičitelku, jež jako žena znala by jejich potřeby a snahy lépe cvičitele dosavadního, zejména když by měla k tomu náležitě schopnosti a potřebné vyškolení. Od dosavadních župních kursů tolik jsme si byli slibovali, ale sliby chyby. Z celé řady posluchačů a posluchaček nikomu nenapadlo, že by se mohl, aneb mohla věnovati povolání cvičitelskému, učitelskému. A přec je tolik příležitostí a takové pole rozsáhlé k působnosti opravdové. Jen chtějí, jen vůli mít, protože o vhodný material jistě nouze mezi námi není. Se spojením šiků našich v jeden mohutnější celek otázka tato bude doista jednou z prvních a nejdůležitějších, abychom pokud sil cvičitelských se týče mohli pro tuto dobu počítati na sebe a na naše řady. Ze staré vlasti po pět a snad i více let nelze očekávat pomůcky mnohé, jakž druhdy bylo. Musíme se tudíž přičiniti sami, musíme přistoupiti k založení instituce, kde by síly cvičitelské a učitelské se vychovávaly, kde pokračovalo by se dle soustavy naší a šlo by se k poznatkům moderním, tak aby takový, přes celé prázdniny trvající kurs také něco vydal. Mohly by být tři třídy. Pro začátečníky, pak druhá třída a konečně třetí třetích prázdnin čili tří let. Za několik měsíců v jednom roce, v jednom období rozhodně nelze očekávati nutné

výsledky, neboť dnes již znalost odborná neobmezuje se pouze a jedině na ladné provedení nějakého vreholného výkonu, ale i znalost proč a zač se tak děje v té které skupině svalové, v buněčném složení vláken jeho, jaké účinky fyziologické jsou tu na čívy, dýchání, krevní oběh, srdce a výměnu látek, vyměšování a teplotu těla i orgány zažívací, vedle všech požadavků zdravotních i pokud žen se týče a jejich cvičení zvláštních. S těmi a podobnými poznatky moderními vedle stručných názorů o tělovědě, první pomoci a vhodné záchrany v tělocvičně jsou tu i studie výsledků na zdraví lidské vůbec a potřeb pro posilu a utužení příštích pokolení čili toho našeho budoucna ve výchově naší mládeže obého pohlaví. Dle toho musíme i pomůcky opatřiti si pro takové a podobné děle trvající kursy i snažiti se, abychom i v té práci tělocvičné obstáli v soutěži s jinými.

Minule jsme řekli naším, že by každý z nás mohl si vzíti na starost jednoho našeho bratra, Sokola, zajatce ve Francii, na Rusi a v Itálii a tak dále. Posílají mu knihy, noviny, ob čas pohledničku, a po případě i nějaký ten dollar na přilepšenou. Dostali jsme celou řadu dopisů od našich ochotných bratrů, ano, dostali i nějaký ten dollar k těmž účelům a tak trochu té drobné práce pomoci má těm mnohým naším, již raději volili hroznou a utrpení plnou cestu Albanií s ubohými Srby, nežli by se vrátili do rukou rakouských hyén nešťastnou Srbií deptajícími. Pomáhali jsme dle došlých přihlášek našich hochů. Nebylo jich mnoho a snadno se dalo vyříditi a mnohá šla v poslední době bednička na zajatce naše prostřednictvím Amer. Červeného Kříže, jehož adresa zní: American Red Cross, Bush Terminal, Brooklyn, N. Y. Zásilky do Brooklynu se ovšem vyplatily jako balíčková pošta aneb zásilka expresní a Červený Kříž o další zásilku již zdarma se postaral, když adresa zajatce byla správně napsána a oznámeno napřed co a jak se posílá a kam. Do Belgie, do Francie jdou zásilky týdně, do Anglie, Italie a na Rus vždy, když dvacet balíčků jest pohromadě. Do Rakouska, Němec, Bulharska a Turecka musí se opatřiti povolení Velké Británie, Srbům a Černohorcům posílají se věci do Soluně až zatím za zásilky se neručí a později ústředna oznámí jak bude. Pro Polsko posílají se věci přes Janov do Švýcar a to také není jisté. Zásilky musí se dobře opatřiti, jakž jsme již byli zdělili. Jenže vedle bratrů našich jest zajatců českých a slovenských ze Srbska jak v Itálii tak i ve Francii mnoho, také jsou tu bratři Chorvaté a Slovinci našich snah a našeho smýšlení a proto těší nás, že český New York zahájil činnost, jež slouží mu jen ku etí. Tam sbírají se šaty a jiné potřeby, aby zajatcům se do Francie i jinam poslalo. Upozorňujeme však na to, že zásilky takové musí být naprosto čisté, desinfikované a takové, aby se skutečně prospělo. Všechny odhozené věci, aneb předměty roztrhané, nevyspravené činí jen špatný dojem, když se zásilky otevírají. Hrací karty do Francie se nepripouští, a také se zásilkami tabáku jsou obtíže, leda by se získalo povolení ministra války a to ještě by

musely zásilky takové býti ve zvláštních bedničkách aneb balíčcích. Peněžní zásilky naše poslali jsme v čas a k době slunovratu prostřednictvím státních bank i táhli na Comptoir Natl. d' Escompte de Paris, France a jsme jisti, že cesta to nejlepší. A ještě neuschla modř psacího stroje našeho, když libovali jsme si nad počinem našich v New Yorku a již byla tu nová, ještě radostnější zvěst' našich z Clevelandu. V poslední schůzi T. J. Cleveland, konané, dne 19. listopadu usneseno, aby zahájena byla sbírka, aby strádající českým vojínům zajatcům ve Francii pomoheno bylo nějakým šatstvem, o něž snažně žádá výbor na základě toho co, "Sokol Americký" byl v čísle minulém navrhl. Ihned stanoveny sběrny, vydáno svolání, jakž ve "Světě" jsme četli a český Cleveland, bratři naši i sestry k mnohých dobrým a jiným počínům svým přidali dnes jeden z nejlepších, protože naprosto humaní a pro ty, kdož vrátí se do ubohé vlasti, aby nové tvořili základy volných lidí, volné zemi.

Cvičení těla tvoří znamenitou součástku léčby v případech, kde jedná se o cukrovku. Zvyšuje totiž vzdornost tkáně tělesné v přijímání sloučenin kyseliny uhličitě i napomáhá v budování činné protoplasmické tkáně v jejím buněčném složení a to na úkor tuku. Mimo to nemocní, kteří cvičí záhy nabývají čilosti, vede se jim lépe i mají zvýšený zájem o život. Chut' k jídlu se zvyšuje a zvýšení to není větším, nežli postačí se ztrávit i vyměnit v těle. Allen proto doporučuje cvičení těla všem trpícím cukrovkou (diabetes). Silní nemocní mohou započít s cvičením v předcházejícím období postu; slabší v době upravené životosprávy čili diety. Cvičení zvláště působí hned po jídle obsahujícím uhlohydraty. Kratší doba silnějších cviků hodí se lépe, nežli pouhé monotonní procházky. Rozumí se, že jako při každém cvičení soustavném musí pacient přestati ihned cítiti únavu. U dětí cvičení má ještě větší význam. Pomáhá budovati svalovou tkáň i působí zdatně na vzrůst jejich i stav zdravotní vůbec, což dokázati lze častou prohlídkou lučební moče, kterou pátrá se v takých případech vždy po stopách cukru.

Naše jednoty, které dosud nejsou členy Českého Národního Sdružení měly by za v čas se přihlásiti a to pravidelným příspěvkem svým pěti dolarů nejméně. Omluva, že pracují v dotyčné odbočce, aneb, že jednotliví členové se přičiňují nikterak nestačí, protože v práci za osamostatnění staré vlasti naši jednoty naše mají býti příkladem a jako celky dokazovati, že jim na věci skutečně záleží. Na schůzi Výkonného Výboru předléhal návrh T. J. S. New York, aby v pádu spojení veškerá hotovost N. J. S. až na fondy byla odevzdána Českému Národnímu Sdružení a o návrhu tom, aby jednoty pak hlasovaly. Na první pohled vypadá velice pěkně a pokud nás se týče rádi bychom takový a podobný dar Č. N. S. přáli — o tom přece nebude nikdo pochybovati, ale hnedle vynoří se myšlenka druhá. Jak budeme jako těleso sokolské moci pokračovati bez peněz, jak bu-

deme jako větší těleso, když ani ta, ani ona organizace nebude mít ani centu moci pořádati kursy, věnovati zvýšenou pozornost žactvu a práci technické vůbec, jak budeme moci vydávati potřebné pomůcky, jichž již nyní postrádáme a sotva hned tak po válce z Čech dostaneme. Jaká byla by to instituce naše výchovná, když by jsme ji odňali všechno a s větší organizací sdružením povstalou neměli bychom ani na té, ani na oné straně ani centu do začátku. Je to na pováženou a sotva lze schváliti, neboť pak jednalo by se o bytí naše a bytí spojených šiků! Jestli se má projevit opravdu a upřímně snaha naše a dobrá vůle, pak jest tu cesta jiná a daleko lepší ukázati, že chceme podpořiti Č. N. S. co nejvíce. Na kolik by tu bylo tisíců dolarů, kdyby vypsána byla již konečně jednou, jakž stále se psalo a povídalo, tak zvaná daň národní jednoho dolaru na každého člena naší organizace. Spůsobem tím sehnáný obnos byl by pak celku našemu ku cti, byl by daleko větší nynější hotovosti v pokladně a nebylo by k našemu ochuzení, ba co k první silné překážce rozmachu nového celku spojeného. Nebyl by návrh na vypsání daně národní spíše na místě, nežli co jiného, daně z každé hlavy našeho členstva? Uvažujte a dle toho jednejte!

Císař František Josef Poslední, jakž mu byli junáci srbští říkali, vysmívajíce se, "že Fráňa Jozíf u Šabca dostal se na magarca" vlivem Berlína, již tedy chudák stará není! Zemřel a jako Fráňa opravdu poslední! Celá spousta byla napsána nekrologů všelikých, některé i méně lichotivé, ba trochu silnější jako ten francouzský cognac, na který si stařeček byl v době poslední tak potrpěl, aby to vetché srdce necitelné, sobecké a surové aspoň trochu stimuloval a k životu bídnému císaře bídáka. Vyvolal ten hrozný zápas evropský a konce se nedočkal a toho, pokud nás se týče velice litujeme a s námi litují dojistá všichni Slované, již těšili se, že až ty chmůry válečné se rozejdou a vysvitne slunko svobody všem malým národům, že s tím rozkývaným trůnem Habsburků půjde i krivořísečný tak zvaný král český ke všem ďasům... Zemřel císař, at' žije císař nový, tak se volalo ve ve Vídni sotva to tělo starce z rodiny zatížené vychladlo a od toho nového český národ v době nynější asi sotva mnoho očekávati může. Litice válečná zuří dál a Vídni i trůnu habsburskému přibýlo o novou loutku více, loutku, od které ty šňůrečky pocuchané vedou k Berlínu. Proto škoda slov a tu bude jen dobře, abychom si to přátelství Němčička vůči všemu slovanskému a českému zvláště uvědomili a novou silou šli k činům, jež směřují k osvobození vlasti našich československých to jest vydatnější podporou každého kroku Českého Národního Sdružení...

Polákům zemřel hetman národa! Tak psaly listy polské a my musíme uznati, neboť Henryk Sienkiewicz byl vůdcem, jehož slova poslouchala každá strana národa polského, byl spisovatelem, jehož jméno dílem velikým proniklo téměř ke všem vzdělaným

národům a v době nynější byl opět on, jenž staral se o úlevu ubohé a zdeptané Polsky za hrozné této války i řídil veškerou podporu, zejména i z Ameriky pro Polsko poslanou, ze Švýcar. Slavný tento romanopisec polský, jehož historické práce byly vždy cenné, nemalé narodil se roku 1846 i složil svému národu lidové podání všeho toho co v dějinách jeho bylo nejkrásším, nabádaje k volnosti a osvobození zemí polských. Díla jeho jsou téměř všechna v českém jazyku a po veřejných knihovnách amerických najdete je v jazyku anglickém, německém, italském, francouzském, švédském a rozumí se i ve všech jazycích slovanských v těch kterých odděleních, ba i v jazyku japonském a mnoha jiných východních jazycích. Jsou to jeho zejména "Quo Vadis", Křižáci, Ohněm a mečem, Potopa, Pan Volodyjowski, Bez dogmatu, Rodina Polanieckých, Listy z cest" a mnoho jiných. Díla jeho většinou historická, vynikají velkolepým rozpětím dějovým, mohutným scénováním, bujnou fantasií, vřelým vlastenectvím, úchvatným líčením bitev i krutosti věků, projevů lásky atd. Celkový děj románu není jednotný, je to řada epizodních románek spojených abstraktní ideou ušlechtilé tendence vlastního rázu. Péro jeho dovedlo líčiti doby republiky polské a kdo četl ty jeho práce spíše pochopí tu "polskou rozervanost vůči slovanskému dílu". Zemřel veliký polský člověk a veliký jest pomník, který v lidstvu veškerém byl si sám zbudoval. Sienkiewiczovi čestná budiž paměť a vzory jeho hrdinů vzorem všem lidem statečným.

VÝVOJ NÁRADÍ TĚLOCVIČNÉHO.

Když na posledním sletu všesokolském v Praze prohlíželi jsme si ty jednotlivé kusy tělocvičného náradí, jak vystaveny byly v nádvoří staroměstské radnice, kde i výstava sokolská se odbyvala a my vlastní měli místnosti Sokolstva amerického, podivili jsme se co vše dokázala zručná ruka sokolská. Byly tu opravdu jen skvostné ukázky sokolského náradí, jež pokud se týče spracování dřevěných, pružných a velice pěkných částí, každému borci se zamlouvalo, ba v některém ohledu předčilo i výrobu eizí. Praktické úpravy americké a zařízení celých tělocvičen moderních, jak my jim zvykli ve velikých ústavech tělocvičných velikých našich měst, hřišť, veřejných parků, plováren a sprch tu nebylo. Úprava lékárníček pro prvou pomoc a zavěšení na rámy a jinak u stropu: tyčí, kruhů, kolovadel, žebříků, visuté hrazdy, úprava náradí dle různých postav, zařízení skříní na šaty, pohodlná úprava dráhy na běh v tělocvičně, rámy na zavěšení kuželů, činek, skříně na umístění rapírů, šavlí a p., kroužků dřevěných velikých i malých míčů, provazů, švihadel, košíků, věšáků na pálky a jiné k našim pomůckám přirovnati nelze. Také pružné můstky dvojité bradla jich mechanismus posunovací, váhy a různé míče i jiné u nás stojí za zmínku.

V celku však možno říci, že vývoj českého náradí tělocvičného kráčí rovnoběžně s českými borci všude vítězivými. Pouze náš americký kužel

měl tu jinou formu, ač byli to právě naši borci, již náradí to do Čech za první návštěvy Sokolstva amerického byli zanesli, poskytuvše našim mnohou ukázkou z těch a jiných evičeních, vedle eviků na koni, jakž známo. Při trochu větší průmyslové podnikavosti náradí české zajisté by v soutěži všude obstálo, o tom nemůže býti pochyby. Však, abychom se vrátili k vlastní rozpravě. A tu nutno zajíti v doby dávné.

Ve starověku a středověku vyráběno bylo náradí jen příležitostně za účelem spíše válečným, kdežto v dobách prvotních člověk utrhl si větev stromu k vlastní podpoře svalů a těla svého dřive, nežli snad poznal, že i ku zkypření půdy by se hodila. Číňané i Indové již pěstovali evičení tělesná v dobách prvotních jako Egyptané. Staří Řekové s porozuměním vychovávali své syny v tělocviku za účelem obratnosti a síly a protože Hellada byla vzorem našemu Tyršovi podíváme se, co zde již si vyráběli ku evikům svým. Při běhu a skoku vyskytují se tyče a provazy, dále tak zvané haltéry, našim činkám podobné. Při vrhání těžký byl aneb lehký touš či-li disk, kovový, čočce podobný. Do terče se házelo oštěpem, hlavní to zbraní Hellenskou. Při zápasu byla ochrana obličeje i ruky dovolena, když se šermovalo, jinak šlo se na pěstě i nohama se doráželo a vše to zahrnuto bylo v pětiboj, nejkrásnější to výkvět gymnastiky, kterou i s palestrou Řekové odkoukali bez odporu od Egyptanů, již na Nilu pořádali před tím své závody a za časté poslance řecké tu vítali, nemluvě ani o jízdě o závod a předstihů koňských. Veškeré druhy tělocvičné práce tehdejší měly ovšem ráz závodivý a bojovný a touš nebyl nic jiného, nežli umělejší náhrada za těžké kameny, jimiž u Homéra rekové se potýkají a jízda o závod děla se na válečných vozech, jež ve státech Dorských ve výchově gymnastické byly i pro ženy. I pro ně byly hry míčem, jízda o závod, skok, praky, vrhání oštěpem, střelba šípy, šerm, plování, rohování, tanec atd. Skok dál se jako dnes do výšky, dálky a hloubky, obručí, přes provaz aneb koly. Míčů používáno bylo malých, velikých, dutých, plných, míčů pískem plněných aneb vínem plněných a na vrchu naolejovaných. S úpadkem cností občanských padla Hellada a s ní i nadšení pro tělocvik. Římané ti již se Řekům v tělocviku rovnati nemohli, ráz jejich evičení byl hodně vojenský a dle toho brnění a celá jejich výzbroj. Náevik děl se jednostranně a konečně byly krvavé hry gladiatorské otroků a zajatých nepřátel, jež působily jen záhubně a s mravní pokleslostí klesl konečně i stát.

Na počátku středověku, kdy církev opanovala celý známý svět, zájem pro tělocvičnou výchovu úplně vymizel. Nově vytvořený stav tak zvaný rytířský, jak Kroupa vykládá, uvedl v život zápasy na koních, to jest turnaje — po česku sedání. Turnaje tyto zavedeny byly i do Čech v desátém století hlavně za krále Václava. Zápas spočíval v tom, že dva protivníci na koních doráželi na sebe meči, kopími aneb kyji. Tu přišel vynález prachu a význam obrněných jezdců a turnaje zanikaly, ustupující tak

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB. CO., 2146—50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Official Paper of the National Gymnastic Union of Sokols of U. S., North America.

Vychází 15. každého měsíce v Chicagu, Illinois.

Pořadatel:

Dr. J. RUDIŠ-JIČÍNSKÝ, 1900 Blue Island Av., Chicago, Ill.

Editor:

SUBSCRIPTION - - - - - \$1.00 per year
Předplatné \$1.00 ročně - - - - - Do Čech \$1.00

Kdo z Evropy zasílá předplatné mezinárodní poštovní poukázku, zděl tak rovněž i výpravčímu listu našeho, aneb jednatele V. V. Předplatné, jakož i oznámky do listu přijímá jednatel Výkonného Výboru N. J. S., aneb ustanovení jednatele zvláštní.

T. VONÁŠEK, 1647 So. St. Louis Ave., Chicago, Ill.

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí býti v rukou pořadatele do 5. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevrací a neschovávají déle nežli od čísla k číslu.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý přesídlivší se bratr sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ku které jednotě náleží. Nové, odstoupilé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb účetní jednot výpravčímu každý měsíc.

Tiskárna a výpravčí listu:

Národní Tiskárna, 2146—50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

zvaným karrouselům, čili zápasům s různými zbraněmi. V Itáli pěstována byla hra míčem, která i do Prahy přenesena byla za císaře Rudolfa a na hradě pražském zřízena k čili tomu zvláštní míčovna.

Pro hry a tělocvik pravidelný nebylo na školách ve středověku mnoho pochopení, třeba již vyskytovaly se hlasy učenců, již na starou Helladu poukazující zdůrazniti se snažili důležitost cvičení těla, vedle pěstění mysle. A byl to Jan Amos Komenský, veliký učitel národů, jenž na tělocvik a hry pro mládež obého pohlaví poukazoval i prvá hřiště zřizovati u škol nabádal. Věhlas jeho pronikl až do Ameriky a universita harwardská nabídla mu profesuru. Již tehdy v Americe uznávaly se nauky Komenského ve výchově mládeže i znalo se ovšem jak "dítky přírody", různé kmeny Indiánů, dovedli otužovati těla svá a muži ve střelbě se cvičíce, používali k obraně své nejprve větve stromu a kamene a pak již dřevěné luky a z kamene šípky si robili, kdežto mládež jejich po stromech šplhu se učila, házení kamenem i kyjem, plování, jízdě v kanoe na vodě, na prkénkách po sněhu v životě svém loveckém, kočovném a ženy jejich práce ořebné i jiné. Že pohybováním těla a v přírodě zvláště cvičí se tělo i bystří mysl i vyvinuje se síla a obratnost to již tito praví naši "Američané" znali a také tu přirozená a pudem vedená činnost prvním a neuvědomělým ještě stupněm u vývoji tělocviků k prvému vedla hotovení náradí potřebného.

Ve Francii J. J. Rousseau v letech 1712—1778 doporučoval soustavné vyučování mládeže hlavně v plování, běhu, házení kamenem atd. Na těchto základech zakládá se konečně 1774 v Dessavě ústav J.

Basedowem a nazývá se "Filantropium". Však ale i Francouz Rabelais již před tím 1483—1553 svým chovancům doporučuje cvičení v plování, běhu, skoku a hrazdě i s činkami. První tělocvična v našem smyslu otevřena byla v Berlíně Meierattem, ředitelem gymnasia z Jachymova. Náradí té doby bylo již podobné nynějšímu, ale hodně nevzhledné a tak s rozvojem vlastní práce tělocvičné pokračuje i výroba náradí. Guthsmuths (1759—1839) zavádí kromě tělocviků starořeckého poprvé cvičení rovnováhy a tu již objevují se švihadla a žebřík. Jeho nástupce A. Vieth — 1763—1836 zavádí eviky s praporecí a také nové náradí opatřuje, to jest kozu a stůl metací. Pak již přichází otec Turnérů německých B. L. Jahn, potomek Českých Bratří, jakž po Bílé Hoře vystěhovati se museli — 1778—1852, učitel na Plamannově ústavu, dle zásad Pestalozziho v Berlíně založeném a dává nám bradla, vedle bývalého trámce kosého, nemotorného to zárodku hrazdy naší — Guerbalken — jakž Guthsmuths, ano i Salzmanna a Villaume používali. Učili běhu, skoku, šplhání, balancování a nošení složené i v ústavě ve Schnepfenthalu u Gothy a soudobně i ve Švýcařích, když prostná a počátky pořadových Guthsmuths navrhl. A. Spiess — 1810—1858 — zavedl cvičení na hraně prkna — kladina — na kolech, na příčném prkně, dlouhé a krátké švihadlo, skok přes příkop, skok do hloubky, skok útokem, cvičení s činkami atd. Jahnův nástupce byl Eiselen. Jahnovi však náleží velká zásluha že tělocviků byl dodán směr vyšší a vlastenecký, byltě dozajista již znal, že dějiny tělocviků úzce souvisí s oněmi úspěšnými snahami liberálních a volných — jaké velicí učitelové Montaigne, Komenský a Locke byli projevovali. Komenský byl prvním vychovatelem, jenž na výchovu tělesnou upozornil a doporučuje vycházky do přírody naznačil, že hry mládeži prospívají a na čistém vzduchu prováděny nemohou zůstat bez náležitého vlivu na osvěženou mysl zdravou v zdravém těle.

Za Jahnova ovšem v Německu začalo se výrobou náradí tělocvičného, ač prvé výrobky jsou nedokonalé s našeho stanoviska. Konečně usilovalo se o výrobu jednotnou, psalo se a vydávaly se knihy, jako "Zur Literatur der Turngeraethkunde" a p. a za nedlouho měli Němci náradí velice vhodné, jež sice v celku se mnoho neměnilo, ale jakostí svou a praktičností se těšilo zvýšené oblibě všude kam snahy tělocvičné pronikly. Turnéři v Americe již zakládali jednoty své záhy po roku 1848 měli vzorem ovšem náradí ze staré vlasti a netrvalo dlouho a již v letech šedesátých měli i své závody, kde náradí se hotovilo. Za dvě léta po mateřské jednotě Sokol v Praze zakládá se prvá jednota v St. Louis, Mo., a sice 14. února 1865 a v květnové schůzi již výbor oznamuje, když byla se dosud jen prostná a pořadová cvičila, že náradí již většinou jest hotovo. Bratři byli si pořídili sami i hochy jednou týdně cvičíce. Za vzor bylo jim ovšem náradí Němců. Do roku 1883 nebylo v náradí valných změn, ale pak již se vyskytují doma ve vlasti mnozí výrobci, kdežto zde v Americe byly již po celou řadu let firmy německé

Brozius, Mandl atd., i americké, Medar, Narragansett, Spaulding atd. jež jedna druhou předstihovala v praktičnosti moderního náradí tělocvičného i úpravou celých tělocvičen a ústavů, plováren i sprech a podobně nemluvě ani o školách a vyšších učitelích, letních tělocvičnách a hřištích ve veřejných parcích velikých měst. Z českých firem jmenovati dlužno E. Pollaka v New Yorku a Fr. Průchu a spol. v Chicagu. Viz oznámky. Náradí se zdokonalovalo, po krok se jevil a bohaté cenníky podávaly ilustrace celkových zařízení tělocvičen vůbec a amerických organizací zvláště. Některé athletické pomůcky jakož i pomůcky ku hře na čerstvém vzduchu: tenis, hry míčové atd. jsou přímo nádherně vybavené a náradí tělocvičné zařízeno tak, že vyhovuje se i nej přísnějším požadavkům zdravotním a výchovným, jakož i mnohým soustavám a zejména i soustavě švédské, vedle znamenitých přístrojů léčebných.

Vzorem pro tělocvičny v Rakousku stala se tělocvična zařízená roku 1839 při tereziánské akademii ve Vídni. Tu učitelem byl Albert Stefani, člen vídeňské university. Dle této zařízen podobný ústav v Praze — 1843 —, ve Štýrském Hradci, v Innomosti. Žáci Stefaniho, Češi Šmíd a Malýpetr, založili roku 1848 v Praze u "Doušů" první českou tělocvičnu. Malýpetr roku 1849 jmenován místodržitelstvím učitelem tělocviků. Malýpetr — 1815—1899 — byl tudíž prvním školním učitelem tělocviků v Čechách a jeho přičiněním dosud hrubé náradí celkem doznalo jakéhos uhlazení a praktického použití na letních cvičištech školních. Ústav jeho pak byl bohat na různé náradí, jak pro tělocvik, tak pro zábavu. Náradí to objednáno bylo z Němec, kdežto některé součástky dodali živnostníci pražští. Tu první útulek našla první sokolská jednotka "Sokol Pražský" a sice 5. března 1862 a cvičilo se na koni, koze, hrazdě, bradlech, žebříkách, šplhadlech, kolovadlech, pěstován skok i cvičení s činkami. Z ústavu Malýpetra přestěhoval se Sokol do sálu "U Appola" v Ječné ulici a do této nové místnosti dodáno bylo poprvé české náradí tělocvičné zhotovené za dozoru Dr. M. Tyrše. Plány na konstrukce závesné pro šplhadla, kolovadla, kruhy, hrazdu, žebříky vypracoval br. Písařovič. Provedení práce svěřeno tesařskému mistru br. Kutinovi v Karlíně, sedlářské práce vykonával br. Kryšpín a dodal koně, kozu a žíněnký. Br. Mueller vypracoval kresby na bradla, žebříky a hrazdu a kolovadlo. Práci truhlářskou provedl br. Fiala, provaznickou br. E. Jaeger, zámečnickou br. J. Juppa. Nutno zdůrazniti, že toto náradí provedeno bylo velice pečlivě, dokonale a vhodně, bylo jemnějších tvarů, nežli vzory německé. Zakládáním nových jednot i poptávka po náradí rostla a záhy založeno bylo několik českých firem náradí vyrábějících, jímž za časté i vzory americké byly vodítkem, a to hlavně, když br. Mendík z Ameriky se vrátil a mnohé illustrované cenníky americké donesl. Na první sokolské výstavě roku 1891 již četné české firmy jsou zastoupeny a bylo to hlavně normální náradí Sokola Smíchovského, jakž bratr A. Kroupa byl zhotovil. Firmy V. Fiala, později V.

Fiala, Burg, Pajekr a jiní náradí jednotám ze začátku dodávaly, kdežto v Lomnici na podnět bratra Jandourka povstala nová firma J. Sýkora, pak J. Burg v Praze, Suchý a Jouza v Pečkách, Jos. Karásek v Plzni Dr. Fotr, Boháček a spol. v Turnově, Vilém Fiala na Vinohradech a V. Košťál ve Slaném. Náradí smíchovské objednáno na podnět náčelníka br. J. Vaníčka a tu truhlář P. Hájek, kovolitec Jos. Vindyš a zámečnický J. Bartl na Smíchově se přičinili. Náradí se ujalo a v soutěži s jinými obstálo čestně. Na druhé výstavě sokolské roku 1895 již vystavovaly firmy. J. Sýkora z Lomnice, Jos. Vindyš a Jos. Bartl ze Smíchova, kdežto na třetí výstavě roku 1901 jen firma Vindyšova se účastnila ukázkou náradí Kroupova. Náradí pro hry vystavil J. Pelikán v Praze a J. Syrový v Třebíči, kdežto náradí systému Kroupova šlo i za hranice a to výrobou R. A. Smekal na Smíchově, firma měla i pobočný závod na Moravě u Prostějova, kdežto v Jičíně výrobou náradí a kol po způsobu americkém zanášel se bratr J. Mendík, J. Vindouš a spol. v Radotíně a B. Packra vdova v Praze. Na výstavě 1901 ukázal br. A. Košťál ze Slaného novinku tak zvané paleáty, ale ty se neujaly. Roku 1890 na podnět br. Farkače provedeno bylo metadlo pro Sokol smíchovský, jež později darováno T. J. S. Vlastimil v Sasku. Němci potom udělali z toho tak zvaný "Handstuetz" v tělocvičných listech německých, jako novinku v náradí. Na obranu proti švédské soustavě vynalezl br. J. Klenka nové náradí tak zvané dvojžebří, mající tu výhodu, že se dá použiti jako jednoduchého i dvojitého ve směru svislém i vodorovném. Dvojžebří jako bradla se použiti dá a tu i šírku lze změnit. Jestli upevníme na spodní žerd' zvláštní sedadlo ve svislém směru a madly, může každý cvičenec v závěsu na vrchní žerd' cvičiti přes madla a do sedla všechna prvková cvičení, která se při cvičení na koni požadují. Obrátíme-li žerdě spodem nahoru, lze cvičiti rovnováhu v chůzi jako na kladině. Lehké a různé konstrukce náradí se stále zdokonalovaly a úprava vlastní děla se do té míry, že o výstavě 1912 byla zrovna radost pohleděti, již proto, že všude se hledělo, aby náradí veškeré co do rozměru odpovídalo anatomickým i fyziologickým rozměrům těla a jeho výkonu. Mechanická zařízení různých konstrukcí byla u této příležitosti dokonalá a samostatné upravování výšky žebříků, kruhů, visuté hrazdy a podobně již dle amerických vzorů a vzorů francouzských na motouzy; provazy a řemeny na zdi již odpadly, co zatím madla jsou zařízena, aby přispůsobila se cvičení každého stáří, čili jsou na tři vzdálenosti. Kladina dutá, se stojany zvětšovacími do jednoho metru výšky jest vynález br. V. Šváchy i použití se dá místo švédských lavic, co zatím stojanů jejich používá se ku podpoře šikmého žebříku, čímž délka jeho se prodlužuje a těžší náradí vesměs opatřeno jest pojezdným zařízením, nemluvě ani o rozmanitých, důmyslně zařízených strojích léčebného tělocviků, dle vzoru Zandera ve Stokholmu a jině. Pomocí takých přístrojů pohyby na těle nemocného se konají při nemoci svalů, kostí a kloubů.

George Bernard Shaw:

CÍSAŘ A MALÁ DĚVUŠKA.

Překlad za laskavého dovolení spisovatele a vydavatelstva "The Tribune Association" v New Yorku, N. Y.

Byla z těch nocí, kdy jste jaksi nervosní, neklidní a myslíte si, že vidíte lidi v každém stínu, jestli ne docela duchy a strašidla, nebot', ačkoliv svítil měsíc, vždy vyšel a opět zašel za mraky a celá spousta jich táhla se po obloze, některé byly takové bílé, že jste mohli vidět na měsíc, kdežto druhé byly jako hnědé péří, jež ho zakrývalo, jiné byly veliké a černé chmury, o nichž jste napřed věděli, že na jisto měsíc zastíní a to docela, jakmile jej dostihnou. Někteří lidé za takových nocí snadno se poděsí i strachují a zůstávají raději doma při světle a v teple, kde nejsou samotní a noci a od temnoty její dělí je záclony, kdežto jiní jsou rozrušeni, chtějí mermomocí na venek i procházeti se kol a pozorovati měsíc. Milují tmu, protože nemohou si představití různé věci na místech, jichž nevidí i myslí si, že podivuhodní a všelící tvorové vyjdou z temnoty s nimiž mohou mítí různá dobrodružství, různých zjevů . . .

V tuto noc zejména nebylo ani z poloviny tak nebezpečno jíti tmou, jako bylo za světla odpoledne. Bylo totiž místo kde Angličané a Francouzi bili se s Němcem. Za dne každý se do zákopů ukrýval.

Sotva vystrčil jsi hlavu jen na okamžik již padla rána! A bylo po směleí takovém. Také tu byly záclony, jež zabráňovaly vám přejítí z jednoho pole na druhé; však tyto záclony nebyly jako ony v oknech našich; byly spíše spousty střel, jež praskajíce nad hlavou dopadaly, aby ryly veliké otvory do země, níže vše kolem, člověka i zvíře, stromy a vše jiné drtíce na padrt'; ohnivé záclony jim říkají. Za noci té nebylo ohnivých záclon a vojínů, kteří byli na stráž, aby vás zastřelili nemohli tak snadno vypozerovati. Na vzdor tomu však bylo přece jen dosti nebezpečné a nebylo by divu, že viděli jste všelijaké duchy, příšery, lupiče a jiné, jestli jste zrovna nespátřili a neuvažovali o těch mnoha vražedných nástrojích, šrapnelech, kulích a přede vším o všech těch mrtvých a raněných, jichž tolik leželo kolem vás všude kde byli padli. A jaký tudíž div, že nebylo zatím nikoho, jenž procházejí se, těšil se v těchto místech jasu měsíčnímu a všelickým ohňostrojům. A ohňostroje tu byly! Každou chvíli mužstvo, jež hotovo bylo ku střelbě, pozorovalo bílou hvězdu rakety do vzduchu vyslané, aby osvítila okolí i kde koho, jenž se tu nalezal. Vždy kdykoli se tak stalo, muži na druhé straně na výzvědech jsoucí, ploty z ostatého drátu stavějící, aneb záchranou raněných zaměstnaní rychle padali a tlačili těla svá k zemi, jakoby byli mrtví. Až hvězda uhasla dali se znovu do práce.

Asi tak po jedenácté hodině na místě, kde nebylo mužstva žádného a kam světlo vzdálených hvězd z raket zářící nedosahovalo, aby objevilo stíny nějaké vůbec, vynořila se pojednou postava, jež kráčela vzpřímena i prošla, aniž by se o raněné, aneb jiný úkol nějaký starala; chování její bylo zvláštní. Byl muž to, jenž nečinil však ničeho z toho co obyčejní vojáci mají na práci. Kráčel v před, uhýbaje stále sem a tam, chvílemi se zastavil, ale ničeho nezvedl, nikde nepomáhal. Když pak hvězda rakety najednou se přiblížila, bylo jej vidět dosti zřetelně; zastavil se, pohledl vzhůru a se založenýma rukama, jakoby čekal. A sotva nastala tma již zase dále krokem odměřeným se bral a věru, že musel se mítí na pozoru, nebot' půda všude rozryta byla a děsné trhliny zely zde i tu. I o tělo mrtvého vojína mohl by zakopnouti ten hrdě si vykračující člověk! Příčina proč tak hrdě si vykračoval jet' jednoduchá byltě sám "Kaiser", císař německý! Když postava jeho oetla se v jistém uhlu mezi vámi a měsícem skoro jste podle obrázků mnohých poznali jej, to jest po knírech. Špička kníru šla ovšem do

výše. Větší dobu však nemohli jste jej vidět docela a sice k vůli mrakům, aneb i proto, že rakety dopadaly daleko.

Byla taková tma, že ačkoliv císař kráčel velmi opatrně, zakopl pojednou i svezl se do jámy, jež způsobena byla výbuchem podkopu. Div, že nespádl tam po hlavě. Však něčeho se zachytil. Myslel, že chytil se trávy a zatím byl to jen vous ležícího zde Francouze a ten — ten byl mrtev! Pak měsíc na chvílenku vyšel a císař spatřil několik vojáků francouzských i několik německých, již všichni stali se obětí tohoto podkopu, ležíce na dně jámy čili "crateru". Zdálo se mu, že k němu všichni vzhlíží a takový divný byl ten jejich pohled . . .

Císař strašně se ulekl. Nežli se nadál sám i uvědomil si co činí pronesl k mrtvolám slovy své mateřštiny: "Ich habe es nicht gewollt", což znamená asi tolik: "Nechtěl jsem tomu", "Neměl jsem v úmyslu", "Není dílem mým" a p., ač mohla také býti pouhá výmluva: "Nebyl jsem já", čili jako obyčejně odpovíte, když se vám dostalo silné výčitky, že spáchali jste něco zlého! Konečně se z jámy vyškral a ubíral se od téže jiným směrem. Však u nitru svým pocíťoval bolest jakous, a to nežli ještě došel tak daleko. Vlastně mohl jít dále, kdyby byl chtěl, však ležela tu v cestě bednička po nábojích a na ní usednuv chtěl si odpočinouti, nežli bude mu zase dobře.

Co potom se stalo bylo velice překvapujícím, nebot' něco takového hnědého vyšlo ze tmy, považoval by jistě za psa, kdyby bylo jaksi zvláštně nehopkovalo a ob čas si nevýsklo. Když přišlo blíže poznal, že byla malá děvůška a příliš mlad'ounká, aby byla vzhůru před dvanáctou, tedy o půl noci. A konečně ani nebyl to výskot, ale zvuk pocházející od klácení se plechové nádoby, již děvčátko neslo a čím blíže přicházelo, tím zřetelnější byl i jeho tlumený vzlykot. Když spatřila císaře nelekla se nikterak, aniž byla překvapena; přestala vzlykati a jen prohodila: "Je mi líto, ale vody již nemám."

"Škoda", odvětil císař, jenž dětem zvykl. "Máš asi hodnou žízeň, ne-li? Zde po boku láhev jak vidíš, ale to by bylo příliš silné pro tebe."

"Nemám žízně", prohodilo děvčátko jevíc překvapení. "Což vy nechcete pít, či nejste raněni?"

"Nikoliv", olvětil císař. "A proč medle pláčeš?"

Děvůška dala se totiž znovu do vzlykotu. "Ti vojákové byli na mne tak zlí", pokračovala v povídání svém a popošla blíže k císaři, oprouc se o jeho koleno. "Jsou tam čtyři v mojí jámě. Jest Tommy a Hairy a dva "Boches".

"Nesmíš dívenko nazývati německé vojáky "Boches", namítl císař, "to by od tebe nebylo hezké. Jest jako nádvaka!"

"O ne", prohodilo děvče, "Je správné, ujišť'uji vás, nebot' anglický voják jest Tommy a francouzský Hairy, kdežto voják německý je "Boche". Moje maminka jim tak říká. Jeden z těch "Boches" má skla na očích, jako nějaký učitel. Druzí jsou tam již po dvě noci. A nemohou se ani hnout. Dnes byli ale na mne zlí. Nejdříve mi děkovali, když jsem jim vody podala i povídali, "že mi pán bůh zaplatí", jen ten učitel neřekl ničeho. Pak přiletěl granát, roztrhl se, a ačkoliv bylo dosti daleko, jednoduše mne od sebe vyháněli i povídali, jestli nepůjdu hned domů, že přijde na mě z lesa medvěd, sežere mě a tatínek prý mi naseká řemenem. Ten pan učitel jim řekl nahlas, že mě zbytečně straší, ale sám mi šeptal, abych šla domů ihned. Mohu zůstat s vámi, prosím vás. Můj tatíček mně nenabije to vím, ale medvěda se bojím."

"Můžeš tu zůstat se mnou", prál císař, "a medvědu nedám ti ublížiti. Ostatně zde není ani žádných medvědů."

"A jste si jist?" divila se děvůška. "Tommy povídal, že jsou. Jeden z nich je prý takový veliký a silný a chytá děti, které polyká a uvnitř žaludku si vaří."

"Angličané nikdy nemluví pravdu", prohodil císař.

"Byl nejdříve velice laskavým", pokračovala dívka i znovu dala se do pláče. "Nemyslím, že by byl povídal, kdyby sám nevěřil, leda by snad bolest jeho rány působila naň tak, že viděl všude samé medvědy."

"Neplač dítě," vece císař. "Nebyl na tě zlým, ale bál se o tebe, i ti druzí, abys nebyla poraněna jako oni jsou a proto tě posílali domů."

"O já se těch kulí a šrapnelů nebojím, jsem jim zvyklá," namítla dívka. "Každou noc chodím kol kolem a donáším vodu raněným, protože můj tatínek byl po pět nocí v poli a raněn i trpěl hroznou žízň."

"Ich habe es nicht gewollt," zašeptal si jako pro sebe císař a zase udělalo se mu špatně.

"A vy jste také 'Boche'?" táže se malička; až dosud byl hovořil s ní císař po francouzsku. "Mluvíte pěkně francouzsky, ale myslela jsem si, že jste Angličan."

"Jsem Angličan tak napolo," řekl císař.

"To je dobré," divilo se děvčátko. "Musíte být tedy velice opatrný, protože pak na vás budou střílet obě strany."

Císař tak podivně se usmál. Měsíc vyhoupl se z mraků a děvčátko mohlo na něm téměř oči nechat. "Máte pěkný plášť a uniforma vaše jest čistá. Jak to můžete tak udělat, když přece musíte krčit se k zemi, když hvězdy raket svítí, padnete do bláta —"

"Nekrčím se k zemi. Stojím vzpřímen vždy a proto moje uniforma jest čistá," vysvětluje císař maličce.

"Zde však nesmíte tak stát," pravilo děvče. "Jestli vás uvidí, pak začnou na nás střílet."

"Dobrá, k vůli tobě si lehnu na zem bude-li třeba, ale nejlépe by bylo, abych tě dovedl domů. Kde je váš domek, vaše stavení?"

Děvče se zasmálo. "My nemáme žádného domku. Nejdříve přišli Němci a stříleli na naši ves. Pak ji vzali a Francouzové co mohli roztříleli. Náš domek byl sedmkrát zasažen a stál devatenáctkrát. A vidíte krávu tu nám nezabili. Tatínek vypočítal, že zničení naší stáje stálo 25,000 franků a na to jest hrd!"

"Ich habe es nicht gewollt," povídal si císař a zase se mu udělalo jaksi na nic. Za chvíli se ptal: "A kde nyní bydlíte?"

"Všude kde se dá," odpověděla holčička. "Ono to není tak zlé, člověk si přivykne. Ale co prosím vás vy jste? Jste od nosítek?"

"Nikoliv dítě mé, já jsem jak se říká císař."

"Nevěděla jsem, že jich jest více, myslela jsem, že jest jen jeden," divila se holčička.

"Jsou tři," vysvětloval císař.

"A všichni si kroutí knír takhle vzhůru?"

"Ne mohou se i nechat zarůst, když chtějí a nekroutí-li se jim knír vůbec."

"Dá se navinout na papírky, jako když já si dělám kudrlinky o velikonočních," radilo děvče. "A co dělá takový 'Kaiser,' takový císař? Bije se, aneb jen sbírá raněné?"

"On v celku vlastně nedělá nic. Jen přemýšlí," pral císař.

"A o čem přemýšlí?" ptala se děvčátka, která jako každé dítě jevila zvědavost a protože o lidech mnoho neznala, stále jen se ptala, stále dovedla klásti otázky, ačkoliv ji začasť bylo řečeno, aby neobtěžovala dychtivostí svou, jakž matka nejdříve jí řekla, radíc: "Aby nekladla mnoho otázek, nechce-li slyšet mnoho lží."

"Kdyby císař chtěl mluvit, to nebylo by již přemýšlením pouhým, vit'?" ptal se císař.

"Asi ne," odpověděla děvčátka. "Však co tady děláte tak pozdě, když nejste ani raněni?"

"Slíbíš mně, že nepovíš o tom nikomu. Jet' tajemstvím."

"Slibuji, já moc ráda mám tajnosti."

"Dnes ráno musel jsem říci svým vojínům, jak mně je velice líto, že nemohu já z 'boží milosti' císař jíti též do zákopů a bojovati s nimi za děsné palby a býti jako oni a to jen proto, že za všechny za ně musím uvažovati a přemýšlet; že kdybych byl zabit, nevěděli by co mají dělati a byli by pak poraženi a všichni pobiti!"

"To ale nebylo hezké od vás," namítla malá děvčátka, "to nebyla přece pravda, vit' te, že ne? Když můj strýček byl zabit jiný muž ihned nastoupil na jeho místo a bojovalo se dále, jakoby se bylo nic nestalo. Myslela jsem si, že by aspoň na chvíli mohli přestat, ale nepřestali. Kdyby jste byl vy zabit, nenastoupil by jiný na vaše místo?"

"Ano, můj syn!"

"Proč jste jim tedy povídal takovou divnou báchorku?" dotazovala se.

"Musel jsem," odpověděl císař. "K tomu je tu právě takový císař, aby se mu našeptalo těmi vyššími co a jak má povídati těm nižším, třeba ani sám a nikdo jiný tomu nevěřil. Viděl jsem na tvářích některých těch mých mužů, že mně nevěřili a že jsem byl zbabělecem, takto se vymlouvaje. A proto, když nadešla noc odebral jsem se na lože i předstíral jsem spánek a sotva všichni odešli, vstal jsem a sebral se i vyšel jsem si ven sám, abych se přesvědčil, že se nebojím. Proto také zůstanu z přímá stát, když hvězdy raket se objeví."

"A proč neuděláte tak ve dne?" ptalo se děvče. "Tu je to právě nebezpečí."

"Oni by mně nenechali," odpověděl císař.

"Ubohý císař!" povzdychla si holka. "Je mně vás líto. Doufám, že nebudete poraněn. A jestli ano, pak přinesu vám také trochu vody."

Císaři se řeč děvčátka zalíbila tak, že ji políbil, nežli povstal, aby vzal ji za ruku a odvedl na místo bezpečné. I ji se líbil i nemyslela v té chvíli na nic jiného. Tak se stalo, že nepozorovali ani, že jedna taková hvězda objevila se zrovna nad nimi. Postava císařova ve světle tom musela býti k spatření daleko, kdežto děvčátko, v hnědé své sukničce, a přiznáme dosti ošumělé, jevila se tu vedle něho z dálky as jako mravenček.

V příští chvíli ozvala se strašná rána, jakž jen z děla za sebou nechala veliká kule letící proti nim. Císař se rychle obrátil, aby se podíval a co tak učinil dvě nové hvězdy objevily se na obzoru a jiná kule letěla tímže směrem, ač ze značné bylo dálky. A tahle byla větších rozměrů; císař, jakoby viděl jak divoce si brázdí cestu vzduchem, hrnouc se jako rozežlený slon a tropíc děsný hukot jako vlak v tunelu. Prvá střela praskla nedaleko i zdála se rváti bubínek ucha císařova, kdežto druhá hbitě se blížila v letu svém hrozivém.

Císař rychle padl na tvář k zemi i zaryl prsty rukou svých do hlíny, jen aby unikl nebezpečí. Pak vzpomněl si na dívku i zdálo se mu, že by bylo hrozné, kdyby roztrhána měla býti na kusy i zapomena vlastního nebezpečí vzhopil se i chtěl tělem svým chrániti to dítě ubohé.

Můžete však o věcech myslet rychleji, nežli vykonáte a ty střely letí skoro tak rychle jako myšlenky. Nežli dostal císař prsty rukou z hlíny a ohnul nohy v kolenou, aby povstal, nová ohlušující ozvala se rána. Císař něco tak hrozného před tím byl nikdy neslyšel, ačkoliv byl na rány zvyklý ale na delší vzdálenost! Nemohli jste nazvati to pouhou ránou, hukotem aneb úderem; bylo to něco daleko horšího, strašného, příšerného, drtivého, ničícího, jako bouře, blesk, zemětřesení aneb jako zkáza dne soudného! Císař opravdu si myslel v tom okamžiku že bylo mu nitro celé vyrváno; ono se někdy stává těm, kdož jsou výbuchu takového blízko, aniž by přímo zasaženi byli. Když vstal nevěděl jestli stojí na hlavě, aneb na nohou; a nestál vlastně ani na hlavě, ani na

nohou, ale znovu sražen byl k zemi a tak se několikrát opakovalo a když konečně se jakž takž vzpamatoval opřel se najednou o cosi u nohou svých. Byl to strom, který ještě před chvílí čněl jako pahyl do výše a to dosti daleko od něho, nežli střela se přihnala. Byl tedy patrně po výbuchu hodně daleko vymrštěn. A prvou myšlenkou jeho bylo: "Kde je to dítě?"

"Zde" zaslechl volání ve větvích stromu nad sebou. Byl hlas to té maličké, tak milý, tak jemný.

"Got sei Dank!" zašeptal císař, v německém to znamená jako díky bohu a na boha si císař potrpěl. "Jsi poražená děvenko?" Myslel jsem si, že's na kusy roztrhána."

"To také jsem," znovu ozval se hlas. "Jsem roztrhána na 2,037 malých, drobounkých a lehounkých kousků. Střela padla mi zrovna do klína. Největší zbývající kousek mého těla jest maliček a ten odletěl skoro přes půl míle daleko, nehet ten jest zase na druhé straně a skoro také tak daleko, kdežto čtyry chloupky mého obočí nalezájí se v nové trhlíně v zemi povstalé, kde byla těla těch čtyřech ubožáků, každý dostal po jednom, co zatím jeden z předních zubů mých vnikl až za řemínek vaší helmy. Tomu se však nedivím, protože se již bez tak vyklat. Všechno to ostatní těla mého bylo spálené a rozmetáno v prach!"

"Ich habe es nicht gewolt," řekl opět císař a to hlasem takovým, že každý by jej byl musel politovati. Však malé to děvče nelitovalo jej ani dost málo; prohodila pouze: "Ach, kdo nyní dbá, jestli jste vy tomu chtěl či ne! Musela jsem se vám jen smát, vidouc jak jste padl na tvář k zemi v té krásné vaší uniformě. Smála jsem se tak silně, že ani jsem nevěděla, když mně střela zasáhla a musela mně dát ránu pěknou. Vy doposud vypadáte tak nějak podivně, jsa opřen o ten strom a pokyvujete tělem svým, jako náš děda, když se někdy opil."

Císař slyšel ji jak se mu směje, ale ku podivu slyšel, že i jiní se smějí s ní, byl to hrubý smích, rudý smích!

"A kdo se to tam ještě směje?" ptal se. "Či jest ještě někdo jiný s tebou?"

"O mnoho jich, velmi mnoho," odpovědělo děvče. "Ti čtyři z moji jámy jsou tu také, již ta prvá střela vysvobodila je, zbavila trápení —"

"Du hast es nich gewolt, Wilhelm, ty že jsi tomu nechtěl Viléme co?" ozval se takový až drsný hlas jeden a po něm smáli se i ti druzí, protože jim připadalo tak podivné, že císaři se mohlo říci jednoduše jednou také Billy.

"Nesmíš zapomínati úcty, kterou jsi mi jako císaři povinnován," zlobil se. "Já jsem se přec císařem sám neudělal. Vy jste mně k tomu přivedli, nazývajíce to boží milostí i upírajíce mi přirozené rovnosti a nevinné hry každé volné bytosti lidské a proto velím ti i nyní, abys jednal se mnou jako bůžkem, modlou svou, kterou jsi ze mně udělal a ne prostým člověkem, jakž bůh jej stvořil, či příroda kázala."

"S těmi marno mluvit," ozvalo se opět děvče. "Ti všichni již odletěli. Nechtěli vás poslouchat, nedbají o vás! Zůstali jsme tu jen sami s tím "Boche" se skly na očích co byl."

A ozval se mužský hlas s větví stromu. "Nešel jsem s nimi, protože nedbám o společnost vojáků. Oni vědí, že jste ze mně udělal profesora, abych vyprávěl jim lže o vašem dědečku."

"Hlupáku, vzkřikl císař drsně. "A pověděl jsi jim někdy pravdu o svém vlastním dědovi?"

Neodpověděl. Po malé přestávce však znovu dívčí ozval se hlas: "Také zmizel. Patrně jeho děd nebyl o nic lepší vašeho, aneb mého. Myslím si, že bude lépe půjdu-li rovněž. Lituji, měla jsem vás ráda, nežli mně ona střela vysvobodila. Však nyní, jakoby jste mi byl zcela lhostejným, ne dbám."

"Dítě mé," vzdychl si císař, lituje, že i ona jej chce opustit. "Já sám však dbám, tak jako vždy rád volným bych byl!"

"Ano, mně však na vás nezáleží. Vy dbal jste ostatně jenom tehdy, když myslel jste, že mně a ty moje budete moci zabít, jako jiné, aneb nechat zabít. Myslela jsem si, že by bolelo a zatím jsem byla vysvobozena. A nyní co jsem volna a v tom kruhu vesmíru je mi tak velice dobře, neboť lépe jest tu, nežli když tam jsem hladověla, mrzla a tonula ve stálém strachu. Co mně tedy po vás, co vy u mně znamenáte, nic — zholá nic a tedy se mějte!"

"Jen okamžik ještě?" žadonil císař. "Nemáš přece na spěch a zde jest tak smutno."

"Proč nenařídíte svým vojákům, aby stříleli z toho velikého děla i na vás, jako udělali mně? Pak by jste byl rovněž vysvobozen a mohli bychom lítati spolu v té dálavě kamkoli bychom chtěli. Pak i vám by se uvolnilo. Jinak ovšem s vámi zůstatí nemohu."

"Nemohl bych —"

"Proč nemůžete?"

"Protože tak není v obyčeji a císař, který vykoná něco neobyčejného jest ztracen, neboť ve skutečnosti jest ničím, jest nulou a to ještě hodně obyčejnou."

"Tot' slova jsou, jichž nikdy neslyšela jsem a nechápu," namítl hlas děvčuky. "Znamená snad hrudu tvrdou, jež nemůže se od země utrhnouti at' již se snaží jakkoli?"

"Tak jest," prohodil císař.

"Musíme tudíž počkati až vám ti Tommies aneb Hairies pošlou nějakou tu kuli do těla. Nedělejte si ale z toho nic; může se přihodit, jestli zůstanete stát ve světle. Tak a nyní políbím vás na rozloučenou, a to za to, že i vy jste mně políbil, nežli jsem byla vysvobozena. Obávám se však, že polibku mého sotva pocítíte."

A měla pravdu, neboť ačkoliv se císař namahal co nejvíce, aby polibek učtil bylo naprosto marným. A zdálo se přímo hrozné, že byl viděl cosi nad ním se vznášejícího, obrátiv se směrem odkud hlas děvčuky vycházel, ano viděl, jakoby se stromu sletla malá, něžná postavička růžového tlíka, dívky, jako víly čili andělíčka okřídleného, čist'ounkého a nikterak nedbajícího, že neměl ničeho na sobě. Něžná ta postavička objala jej a uletěla. Vše to spatřil zcela zřetelně a bylo tím zvláštnější, že nikde nebylo světla jakého, leda mlhavého měsíčního, v kterém by vypadalo spíše hnědé aneb bílé, jako sůva a nikoliv barvy růžové a tak krásné. Zabolelo jej, že musel se s ní rozloučiti a všechno to zkazili mu jeho vlastní lidi, již byli jej právě oslovili. Nepozoroval ani, že přichází. Byli to dva z jeho důstojníků i dotazovali se s velikou úctou a zájmem, jestli mu střela neublížila. Malá ta víla zmizela právě v té chvíli co prvé slovo vyšlo z úst důstojníka. Měl zlost, že odehnali mu ten zjev a trvalo minutu, nežli si uvědomil co by vlastně říci měl a konečně utrhl se na ně, aby zpět dovedli jej do vězení! Vida, že mu nerozumí a vyjeveně se na něho dívají, kázal jim, aby dovedli jej tedy do stanu jeho. Ukázali mu směr i ubíral se napřed a oni za ním až došli na místo. Prošli kolem stráží, jež je zastavovali a propouštěli vzdávající zbraní čest'. Poroučel se i přál jim dobrou noc, chtě dostati se co nejdříve na lože své a tu jeden z důstojníků chvějícím se hlasem ptal, zdali má se napsat o tom "raport" co se stalo. Císař neřekl však již ničeho více, ale pořádně si zaklel a zvolal: "Jste dva tací — hlupáci!"

Koukal jeden na druhého a divili se. Jeden z nich však našeptal druhému do ucha: "Jeho Veličenstvo jest námané jako prase." Na štěstí, císař vzpomínaje malé děvčuky, nezaslechl co důstojník řekl. A konečně by na tom ani tak nezáleželo, neboť všichni vojáci užívají silných slov, jsou sprostí a suroví, třeba v celku mnoho neznamenal.

VZDĚLÁVACÍ ODBOR.

MYSLE VÝCHOVA.

Na paměť velikého našeho Jindřicha Fuegnera uspořádal Vzdělávací Odbor N. J. S. celou řadu přednášek i rozdělil ochotné řečníky své tak, že jednapadesátiletí od úmrtí prvního starosty sokolského mělo se vzpomenouti ve všech místních jednotách chicagských, v každé Sokolně našich k N. J. S. náležejících. Tři veliké a nejstarší jednoty jednoduše přednášky odřekly a to ve chvíli poslední, když již z ústředí náležité kroky se byly staly, kdežto v druhých jednotách byla poměrně malá návštěva Sokolů a Sokolek, nemluvě ani o obecnostech, vyjma ovšem Sokola Chicaga, kde odbývala se mimo to slavnost připojení Klatovského Sokola a Sokolek téže jednoty. Že účast i ve větších jednotách byla tak ubohou, jest jen co litovati, kdežto v Sokole Rozvoj sestra řečnice neměla posluchaček vůbec — Sokolky zůstaly doma! Snaha ústředí tedy selhala, kdežto z jiných venkovských jednot nejsou tu dosud zprávy, že by se bylo Fuegnera vzpomělo přednáškou, aneb před šikem vůbec. Veliká osobnost velikého Sokola, nevybledla nikterak v paměti své, ale zdá se, že mezi námi pro práci a péči o mysl výchovu není již pochopení, "mladší o to mnoho nedají" a staří zůstávají žel doma. A toho litujeme, znovu združujeme:

"Český Sokol a tudíž každý Čech vynikne již i dokonalou vzdělaností zevní při vystupování veškerém", pravil Dr. Mir. Tyrš v úvaze "Tělocvik v ohledu estetickém" a hned připojil: "V tělocvičnách pak k tomu mocný podnět dáti lze. Nemáme v nich snad zhrubět, než všecken způsob, všecken mrav, ba všechna řeč, jak ji tam vedeme, při vši nenucenosti přece ku šlechtění čelí; vše co podstupujeme, podnikámež i na tomto poli způsobem čestným a ke cti svého národa."

Vzdělání členstva jednoty sokolské měl na zřeteli Tyrš návrhem podaným na valné hromadě jednoty pražské, 27. listopadu 1870, aby pravidelně v měsíčních schůzích zavedeny byly přednášky a rozpravy o věcech sokolských. Sám pak v letech prvních i později mnoho přednášek konal a hlavně o věcech tělocvičných i zájmech národa. V Sokolstvu americkém vzdělávací činnost soustředěvala se dle vzorů českých hlavně v pořádání divadel, koncertů, pořádaly se večírky zábavní, besedy, ušlechtilější zábavy, pěvecké kroužky a také již přednášky, a i na výletech se řečnilo, přednášelo a u všech významných příležitostech Sokol se činil, jsa vždy v popředí. Vysvětloval se účel jednot sokolských, šlo se cestou pokroku ku snahám a zásadám svobodomyšlným i podporovalo se hlavně české školství volné i každý větší podnik národní, kde podněcovala se mysl lidu k činům a za jiných poměrů a prostředí se pracovalo i podporovalo i druhé české spolky národní, vzdělávací, podpůrné, výpomocné a dobročinné. Ruch vzdělávací nebyl sice tou dobou ještě soustavně uspořádán, ale konalo se se síly stály a k tomu hned od samého začátku a prvního prohlášení zásad Národní Jednoty Sokolské přispíval i úřední orgán "Sokol Americký". Namnoze se ochablo a když Župa Fuegner Tyrš v národních snahách mnohé učinila a Dělnický Sokol po stránce sociální, vyskytla se jakás takás účinnější soutěž a všude horováno pro vzdělávací činnost jednot sokolských, která kdekoli se vyskytla vždy dotýčené osadě byla jistě jen ku ozdobě, protože se šlo i ukázkou tělesné výchovy před forum jiných národností. Slety a závody v tom ohledu mnoho prospěly a veliké "české dny" u větších příležitostí jako o světové výstavě v Chicagu, výstavě v Omaze, později v Colliseum, a jindy, kdy zápolilo se s ji-

nými organizacemi jméno Sokol dostalo jen dobrý zvuk i byly namnoze jen brky sokolské, jež za časté jméno české hájily v tisku cizím. Psalo se: "Sokol má k úpolu a vítězství vypěstiti tělo i ducha českého, ducha, který by rádně ovládaje sílu těla, v tělocvičně vyzískanou, vítězně bojovati mohl na odvěkém bojišti životní soutěže proti nepřátelům našim a tento úkol, tento směr tužení těla i ducha jasně má vysvětliti ze všeho co jest sokolské."

Ve vzdělávací činnosti touženo po nápravě, to jest po jednotném soustavném postupu, navrhovaly se pravidelné sokolské besedy (hudba, zpěv, tělocvik, přednáška), členské schůze zábavní, spojené s rozhovory, pak již došlo i na slova před šikem a konečně i veřejné přednášky soustavné a volné pro všecken lid. To vše a hlavně školy tělocvičné pro mládež Sokolstvo samo si vydržovalo, nečekajíc odnikud zvláštního uznání, jdouc v tom ohledu nezištně za vzory svými v Čechách. Mnoho však chybělo na pomůckách i někdy vedoucích, jako ve evičárnách nedostatek evičitelů se jevil. Došlo na veliký kurs N. J. S., pak již župní kursy a kursy druhých organizací, ale výsledky nebyly dle toho!

Valný sjezd České Obce Sokolské konaný v Praze, 28. září 1895 usnesl se konečně, "že považuje další rozvoj a postup tělocviku sokolského v dosavadním směru za zabezpečený, ale shledává vhodnou k tomu dobu, aby na dále vedle péče o stálé zdokonalování evičení tělesných též ostatním směrům sokolského poslání věnována byla důtklivější pozornost a péle a to mimo jiné snahou o mravní povznesení jednotlivců, tak aby výchova tělesná kráčela stejně se vzděláním mravním!" Borei čeští vítězili v zápolech mezinárodních jak ve Francii, tak Lucemburku, v Itálii i v Anglii, co zatím vzájemností slovanskou šlo se i ku druhým kmenům bratří slovanských, jimž síly učitelské se poskytovaly a konečně i na Rus se proniklo. My v české Americe rovněž v tom ohledu nelenili a také zde záhy na jednoty bratří slovanských dochází, jak u Poláků, Slováků, Chorvatů, Srbů, Slovinců a konečně Rusínů. I oni mají své orgány a jdou asi těmitéž stezkami jako my hlavně ve výchově tělesné, jinak po stránce druhé výchově mysle i jim mnoho schází, ba ještě více, nežli nám —

Na posledním sjezdu v Baltimore přijalo se usnesení, aby založen byl v ústředí Odbor Vzdělávací, aby šlo se do práce hloub, z jednoho zřídla, soustavně a dle jednotného postupu. Ústředí pokud bylo lze vykonalo, co mohlo, zejména v době poslední, jsou si pamětlivo, že v jednotách měly by se čísti hlavně listy sokolské, co dobrého probírali i z jiné literatury výchovné a zřizovati knihovny vybraného obsahu vzdělávacího, pomůcky k přednáškám se vypracovaly a p. Tu přišla válka se všemi svými hrůzami a bídou, jež postihla hlavně i Č. O. S. a Slovanský Svaz, mimo celé řady jednot českých a slovanských a spojení čili hlavní pojítka z vlastní přerušeno žel a my sami na sebe odkázáni, upozorňovali na vzbuzení zájmu pro odbírání a čtení dobrých knih českých a časopisů, jakž zatím jsou k dostání, vedle hojnějšího pořádání přednášek poučených a vycházek. Tu jsme také poukazovali na zřízení kroužků jedinec nadšených, již v jednotách by přednášky pořádali, dle psaného materiálu z ústředí (přednášek, brožur atd.), předčítali to co po ruce a jednotlivé statě časopisu našeho používali dle potřeby, promlouvajíc často na schůzích a před šikem o úvahách o věci sokolské, zájmech národních a potřebách občanských. K tomu cíli i zavedena tato rubrika Vzdělávacího odboru, která bere se stále za zvýšenou snahou po mysle výchově členstva. K tomu ovšem napomahati mají vzdělávací odbory jednot, Žup a s nimi ovšem ústředí, jemuž i nemálo na dorostu záleží a dle toho i četba jeho upravití má.

Na místech těchto uvedeny byly minule zatím jen některé nadpisy přednášek, jež pro toto období jsou připraveny, některé se otiskly, jiné zvláště rozmnožily a rozeslaly,

spolu s nížečkou "Myšlenky starší a nové" a výsledek? Velice pochybný, přihlášek došlo pouze několik, třeba dle Dr. Scheinera trvá na tom, "že základním a hlavním úkolem Sokolstva zůstane fyzická výchova, mravní vzdělání má pak sloužit k oduševnění, k zušlechtnění, k zdokonalení práce této, ona má to, co na cvičišti nabyto, uvést v souladný, ušlechtilý zjev, proniknutí vědomím pravého určení člověka, jeho důstojnosti a hodnoty. Mravní vzdělání má tudíž jíti ruku v ruce s výchovou tělesnou a musí se dít na jejím podkladu, neboť co by pomohly národu duševní mravnost a vzdělání, kdyby synům jeho nedostávalo se zdatnosti a zdravoti tělesné, z níž pravá mravnost prýští má!"

Proto přednášky naše a rozhovory vzdělávacími odbory pořádané jednati mají především o Sokolství, o dějinách národa našeho a v době přítomné o jeho zápolu o samostatnost a volnost, písemnictví, umění, vědách a práci, o zdravotnictví, o časových otázkách a hlavně o věcech svobodomyšlnosti a pokrokovosti se dotýkajících i věcech nové vlasti naší. Dle toho látka má být upravena a pořady na celá období do předu vypracovány, jako činí od jisté doby na příklad Sokolky Plzeňské, bratři a sestry v Baltimore atd. I na místa, kde není jednot sokolských se má zajít, o výletech a jinak pracovat. Mimo to se doporučuje jednotám, aby působily ku zřizování veřejných knihoven lidových a čítáren obecných i sokolských a českých vůbec, aby předplácely se české listy dobré a volné a hlavně sokolské pro veřejné instituce, jako zakupovaly knihy v jazyku anglickém vycházející, časopisy toho druhu naší tendence, brožury a jiné do veřejných čítáren posílali, aneb našemu dorostu předkládali k poznání naší věci i národa českého. Dějiny v rouse anglickém o národu českém, Slovanstvu atd. pojednávajíce a p. — Kde jinak nelze, necht' vzdělávací odbory sokolské působí s druhými organizacemi pokrokovými, pokud přednášek se týče, aniž by současně se s počiny takovými spojovali tanec. Místo toho lidové večery zábavné a akademie se doporučují, vedle besídek pro mládež nedělních a sobotních a ovšem i dorostu. Ústředí sleduje úkol mu vytknutý, snažilo se a třeba nedocílilo ještě mnoho, očekává od takové a podobné práce ve všech jednotách blahodárný vliv na povznesení myšlenky sokolské a utužení vědomí národního, když se i trochu zaagituje, kde třeba.

DROBNÉ ZVĚSTI.

— V Ruském Domě v New Yorku odbyla se prvá schůze a porada slovanských žurnalistů a došlo ku konečné organizaci státní, jež založením tiskové kanceláře a kanceláře ohláškové, mnoho dobrého vykonati slibuje. Vydavatelé našich listů vzhledem na zařízení ohláškové kanceláře, nemluví ani o kanceláři tiskové mohou jen získati, když za v čas hnutí tomuto se přivtělí. A řekněme si přímo hmotně získati, co zatím všeslovanské snahy sdružení takových, jakž ve všech státech zařízení býti mají konečně tiskem by se projevovaly a hlásaly i mohlo by se jednotně postupovati, zejména když i styky navázány jsou s Českým Národním Sdružením, Slovenskou Lígou, Jihoslovany a jednotou polskou atd. Hned po úvodních řečích, zejména i přítomného prof. Monroea a vysvětlení stanoviska kolegou B. Grégrem provedena volba úředníků tohoto zasedání a předseda P. R. Radosavljevič oslovil shromáždění i jmenován ihned výbor resolucí: Stepanoff, Trošt, Sosnowski, Kratochvíl a Grégr, jenž předložil po malé úradě vlastní plán činnosti a práce, zejména pokud se týče zakládání dalších poboček v jiných státech. Za úředníky navrženi byli: Za předs. Rus N. Stepanoff, za místopředsedy Polák Sosnowski, Slovák Getting, Chorvát Petrak a Čech Grégr. Za sekretáře E. Švehla a R. Trošt. Volba pokladníka byla odložena do pravidelné schůze Svazu slovan. žurnalistů. Dále navrženo, aby zalo-

žena byla Slovanská Tisková Kancelář, pro níž později vypracuje výbor na stanovy zvláštní pravidla. Další návrh zněl na založení Ohláškové Kanceláře Slovanské, pro kterou budou vypracována také zvláštní pravidla. Stanovy pro Svaz slovanských žurnalistů budou znít v tom smyslu, aby kontrola nad zmíněnými úřadovnicemi zůstala v rukou Svazu. Resolucí výbor navrhl, aby činní členové platili 2 dol. ročních příspěvků, přispívající budou platit 6 dol. ročně a dostane se jim zvláštní známky Svazu Slovanských Žurnalistů. Členové zakládající zaplatí 50 dol. jednou pro vždy. Za členy čestné mohou být voleni jen slovanští pracovníci, zasloužili o slovanskou žurnalistiku a o Slovanstvo vůbec. Volba úředníků Tiskové Kanceláře a obchodního výboru pro Ohláškovou Kancelář odložena na dobu pozdější. Má se dbát toho, aby Svaz dbal výběru pracovníků zvláště schopných pro tyto instituce. Jiný návrh zněl, aby vyslán byl do sjezdu Jihoslovanů, to jest Srbů, Chorvatů a Slovinců, kteří mají býti považováni za celek pod jmenem Jihoslované, zástupce Svazu. Navržen byl Slovinec Trošt, jenž odjel v nejbližších dnech jako zástupce Svazu do Pittsburgu. Nejbližší státní konference bude svolána, jakmile bude celá práce dohotovena. Předseda předložil všechny návrhy a všechny byly jednoduše schváleny. Doporučeno ještě, aby prof. Monroe, prof. Pupin a prof. Prince byli jmenováni čestnými členy svazu. Návrh byl jednomyslně schválen a sekretář má první čestné členy Svazu Slovan. Žurnalistů o usnesení tom vyrozumět zvláštními dopisy. Po odstupu prof. Radosavljeviče ujal se předsednictví Stepanoff. Ještě dodatečným návrhem přihlásila se pí. De Bogory. Doporučovala, aby jména prof. Pupina, prof. Prince a prof. Monroe a byla zanesena do seznamu přispívatelů Slovan. Tisk. Kanceláře. Návrh ten byl schválen. Zajímavý byl závěrek konvence. Za všechny národy promluveno bylo k přítomným slovanickým jazykům, tedy, rusky, polsky, česky, srbsky, chorvatsky, slovensky a slovinsky. Bylo oznámeno, jak nutno je, aby se Slované dorozumívali svými vlastními jazyky a při častějších schůzích porozumí jeden druhému, aniž by bylo třeba užívat jiné řeči. Za rozradostněné nálady, že státní konvence měla tak skvělý výsledek, předseda zasedání skončil řečnými slovy a přáním mnoha zdaru každému pracovníku v zájmu Slovanstva.

— Je mnoho českých osad, kdo Sokol vydržuje vlastním nákladem tělocvičnou školu pro žactvo obého pohlaví. O důležitosti takové školy netřeba šířiti slov, poukážeme-li na budoucí zdravé členstvo jiných, zejména podpůrných spolků českých. To by se mělo znáti a členstvo takových spolků, když jinak nepodpoří takovou školu sokolskou hmotně, mělo by posílati aspoň mládež svou k Sokolu do cvičení. To platí o mužských i ženských organizacích podpůrných.

— Dostali jsme celou řadu dotazů, jak to přijde, že některé české časopisy sbírají "ve prospěch vdov a sirotek v Čechách" tak aspoň sbírky své nadešly mají a dotyčné obnosy jdou Českému Národnímu Sdružení. Přesvědčili jsme se, že tomu tak asi ve dvou případech i souhlasíme s tím, aby označení sbírek dle se správně "zejména na Západě". Pokud nás se týče my jsme rozhodně pro sbírky ve prospěch Č. N. S. v době přítomné pouze "protože do Čech větší obnosy posílají zatím nelze," soustavná podpora prováděti se nedá, nemá-li ji konečně vláda aneb její úřední orgány spolknouti. Nyní jest třeba napnouti veškeré síly ve prospěch Č. N. S. "podpora těch, kdož doma trpí a mají tu známé" aneb příbuzné, dá se prováděti dotyčnými jedinci, aniž by akce celková na osamostatnění naší staré vlasti pouštěla se zřetele. A tu pomoc naše musí být co nejvydatnější, soustavná a organizovaná, nikoliv však tak, abychom snad na ty, kdož nemohou, aneb i ty "zazobané" nějak zvláště naléhali a jinde se dožebravali. Nikoli, příspěvky na Č. N. S. musí býti nejen dobrovolné, ale udělené v tom

vědomí, že konáme svou povinnost vůči staré matce své, staré vlasti ubohé, povinnost a nie "než povinnost!" Nutiti někoho, pranýřovati a hanobiti protože nepřispěl aneb dal málo, bylo by zrovna tak pitomé, ne-li chlapecké, jako bychom zvedali někoho po dvou letech práce národní, když ten někdo najednou přišel do sebe a poznal co jeho jako Čecha jest povinností. Tím přece ještě nestává se kněz "Benešem Třebízským", že dal na Národní Sdružení stovku, když po dvě leta byl váhal k akci naší se přidati, jako není rozhodně nějakým velikým Sienkiewiczem kdokoliv z nás, jenž pouze o "volnosti vlasti staré" psal by články a dlouhé tasemnice za tolik a tolik sloupec a sám zapínal kapsu na deset knoflíků.

—Nám se to čte nějak podivně, když sokolský orgán uveřejňuje od hlavního sboru zvěsti úřední a píše se tu na prvním místě o úmrtní podpoře a podobně. Tak jest u bratří Slováků, a bývaly doby, že bylo i u nás. Také my jsme si kdysi říkali, že bez podpory býti nemůžeme a šlo. Jedno však se nám zamlouvá, že si bratři a sestry slovenské platí i na fond chudobných čili dva centy měsíčně pro různé případy a co hlavního mají organisovaný svůj dorost. V práci národní Sokolstvo slovenské vykonalo mnoho a také v práci Slovenské Ligy, která ve spojení s naším Národním Sdružením usiluje o osamostatnění československých zemí. Jest sice patrné, že v některých kruzích slovenských dosud postup jednotný Čechů a Slováků brzdily choutky všelikých jednotlivců a taková až někdy mrazivá nechuť, ale díky úřednímu orgánu bratří Slováků, "Slovenskému Sokolu", tak mnohé se v době poslední ponapravilo, třeba těžce se v jistých kruzích slovenských neslo, že Slováci na Rusi přidali se ku programu Česko-Slovenské Národní Rady a tak půjdou v jednom šiku s námi a měli by ovšem jíti všichni.

—Tázáte se jistě, jak pohlíží Sokolstvo polské v Americe na to obšťastnění bratří svých kol Varšavy Němčkem, jenž za postavení "nové polské armády" vedením Průšáka proti Rusku, slibuje rozdělití Polsku na čtvrtý kousek a dáti jí samostatnost, to jest kousku Němcem dnes obsazenému. To to obsazení mohlo by se ještě zvrtnouti, ale Němec již nyní rozdává a slibuje, ač po válce ještě daleko není. "Wydział Związku Sokolów Polskich w Ameryce" vydal následovní provolání: "Správa Svazu po uvážení názorů a došlých dopisů, jako odpověď na list rozeslaný předsedou Svazu a uvážení základní vlastní situace a důkladném probrání záležitosti, přijala následující resoluci: Sokolstvo polské v Americe, jsouc věrno svým zásadám, přidržuje se resoluce přijaté na sjezdu o valném sletě v Buffalo, N. Y., roku 1914 i stojí nezlomně na utvoření Polsky ze všech zlomků, záborů a zemí polských čili jest za volnou a neodvislou Polsku. Sklání čelo i skládá hold povstávající otčině i čeká rozkaz od směrnatného rázu rady národní, až tato bude povolána ku správě nové vlády polské vůli národa volného od všeliké přemoci." Následují podpisy činovníků Svazu, jenž organisuje se ve smyslu vojenské připravenosti i provádí agitaci, aby soustředilo se nejméně prý 25,000 členů v sokolské armádě. Mimo to sbírají fond 100,000 dolarů, který touto dobou snad již jest v rukou činovníků, ač rozkaz vyšel před měsícem.

—Minule zmínili jsme se o kursu Č. A. O. S., jakž pořádan bude v New Yorku a protože nám šotek tiskařský pomíchal šikovně hodiny kdy se přednáseti má otiskujeme dnes úřední zprávu ústředního technického odboru, jež zní jak následuje: "Kurs bude dvouděsítní. Zahájén bude první sobotu v lednu a skončí poslední neděli v únoru. Přednášeno bude vždy v sobotu a v neděli. Pořad přednášek rozdělen jest následovně: "Prostná a pořadová vždy v sobotu večer od 8—11 hodin. Instruktor br. Hampl (T. J. S.) — "Nářadí" vždy v neděli dopoledne od 8—12. (Instruktor br. F. Jahoda T. J. S.) — "Ženský a dětský tělocvik" vždy

v neděli odpoledne od 2—5. (Instruktor br. Mysliveček (T. J. S.) — Pravidla: Účastníci mohou bráti podílu na všech neb kterémkoli oddílu přednášek. Přístup mají členové mužských i ženských odborů, jakož i dorost. Jest však záhodno, aby posluchači byli sbory doporučení. Kdo účastní se všech tří oddílů kursu, bude mít výhodu tu, že bude mu dána příležitost účastniti se celkového kursu, který asi později pořádan bude v Chicagu. Všem, kdož správně budou navštěvovati celý kurs, bude té výhody, že ku získaným bodům připočtou se jim za přednášku sobotní 3 body, za dopolední v neděli 4, odpolední pak 3 body. Přednášky konány budou střídavě v obou tělocvičnách a sice T. J. S. v 71. a D. A. S. ve 72. ulici. Jelikož kurs tento jest prvním z větších počínů T. O. Č. A. O. S., jest žádoucí, aby členstvo zjevilo účast co největší. Lze přihlásiti se do 1. ledna 1917." Podotkli jsme a to zajisté jen správně, že na kursu by mělo se přednáseti nejen o tělovědě, prvé pomoci, ale i o hygieně a po případě o fyziologických účincích tělocviku. "Dělnický Sokol" praví, že u nich přednášečů, to jest bratří, Sokolů, lékařů není, kteří by se úkolu takového podjati mohli vůbec. Napsali jsme jako lékaři, protože známe z vlastní zkušenosti i nebylo v "Hlídce technické" a litujeme dnes, že dílo, které by v přehledu a přístupné i laikovi, tedy naprosto lidového rázu, pojednávající o tělocviku s podkladem vědeckým a moderních požadavků vůbec nemáme ještě hotovo, ač po leta jsme na materiálu sebraném pracovali. Pak již budeme míti pomůcky odborné pro cvičitele naše i v tom ohledu i bude se moci na všech kursech použití, jako prvá čítanka sokolská. Připravujeme do tisku se všemi poznatky vlastními i na základě mnohých pokusů a vyšetření kruhů odborných všech národů, jež tělesné výchově i mysle výchově věnují dnes péči zvýšenou.

— "Dělnický Sokol", píše v úvahách svých: "Sloučení N. J. S. se Župou F. T. stane se, podle bližších zpráv, skutekem. Na jiném místě uveřejňujeme "Návrh" na němž sloučení bude založeno. Z "Návrhu" toho týká se nás pouze odstavec "h" podotýkající, že poměr náš k novému ústředí zůstane, jakým byl a jest vůči Techn. Odboru Č. A. O. S. — Jen název pro nás se změní, což arci závadou nebude. Netázali jsme se nikdy "kdo" a "co" aniž "jaký" a "který" — ale šli jsme s hledím otevřeným za myšlenkou spojovací, k níž zde v N. Y. první jsme dali popud již v dobách předávných. — Byli jsme ve spojení se Župou F. T. a jsme ve spojení s N. J. S. — Doufáme, že žádné z těles těch nemělo a nemá příčin ku steskům a jistě tak i na dále se zachováme ku sloučeným jednotkám, s nimiž na jedné části programové vždy jsme pracovali. Litujeme jen, že ku společným konferencím v Chicagu konaným, nebyli jsme pozváni. Byli jsme bez dotazu prostě odbyti, že snad naše zřízení úmrtního fondu a nemocenské podpory nedovolují úplného sloučení. Snad! — Pravíme "snad" že bod tento jest s hlediska druhých naší přítěží, však dokázali jsme na sjezdu N. J. S. v Baltimore, že máme vůli nejlepší. Vůle ta mohla býti v Clevelandu úspěchem korunována, kdyby — — — Však "král zemřel — at' žije král!" Tak voláme jako lidé, dělníci a Sokolové znající hloubku rčení tohoto. Třeba, že často byli jsme vystavováni mimo sokolských řad, jsou práce i činy, pokud slabých našich sil se týče ne-li respektuhodné, vždy odpovídající programu, jemuž dostáli jsme jako synové jedné země, otroci bičování stejnou knoutou a stoupenci zásad Fugnera i Tyrše. — Vstříc sloučení obou těles nemůžeme, než zvolati upřímně, sokolské "Na zdar!" Sokolstvo ve staré vlasti zašlo snad dočasně, neboť ubít národ či kterýkoli jeho úd nedovedl z celé řady rakouských bažibozků dosud ani jediný. Však pro ten čas, pokud činnost jeho byla přerušena jest na Sokolstvu v Americe, aby zdvojnásobilo úsilí své. A že v nás najde spojence nejpřírodnějšího když ne již nejsilnějšího, jest slibem našim sokolským."

DOPISY.

Trompeloup, Francie, 29. října.

Drazí bratři: Časopisy nám zasílané jsme obdrželi a také Váš list, jakož i milé listky. Děkujeme všem za vzpomínku. Po celodenní práci při večerních rozhovorech vzpomínáme všech Vás velmi často. Někteří z našich hochů pracují na zdejších přístavě a tak jim zaslané zimníky, prádlo a trochu té finanční pomoci přijde jen vhod. Počasí jest zde nepříznivé, stále prší a jest zima. Za Vaši starost a laskavost i opravdové bratrství zůstaneme vždy vděční. Jsme v tom zajetí od samého začátku války, co jsme prodělali víš nejlépe Ty drahý bratře, jenž poznals' nás v ubohém a nešťastném Srbsku. Tehdy nikde nebylo žádné organizace, žádné vzájemné domluvy a přec ta srdce sokolská, jakoby si na vzájem byla rozuměla, jakoby věděla co je jejich povinnost a proto musí jen zabolet, když k vůli několika jednotlivcům píšou nyní ruské listy, jako ze dne 5. t. m. v "Utru Rosiji" čtli jsme o tom našem Sokolstvu s neporozuměním. Co se vlastně ještě od těch Sokolů žádá, co se chce na instituci, jako celku, která se přece osvědčila, která byla z Čech jedinou, jež navazující styky s cizinou, zabezpečila nám kdys přátelství Francie i obdiv Anglie, Italie i Belgie a ve Slovanstvu pracující, snažila se o pochopení sokolského ideálu, utužených boreců za svobodu a nikoliv jen vítězství na poli těloevičném. Jestli si několik jednotlivců cení prostná více, nežli boj za svobodu lidu svého, pak necht' o nich se mluví, at' jim se vytýká, ale zanášet o organizaci celé klevety do tisku ruského, povídat o sklamaní se v našem Sokolstvu a jeho nepřipravenosti není moc hezké. Příkladám výstřižek z onoho listu a přesvědč se sám. Mělo by se uznati, že válka přišla náhle a že nepřipravenost byla nejen u Sokola, ale u všech spojenečů, ba sami Němci v Itálii i v Rumunsku nebyli připraveni a diplomacie jim selhala, jako spojenečům mnoho jiného. Proč by tudíž o Sokolu, jako celku mělo se mluvit s pohrdáním, o Sokolu, jehož "pražské děti" ukázali co dovedou vedení pouze a jediné vnitřním citem, co dovedli jsme my u Šabce a na Ceru, v okolí Bělehradu i podél řeky Moravy, nevyjímaje ani ty naše v Karpatech a jinde na ruské frontě, vedle všech těch "dobrovolců" u Srbů, v cizinecké legii v zemi této a družinách na Rusi. Proč nám rozpustili Českou Obec Sokolskou? Proč rozpustili úřady i Svaz Slovanského Sokolstva? Proč pronásledovali na bojišti ty, kdož měli sokolské legitimace, proč je střezili? Proč pronásledovali našeho starostu Dr. Scheinera? A proč věstníky sokolské i mnohé jednoty venkovské rozpustili a jmění zabavovali? Snad k vůli těm prostoevickým? Pochybuji, bratře drahý, ale spíše proto, že se organizace jako národní a nejsilnější instituce sokolské báli i báli se ještě tehdy, když ženy naše doma samy dorost evičiti se snažily, vedením starších činovníků. Jednoduše se zakázalo a němčina k velení nařizovala. Ti starci naši, ty ženy ubohé, ale statečné a ty dívky naše nemohou přece revoltovati, ba v začátcích nemohl se nikdo ani hnouti, když se narukovalo, neřku-li, když již jsme byli v poli a doma německá soldateska hlídala, udavačství kvetlo a pronásledování našich lidí, tisku i zabavování našich majetků den ode dne se horšilo a my v zajetí byli jako prokletí. I naše rodiny trpěti musely za nás a když jinak se nemohlo, tak aspoň censor nám ukázal. Po celý rok z domu ani řádečku. Kolik šlo nás do srbských řad, kolik Sokolů je v řadách ruských? Jestli někde nějaký jednatel pochybil, jestli jeví nedostatky u vědomění a prohřešil se proti tomu svému Sokolu, tu přece chyba není všeobecnou a ten Sokol, ten celek sokolský za to nemůže. Píšu Ti bratře o věci této jedině z toho důvodu, aby všelijaké klevety a nerozmyslené povídaní nebralo se vážně i tam u Vás, kde znáte již co jsou tužby po svobodě,

co znamená volnost lidu a znáte, že ten Sokol není ještě takovým opelichaným ptákem, jakž šmokové vídeňští byli jej vždy líčili. Ostatně i na bratrské Rusi a v ruském tisku mělo by se věděti. Nás jen potěšilo proto, že "Čechoslovák" po zásluze odsoudil, pravdy se nelekaje, ale zanášeni klepů z vlastní domácnosti do cizího domu zatracuje, třeba takové líčení vyznívalo v pathos o Čechu-vojáku. Tak odpust' bratře drahý a posud' sám i napiš nám opět brzy pár řádek potěchy i povzbuzení i vyříd' pozdrav všem těm, kdož s námi soucítí. Na zdar!
E. V. Svoboda.

Newark, N. J. 14. listopadu 1916.

Bude tomu v brzkou již rok, co četli jste několik stručných vět o činnosti jednoty naší a máje opět dosti vhodné látky, chci tu krátce o životě našem sokolském se zmíniti.

Divadelní sezona minulé, v níž sehráli jsme dvě obtížné hry, přinesla nám všestranný užitek a jsem jist, že jak účinkující tak i návštěvníci rádi na ní si vzpomínají.

Co ruchu těloevičného se týče, lituji, že nemohu napsati podobně jako o dramatice. Počet evičních v prvních měsících roku byl velmi malý a ještě k tomu jeden z nejpilnějších, br. Ant. Hron odešel nám přesídliv do New Yorku. Byly skutečně oprávněné obavy, jak bude nadále a nebýti br. Jos. Dudy vychovance jednoty naší, nynějšího místonáčelníka, věřím, že špatně by to bylo dopadlo. Železná ruka jeho však, když pochopil situaci a pilnost br. Jana Vlasáka, Karla Jindráčka a Josefa Říhy přivedli vše opět do lepších kolejí. Bratři ti sami pilně evičivše, nabádali a burcovali ty naše spáče a tak počet evičních v měsíci červnu utěšeně stoupl. Konečně žili jsme tedy zase sokolsky plni příprav ku veřejnému, které odbyvalo se, dne 20. srpna. Co tohoto se týče, řeknu, že bylo uspokojivé. Škoda jen, že naše dívky evičiti nesměly, následkem panující nakažlivé nemoci tu panující. Sestry překvapily mne svým malým počtem a měl bych chut' je pokárati za nedbalost onu, neznám však příčiny nechuti, proto jim prominu v naději, že v brzkou budou opět všechny na svých místech. Nyní jest mi zmíniti se o borech našich, kteří účastnili se závodů jinonárodních. Tak bratr Jos. Duda účastnil se mezinárodních závodů o slavnosti 250 letí města Newarku N. J. a dobyl si v tuším zápase tom čtvrté ceny což s ohledem na první jeho účast v závodech tak rozsáhlých jest vskutku čestné. Později pak účastnil se závodu Y. M. C. A. kde dobyl první ceny. Mimo něho závodili zde též bratři Jan Vlasák, a Karel Jindráček.

Tím obrácena na nás větší pozornost gymnastických sdružení zdejších, která může nám býti věru jen ku prospěchu. Zdar tobě, bratře přeborníku, jakož i druhým snaživcům. Vytvrďte v práci té za povznesení české věci naší sokolské.

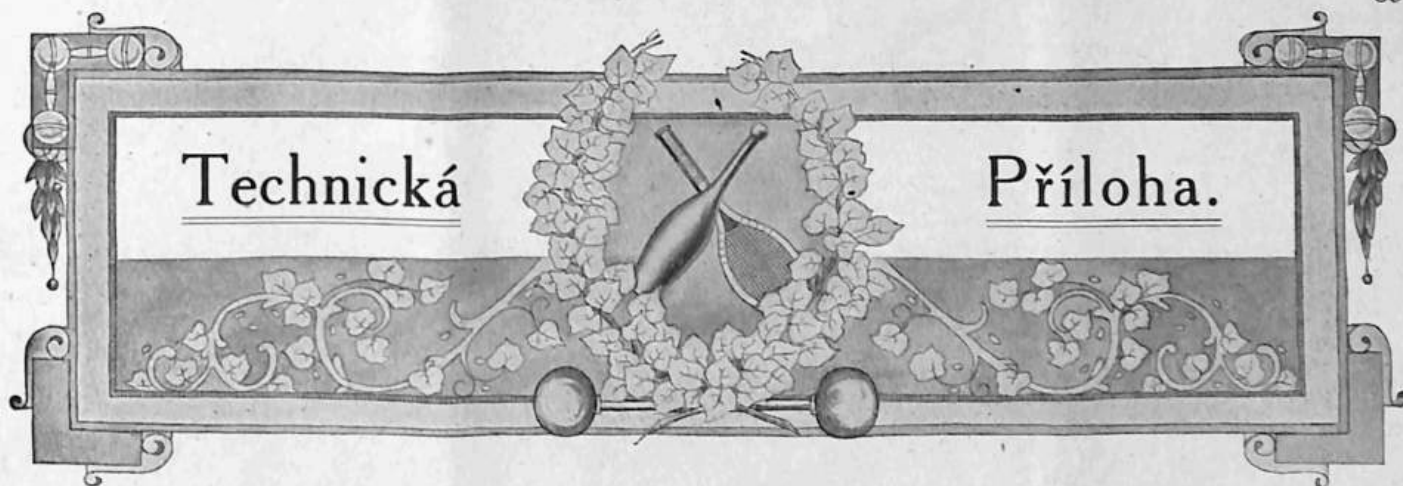
To jest asi stručný náčrt práce naší vykonané. Nyní žijem zase po domácku a dřeme, těšice se na příští sezonu veřejných a závodů.

Josef Kačírek

Schenectady, N. Y., 15. listopadu.

Před delším již časem slíbil jsem zaslati do milého našeho orgánu Sokolstva nějakou zprávu o činnosti a působení jednoty zdejší; nemohl jsem se dosti zaneprázdniti k vyplnění toho až teď skoro po roce. Jelikož doufám podávati svým časem kratší zprávy, obeznámiti chci veškeré naše čtenáře tohoto stručnou historií Těl. Jed. Sokol Schenectady od jejího počátku.

Jednota naše založena byla v roce 1899 hloučkem 16 průkopníků a uvedena pod prapor Národní Jednoty Sokolské. Následkem nějakého finančního nedorozumění a z větší části též působením některých členů odtrhla se větev tato k ži-

POŘÁDÁ JOS. ČERMÁK.

Pouze příspěvky pro tuto část budtež adresovány: J. Čermák, 2533 S. Central Park Ave., Chicago, Ill.

Cvičení tyčemi pro Sokoly a Sokolky.

Vtáčení a vytáčení spojené s kroužením tyče.

Sokolové cvičiti mohou tyčemi železnými — Sokolky tyčemi dřevěnými.

Cvičení spojeno je s postojí a dřepy, postojí a klony. Sestavy, v nichž cvičení spojujem s dřepem, vtáčíme na 1. dobu do polohy rovné, z kteréžto polohy kroužíme a hned na to vtáčíme na 3. dobu do polohy kolmé. Při cvičení trupu provedem tutéž sestavu opáčně a sice vtáčíme na 1. dobu do polohy kolmé, z této kroužíme a vtočíme pak na 3. dobu do polohy rovné.

Ruch střední.

Cvičíme-li s doprovodem hudebním, volíme valčík. Cvičíme-li bez hudby, počítáme ve valčíkovém tempu, jedna doba na jeden valčíkový takt. Při hudbě polkové musili bychom každý evik provést na dvě doby.

Kroužení tyče provádíme následovně: vtočí-li na př. levá do polohy rovné před tělem na 1. dobu, tu na 2. dobu pravou ruku, aniž by tato hmat měnila, šineme těsně k ruce levé a pomocí téže (pr.) ruky kroužíme tyčí na levo t. j. pravý konec tyče opíše čelný kruh na levo. Když dospívá tyč po vykonání čelného kruhu opět do polohy rovné, šinem pr. ruku opět na pr. konec a na 3. dobu vtočíme pravou tyč do polohy kolmé v levo vzhůru. Provádíme tedy kroužení tak, že opácnou ruku t. j. tu, kterou na 1. dobu nevtáčíme, šinem těsně k ruce, která po vtočení oetla se v obráceném podhmatu a volným koncem provedem čelný kruh. Toto vysvětlení budiž postačitelým pro všechny sestavy a nebudu je více opakovati.

Zákl. postavení: Tyč rovně dole před tělem, podhmatem.

Sestava 1.

- a) Vtočit levou do polohy rovné před tělem 1!
- b) pr. šinout k levé, a čelný kruh na levo 2!
- c) vtočit pravou do polohy kolmé před tělem, v levo vzhůru 3!
- d) zákl. post. 4!

Opakovat, ale začít vtáčením pravou, 1. a pr. 5—16!

Sestava 2.

- a) opakovat 1. a) ale se stojem přednožným levou a podřepem v pr. 1!
- b) opakovat 1. b) ale levou návrat v stoj spatný a pr. vztyk 2!
- c) opakovat 1. c) s dřepem, 3!
- d) zákl. post. 4!

Opakovat, ale začít v pr., 1. a pr. 5—16!

Sestava 3.

- a) vtočit levou do polohy kolmé před tělem, pr. vzhůru 1!
- b) pr. šinout dolů těsně k levé, čelný kruh na levo 2!
- c) vtočit pravou do polohy rovné před tělem 3!
- d) zákl. post. 4!

Opakovat, ale začínat v pr., 1. a pr. 5—16!

Sestava 4.

- a) opakovat 3. a) ale stoj přednožný levou a podřep pr. 1!
- b) opakovat 3. b) levou návrat v stoj spatný a pr. vztyk 2!
- c) opakovat 3. c) s hlubokým předklonem 3!
- d) zákl. post. 4!

Opakovat, ale začít v pr., 1. a pr. 5—16!

Sestava 5.

- a) Vtočit levou do rovné polohy nad hlavou 1!
- b) pr. šinout k levé, čelný kruh na levo 2!
- c) vtočit pravou do kolmé polohy k pr. boku, v pr. dolů levá ruka před pr. ramenem 3!
- d) zákl. post. 4!

Opakovat, ale začít v pr., 1. a pr. 5—16!

Sestava 6.

- a) opakovat 5. a) se stojem zánožným v levo a podřep v pravo 1!
- b) opakovat 5. b) ale levou návrat v stoj spatný a vztyk pravou 2!

c) opakovat 5. c) s dřepem 3!

d) zákl. post. 4!

Opakovat, ale začít v pr., 1. a pr. 5—16!

Sestava 7.

a) vtočit levou do polohy kolmé k levému boku v levo do-
lu (pr. ruka před levým ramenem) 1!

b) pravou ruku šinout dolů k levé, a čelný kruh na levo 2!

c) pravou vtočit do polohy rovné nad hlavou 3!

d) zákl. post. 4!

Opakovat, ale začít v pr., 1. a pr. 5—16!

Sestava 8.

a) opakovat 7. a) ale stoj zánožný levou a podřep pra-
vou 1!

b) opakovat 7. b) ale levou v stoj spatný a pr. vztyk 2!

c) opakovat 7. c) se záklonem 3!

d) zákl. post. 4!

Opakovat, ale začít v pr., 1. a pr. 5—16!

Sestava 9.

a) vtočit levou do polohy rovné v levo stranou (1. paže v
upažení, pr. ruka za hlavou) 1!

b) pravou ruku šinout k levé, čelný kruh na levo 2!

c) vtočit pravou do kolmé polohy u pr. ramene v l. vzhůru
3! (Pravá ruka po vtočení spočívá těsně před pr. rame-
nem, loket co nejvíce šinut stranou, levá paže ohnuta nad
hlavou, a levá ruka drží tyč uprostřed.)

d) zákl. post. 4!

Opakovat, ale začít v pr., 1. a pr. 5—16!

Sestava 10.

a) Opakovat 9. a) se stojem únožným v l. a podřepem v
pr 1!

b) opakovat 9. b) ale levou návrat v stoj spatný a vztyk
pr. 2!

c) opakovat 9. c) s dřepem 3!

d) zákl. post. 4!

Opakovat, ale začít v pr., 1. a pr. 5—16!

Sestava 11.

a) vtočit levou do polohy kolmé k l. rameni, levá ruka těsně
před l. ramenem pr. paže ohnuta nad hlavou 1!

b) pr. ruku šinout dolů k levé, čelný kruh na levo 2!

c) vtočit pravou do polohy rovné stranou v pr. levá ruka za
hlavou 3!

d) zákl. post. 4!

Opakovat, ale začít v pr., 1. a pr. 5—16!

Sestava 12.

a) opakovat 11. a) a stoj únožný levou a podřep pr. 1!

b) opakovat 11. b) a levou návrat v stoj spatný a vztyk
pr. 2!

c) opakovat 11. c) ale úklon v levo 3!

d) zákl. post. 4!

Opakovat, ale začít v pr., 1. a pr. 5—16!

Jsou-li cvičenci neb cvičenky dostatečně obeznámeni
s vtáčením a vytáčením, tam nebude provedení všech sestav

působiti nejmenších obtíží. Logický postup evičení jest ta-
kový, že paměť zde není pranic namáhána. K snažšímu pro-
vedení též jest nápomoena ta okolnost, že eviky nohou zůstá-
vají stejny, jen směr se mění.

Jednoduchá i složitá prostná.

Pro chlapecký i dívčí dorost, v stáří 8—10 roků.

Jednoduché pohyby paží střídavě a sestava jednou paží;
opakování jednoduchých pohybů střídavě a sestava oběma
pažema. Sestava oběma pažema s jednoduchými eviky nohou
a trupu.

Zákl. postavení: stoj spatný, ruce v bok (Chlapci mohou
paže skrčit, ruce v pěst' sevřeny.)

I.

a) v před třít 1! ruce v bok 2!

b) stranou třít, 1! ruce v bok 2!

Střídát evičení a) a b)!

c) v před třít 1! levou upažit 2! předpažit 3! (pravá
výdrž) obě v bok 4!

d) opakovat c) ale pravá evičí sestavu, levá výdrž v předpa-
žení 1—4!

e) střídát opět evičení a) a b) 1—4!

f) v před třít, 1! rozpažit 2! předpažit 3! ruce v bok 4!

g) opakovat f) ale na 2. dobu podřep a na 3. dobu vztyk
1—4!

h) opakovat f) ale na 2. dobu předklon, a na 3. dobu vzpřím
1—4!

i) dva sunné kroky v před 1—4! dva sunné kroky stranou
v levo 1—4! dva sunné kroky na zad 1—4! a dva sunné
kroky v pr. stranou 1—4! opakovat, ale začít v pr. stra-
nou 1—16!

II.

a) stranou třít 1! ruce v bok 2!

b) vzhůru třít 1! ruce v bok 2!

Střídát evičení a) a b)

c) stranou třít 1! levou vzpažit 2! upažit 3! (pr. výdrž) ru-
ce v bok 4!

d) opakovat sestavu pravou, levá výdrž 1—4!

e) střídát opět evičení a) a b)

f) stranou třít 1! vzpažit 2! rozpažit 3! ruce v bok 4!

g) opakovat g) ale na 2. dobu vztyk a na 3. dobu v plný
stoj 1—4!

h) opakovat f) ale na 2. dobu úklon v levo, na 3. dobu
vzpřím. (úklon střídáme v l. a pr.)

i) opakovat I. i) ale sunné kroky na zad, v pr. stranou, v
před pak na levo a opakovat a stranou na l.

III.

a) třít stranou vzhůru (poloha dlanní) 1! ruce v bok 2!

b) třít stranou dolů (poloha dlanní) 1! ruce v bok 2!

Střídát evičení a) a b)

c) třít stranou vzhůru 1! pr. výdrž a levá upažit dolů 2!
upažit vzhůru 3! ruce v bok 4!

d) opakovat c) ale levá výdrž a pr. evičí sestavu, 1—4!

e) střídát opět evičení a) a b)

- f) třetí stranou vzhůru 1! upažit dolů 2! upažit vzhůru 3! ruce v bok 4!
- g) opakovat f) ale na 2. dobu stoj únožný a na 3. dobu stoj spatný, střídát pr. a l.
- h) opakovat f) ale na 2. dobu záklon, a na 3. dobu vzpřím 1—4!
- i) zástupy odpočítané na 1. a 2. První opakuji i) I. a druhé první 4 doby totéž, ale na 2hé 4 doby kroky v pr. stranou. Dvakrát.

Pozn. Každé cvičení může cvičitel provést dle libosti — poznamenávám proto, aby neměl někdo za to, že každé cvičení provést lze jen jednou, jak jest psáno. Ač cvičení zdá se býti velice jednoduchým, přece v ruchu čilém provedené zanechá žádoucích účinků. Při cvičení, kde sestavu paží provádíme s jednoduchým cvičením trupu, buď to počítejme volněji, aneb, cvičíme-li při hudbě, počítejme na místě 1! 1—2! atd. Když počnem prováděti sunné kroky, dejme povel, aby cvičenci připažili.

Sestavy kroků v rytmu "škotské".

Nežli pokusíme se o tyto dvě sestavy kroků v rytmu škotské (šotyš), dobře učiníme, když cvičenky naučíme dříve správně tak zvanému "odrážení" t. j. kdy volná noha odráží nohu stojnou do před- neb zanožení, neb do unožení. Toto "odrážení" vyskytuje se ve cvičeních kroků velice často a jest velice nápomocno při tvoření pěkných sestav. Nejlépe cvičí se "odrážení" v čelném řadu. Cvičenky při pažích ohnutých drží se za ruce ve výši ramen.

1. Přednožit levou 1! levou odrazit pravou do zanožení 2! přednožit pravou 3! odrazit levou do zanožení 4!

2. Opakovat 1. ale když počnem cvičit, t. j. kdy jedna noha ze zanožení přechází do přednožení, doprovázíme pohyb ten poskokem o noze stojné.

3. Zanožit levou 1! odrazit pravou nárazem na patu do přednožení 2! zanožit pravou 3! odrazit levou do přednožení 4!

4. Opakovat jako cvičení 2.

(Každé cvičení provedem v jednom "šotyšovém" taktu t. j. jeden pohyb na jednu $\frac{1}{4}$ notu.)

5. Unožit levou: odrazit pravou do unožení 1! poskok o levé a pr. výdrž 2! pravou odrazit levou do unožení 3! poskok o pr. a l. výdrž 4!

(Toto provádíme v zástupu — cvičenky mohou položit ruce na ramena předních.)

Nyní můžeme toto "odrážení" spojit v sestavu.

SESTAVA I.

a) Levou šin v před zevnitř pravá zanoží 1! pravá odrazí levou do přednožení mírným nárazem na patu 2! doskok na levou (z přednožení) a zanožit pravou 3! poskok o levé, pravá na tutéž (4.) dobu přednoží 4! (jeden takt.)

b) Pravá odrazí levou do zanožení 1! poskok o pravé a levá přednoží 2! levá odrazí pravou do zanožení 3! poskok o levé, pr. výdrž v zanožení. 4! (druhý takt.)

c) počínaje pravou v poloze skřížné v zadu, vykonáme dva drobné krůčky stranou na levo a sice: pr., l. a pr. 1! 2!

rychle skřížit l. v zad a tytéž drobné krůčky stranou na pravo 3! 4! (třetí takt.)

d) mírný šin pravou stranou 1! levá odrazí pravou do unožení 2! doskok na pravou, levá skříží v zadu 3! poskok o pravé l. výdrž 4!

Opakovat a) b) c) a zakončit dvojným obratem v pravo ve stoj skřížném l. v před následovně: na 1. notu posledního taktu pravá ukročí mírným podupem. Na 2. notu levá zaujme hbitě stoj skřížný před pravou, a na 3. notu vykonáme dvojný obrat ve výponu v pravo, čímž oetne se pravá noha v poloze skřížné před levou, načež počneme opět celou sestavu v pravo.

SESTAVA II.

a) opakovat a) sestavy 1.

b) opakovat b) sestavy 1.

c) d) opakovat a) b) v pravo.

e) levou skřížíme za pravou a vykonáme v poloze této čtyři drobné krůčky na pravo — na každou $\frac{1}{4}$ notu jeden krůček.

f) pravá hbitě skříží za pravou a vykonáme čtyři drobné krůčky na levo.

g) levou šin stranou 1! pravá odrazí levou do unožení 2! doskok na levou a skřížit zanožmo pravou 3! poskok o levé, pr. výdrž 4!

h) mírným podupem stoj ukročí pravou 1! levou skřížit před pravou 2! dvojný obrat do stoje skřížného pr. v před 3! výdrž 4!

Nyní opakuji celou sestavu, ale počínáme v pravo. Ony drobné krůčky ve stoj skřížném v zadu provádíme tak, že přední noha stojí na celé šlapi, takže celá tíha na této spočívá — noha skřížná v zadu jen lehce špičkou podlahy se dotýká.

Celé provedení kroků těchto musí charakterisovati lehkost a uhlazenost.

Několik slov o kázni.

Podivně zní, čteme-li někdy stesk na nedostatečnou kázeň v tělocvičně. Stěžuje se, že někteří cvičenci vyhýbají se cvičením, která se jim nezamlouvají, že vědomě a očiividně porušují kázeň, čím úkol cvičitele nemálo ztěžují. A nejsou to jenom Sokolové — při vši té šetrnosti a úctě, kterou chovám k ženám, jsem nucen doznati, že viděl jsem často obrázky křiklavé nekázně i v cvičebních hodinách Sokolek. Volání do řady jako by neslyšely, při cvičeních pořadových ba i prostných hovoří, na pokyny a rady vedoucích pozor nedávají — a obrázek takový pak jest v křiklavém rozporu s tou dobrovolnou ukázněností našich řad, o jaké tak často čteme a řečneme.

Porušuje-li kázeň v našich tělocvičnách cvičenec neb cvičenka, kteří již ve věku dospělém do tělocvičny vstoupí — tu zanedbaná výchova domácí je do jisté míry omlouvá. Ale jak si vysvětliti, když známky nekázně jeví se i u odchovanců našich škol?

Zmínil jsem se nejednou na tomto místě o tom, že nedostatek přesnosti, uhlazenosti, jakou i u dospělých cvičenců a cvičenek pozorujeme při veřejných vystoupeních, jest jen

přirozený výsledek nedbalosti cvičitele v době, kdy cvičenci a cvičenky osvojit si měli přesně cviky základní. Čemu položíme špatný základ, to bude vždy činiti dojem nehotovosti a my pozdě teprv seznáme, že celé dílo naše měli bychom zrušiti a začít znovu — od základů. Celé naše chování není nic jiného nežli spoustou nahromaděných zvyků — a kdo navykne si nedbalosti, nekázně, neposlušnosti, bude vždy nedbalým, neukázněným, neposlušným. Zvyk je druhou přirozeností.

Na jedno chci bratry cvičitele upozorniti, nač jak jsem se přesvědčil, bývá často zapomínáno. Že předejiti nekázně je snadnější, nežli nekázeň zakoupenou vyléčiti. Jest to jako s chorobou. Každý lékař vám praví, že snadnější jest chorobě předejiti, nežli ji vyléčiti.

Cvičitel měl by vždy na počátku sezony vštípit dorostu, co od něho očekává; měl by dorostence poučiti o tom, jak se každý chovati má, aby s ním cvičitel byl spokojen. Často zdivočilý chlapec provede něco, o čem ani neví, že není správné, ale provede to z nevědomosti. Když je cvičitel přesvědčen, že dorostenci neb dorostenky už vědí, čeho od nich žádá, že znají rozdíl mezi dobrým a špatným chováním, že vědí, kdy musí cvičiteli věnovati veškerou pozornost a kdy mohou si v té pozornosti poněkud uvolniti, tu musí cvičitel přísně dbáti toho, aby každé porušení pravidel posílalo a je-li si jist, že pravidlo bylo svévolně, zámyslně porušeno, at' vyměří v zápětí přiměřený trest. Ale my víme, jak někteří cvičitelé jsou shovívaví. To neb ono nezdá se jim býti dosti vážným porušením jejich příkazu, a pominou to. Neb dopustí se přestupku oblíbený žák neb žákyně — syn neb dcera přítele, neb předního člena jednoty — a cvičitel proto raději dělá, jako by ten přestupek neviděl. Často ani vybíhání ze řady, mluvení ve chvíli, kdy cvičitel dává pokyny, neb znázorňuje nějaké cvičení, znepokojujání těch, kdož chtějí býti pozornými, to vše nezdá se býti cvičiteli dosti velkým přestupkem proti kázně, aby v zápětí zakročil a tak plete si sám na sebe bič, jehož palčivost později pocítí, tím klade základy budoucí nekázně, neb nač si zvykne dítě, u dospělého stěží vyléčíme — touto shovívavostí, ba řekl bych spíše touto slabostí připravuje si cvičitel sám řadu trpkých chvil, kdy později chce teprv léčiti, čemu zaméziti mohl, ale co svojí slabostí zanedbal. Jaké dítě — takový muž neb žena. Ukázněné dítě bude později ukázněným Sokolem, ukázněnou Sokolkou. Ale vše spočívá v ruce těch, jimž tělesná i mravní výchova mládeže sokolské jest svěřena.

Technická hlídka.

— Výroční zpráva Společnosti Křesťanských Žen (Y. W. C. A.) uvádí tyto pro nás zajímavé číslíčky: r. 1907 eviřilo v tělocvičnách jmenované Společnosti 13,294 žen, roku 1910—11 vzrostl počet eviřících žen na 25,476 a letos eviřící již 65,593 žen! Jaký to obrovský pokrok! Mohli bychom my — pionéři výchovy tělesné v zemi této — pochlubiti se, že počet našich žen eviřících se ztrojnásobil? Nemohli! Jak daleci jsme toho! U nás ještě neproniklo vědomí, že tělesné cviky jsou ženě potřebou — ano že dívka potřebuje tělocvik více nežli chlapec. U nás eviří jen mladé dívky a to jen z pouhé záliby, mohou přestat, kdykoliv se jim zlíbí a větší návštěva tělocvičny před veřejným vystoupením ukazuje nám nade vše jasněji tu hlavní pohnutku, proč u nás dívky eviří. Že by ale dívka měla eviřiti k vůli zdraví, že by eviřiti měla i žena, že i ženě třeba jest tělesného a duševního obrození, že jednotvárný život v kuchyňských vrývá do líce žen předčasně vrásky, o tom se u nás neuvažuje. U nás pohlíží se jako na čiré bláznovství, eviřiti-li starší muž — což teprve žena! Napsal jsem na tomto místě před časem, že panuje mezi námi názor, že dospělý muž

není k ničemu jinému působivým, nežli aby hrál karty — a k tomu dodávám, že dospělá žena, má-li býti u nás zvána rozumnou, musí se celý den i večer popelit v kuchyni.

— V posledním čísle Sok. Amer. právem stěžuje si br. Sedlák na příliš časté závody, které nejen že se sevšedňují, ale následkem nedostatečné přípravy stojí obyčejně hluboko pod stupněm dokonalosti. Totéž lze říci i o eviřících veřejných našich jednot. Někde dávají si na tom zvlášť záležeti, aby jedno veřejné vystoupení stihalo druhé, aniž by tušili, že tím zasahují nešetně do methodického vyučování, neboť má-li cvičitel neb cvičitelka uspořádati dvě neb tři veřejná vystoupení do roka, musí dorost stále a stále mořit složitými cviky, a tělesná výchova snižována jest na nízký prostředek k výdělkářství. Mládež, která namáhána jest duševně ve škole a do tělocvičny jest posílána, aby zde hledala tělesné i duševní obrození, jest mořena celou hodinu všelikými spletitými — někdy až hříšně nelogicky sestavenými cviky, čímž již tak dost rozrušená a oslabená činná soustava jejich jen trpěti musí. Skoro jest už stydno opakovati, že jest čas, aby u nás již nastal obrát, aby aspoň v našich řadách pochopen byl pravý účel tělesné výchovy!

— Těl. sbor paní a dívek v New Yorku objednal si u Výk. Výboru 10 výtisků "Cvičení kuželi", které byly technickým výborem nedávno vydány a podal tak pěkný příklad všem ostatním jednotám sokolským. Neboť nepostačí, zaopatří-li si odborný spisek jen cvičitel neb cvičitelka, ale každá sokolská knihovna by měla míti od každého odborného dílka nejméně pět výtisků, tak aby i jiní měli k nim přístup, mohli se též odborně vzdělávati a co hlavního, aby nástupce cvičitelův věděl vždy hned, kam pro potřebné pomůcky se obrátit. Jen takovým způsobem můžeme očekávati, že si učitelské síly oděcháme — pouhým nářkem na nedostatek cvičitelů a cvičitelek nedostatku tomu neodpomůžeme. Ze staré vlasti nebudeme moci nyní po dlouhou dobu pomůcky čekati, musíme spoléhati se jen sami na sebe a Ústř. Výbor může zase jen tenkrát pomýšleti na další vydávání odborných spisů, když jednoty hojným odebráním pomohou mu nésti náklad. Tento rok vydány byly dvě odborné práce a sice "Cvičební Tabulky" pro postupné eviření na nářadí (br. Paskovský) a Cvičení kuželi. Pisatel pracuje již po delší dobu na obsáhlém a nad jiné potřebném díle a sice "Tělesná výchova dětí oběho pohlaví" — k němuž jako podklad slouží mu jeho přednášky a eviření z ústavu pro výchovu učitelů a učitelek, takže dílo to by bylo jaksi vydatným eviřitelským kursem pro ty, kdož se tělesné výchově mládeže věnují, ale řeknu vám, bratří a sestry, otevřeně, že neodvážil bych se spis ten vydání nabídnouti, ba že raději bych nechal tu dlouholetou práci ladem ležeti, nežli bych žádal za její vydání s vědomím, že vydaná dosud díla leží u bratra jednatele nepovšimnuta.

— Též technický výbor v New Yorku usnesl, zaopatřiti pro tamní jednoty odborné spisy, Výk. Výborem vydané a zároveň oznámil tamním jednotám, že dle těchto dvou nových pomůcek musí se od nového roku bratří eviřitelé řídit. Tot' pravý krok v pravém směru učiněný — tot' první počátek k tomu, aby v našich řadách zavedena byla též jakási stejnost. Díla vydána byla též se zvláštním zřetelem k tomu, aby cvičitel měl před sebou vzor, jak učivo methodicky si uspořádati — a dovede-li toho v odvětví jednom, snáze se mu již bude pracovati v odvětvích ostatních. Takovým způsobem lze šířiti znalosti odborné v našem sdružení — a jest toho, bratří, velká potřeba! Při každé příležitosti bije do očí ještě naše nevyspělost — neb posud nezdáme se činiti rozdílu mezi cvičitelem a — učitelem. Cvičitel stačí pro dospělé, ale mládež musí míti učitele. Doufáme však, že vzniklá snaha po dalším vzdělávání se nebude jen chvilovou, ale že budeme řídit se stále dle příkazu Tyršova. "Jen stále výš a výš — až k dokonalosti!"

voření samostatnému, ostatnímu světu neznáma po dobu od roku 1904. Pracoval spolek tento, kterýž stále měl jméno Sokol, ale ne v ideích sokolských, neboť pravý účel vzdělávání těla a ducha klesal čas od času víc a více. Z uschráněných peněz ze zábav a divadel jakož i z obchodu v hostinské místnosti postavená budova opatřena potřebným nářadím, kteréž ladem leželo, založen nemocenský fond a to mělo být dosti. Během času přibýváním členstva vnesl se i jiný duch do spolku tohoto a počalo se pracovati na opětném připojení se k Národní Jednotě. Toto stalo se skutkem, dne 7. srpna 1915 při příležitosti veřejného, ku kterémuž vyslala T. J. S. New York dvanáctičlenné družstvo, kteréž se na cvičení podílelo s pravým zápallem sokolským dosáhnoucí zaslouženého uznání všech přítomných. Slavnostní uvedení bylo vykonáno celým Výkonným Výborem Župy Východní, který se vynasnažil všemožně vysvětliti nezastaveným povinnosti i výhody s připojením tímto souvisící. O dalším byla již zpráva podána bratry z New Yorku. Prvním krokem našim, chtěje alespoň částečně soustavně pracovat v tělocvičně, byla prosba k župnímu Výk. Výboru o cvičitele. Této žádosti naši v krátkém čase bylo vyhověno a br. V. Lipský z New Yorku vzal na se těžký úkol dojížděti k nám po dobu 7 týdnů ku pořádání kursu vždy v sobotu a v neděli. Nelekaje se námahy měřil každý ten týden cestu sto šedesát mil, která nás od sebe dělí, aby vštěpoval a šlechtil semeno zasazené, s radostí pozoruje jak prospívá; namáhal se všemožně, aby z planých stromků, jakými my jsme byli, učinil stromy nesoucí dobré ovoce, a po úmorné té práci vážiti musel cestu druhých 160 mil zpět k svojí rodině. Dobře se tím zapsal do srdcí nás všech zde a doufám, že po čase odměnou mu bude postup naší jednoty v zápalu s druhými, jak jsme slíbili. Od toho času s úspěchem pořádána byla dvě domácí veřejná. 3 divadelní hry byly sehrány v minulé sezoně, jedno ve prospěch Národního Sdružení i několik málo významných zábav bylo pořádáno. Ve dnech 3. a 4. září byli jsme účastníky na závodech Děln. Amer. Sokola v New Yorku sedmičlennou četou, náhradníka počítaje; byvše vyzváni br. jednatelem V. V. Župy Východní. Na první závody, kterýmiž tyto byly, šli jsme se strachem jak dopadnem, neboť bylo od některých bratří pracováno proti, ale tím větší byla radost naše, kdy při konečném rozdělení cen obdrželi jsme šestou cenu vítězů, první to vavřín za 17leté činnosti Těl. Jed. Sokol Schenectady. Vítězství toto, jak se dalo očekávat, bylo s nadšením přijato u nás, jakož i bylo s potěšením sledováno mnohými jednotami na závodech oněch účastněnými, zvláště ale bratři T. J. S. New York měli radost z úspěchu našeho, neboť oni všichni sledují činnost naši takřka mateřským okem, znají počátky naše a vědí ze zkušenosti, že každý sebe menší úspěch je vzpruhou ku práci další a my zde pracovati musíme, chceme-li opět čestně obstáti v zápolu v příštím roce u příležitosti 50letého jubilea T. J. S. New York.

Ve dnech 21. a 22. října, nejposlednější to udalost v historii této, pořádali jsme veřejné, ku kterémuž jsme pozvali občany české obce v městě Gloversville, N. Y., a dále Těl. Sbor Dívek a Paní, Těl. Jed. Sokol New York. Žel, že čas byl nevhodně volen, co se týče sester byly zaměstnány v operetě právě v též čas v New Yorku hrané a nemohly pozvání, ač s lítostí, vyhověti. Bratři ale se dostavili v sedmičlenné četě a tím okrášlili výkony našeho veřejného. Vedl je náš milý br. V. Lipský a doufám, že měl z nich radost, jako naši měli radost z něho a jeho čty. Cvičení provedeno bylo pod velením br. náčelníka Prokopa Matouška co se týče schenectadských: I. cvičení prostná s tyčemi, žáci, 4 oddíly (s hudbou), II. cvičení prostná, ozdobné kroky, žákyně (s hudbou), III. cvičení prostná ze závodů Děln. Am. S. borei, 4 odd. (s hudbou), IV. cvičení prostná Těl. Jed. Sokol New York, 4 oddíly (bez hudby), V. cvičení nářad'ová,

hrazda a bradla, jednota místní, VI. cvičení nářad'ová, hrazda a bradla, družstvo New York, VII. cvičení prostná, ozdobné a taneční kroky, cvičenky. — Obecenstvo zaplnilo místnost v počtu nadobyčejném a bylo nadšeno výkony, jež cvičenci od těch nejmenších do nejstarších prováděli. Potlesk nebral konce po každém jednotlivém oddílu. Zvláště co se cvičenek týče, provedly svoje cvičení přímo úchvatně, krásně se vyjímalo cvičení družstva hostů bez hudby, neb vše bylo jeden pohyb, obrat, sun nohou a při tom kolkoletieho, že jejich dech bylo slyšeti, za to ale po každém oddílu si každý ulevil potleskem a všemi jinými výrazy uznání, což bylo při jejich cvičení nářad'ovém stejně projevovalo; bři. oni také podávali ukázky jak dalece se může tělo cvičením vypěstovati, že byla radost' popatřiti. Br. náčelník Pr. Matoušek může býti hrd, dostav pochvalu od prvního svého učitele br. V. Lipského za práci vykonanou, kdyby na krásně obecenstvo neuznalo jeho zásluhu na všem tom cvičení, což ne všichni uznají, co to stojí námahy, zaneprázdnění a sebezapření vše k takému výsledku uvést. Po vyčerpání pořadu rozproudila se volná zábava při hudbě br. Koníčka, jenž měl i veškeren hudební doprovod při cvičení. Veřejné toto přineslo úplný jak morální, tak i finanční výsledek a žádný z přítomných nezapomene zajisté dlouho na chvíle ony. V neděli po veřejném br. Koníček dovedl opět svůj orchestr a pokračovalo se v přátelské zábavě spojené s koncertními kusy, což učinili hudebníci zdarma, až do odchodu milých našich hostů z New Yorku a Gloversville.

Doufám, že v nedlouhé době přihlásí se cvičenky naše pod korouhev Nár. Jed. Sokolské a přeji práci jejich, jelikož se jim staví i překážky v cestu, mnoho zdaru a vytrvalosti, aby se nelekaly a necouvly.

Na zdar!

Karel Matoušek.

Cicero, Ill., 17. listopadu.

Konečně zase jednou péro v ruce, abych se zmínil o činnosti naší, a o stavu české věci v Ciceru. Jsme na prahu otevření I. bazáru, jinak řečeno "Jarmarku", abychom těch Washingtonů vyžebřili na umoření dluhu na naši Sokolovně. Přirozené: "dvěma pánům těžko sloužit", praví přísloví, a tu konstatovati sluší, že po bazáru jistě nastane lepší činnost zase pro Č. N. Sdružení. Každému, kdo se přesvědčil a posoudil již vykonanou práci zde, rád svoji činnost zdvojnásobuje. Pro rok 1917. má státi každý Čech v Národním Sdružení. A mimo toho se žádá toto co vánoční dar. Proto bratři a sestry splníme tuto povinnost? Ano! My musíme. A kdo nebudeš moci ten \$1.00 složit, rád jej složí za tebe jiný, jen nestyď se za svou tíseň, kdo v tísní se nalézáš, to není hanbou, ale staň se členem Č. N. Sdružení.

Volby — valná hromada. I zde bud' me Sokoly. Po bratrsku, otevřeně přímo jednejme vždy tam, kde toho potřebová, a ne pak celý rok reptat, a takto škodit, znemožňovat činnost dosud těch, jež jsou ochotni. Jest vás dosti takových, že chcete za každou cenu mlčením býti hezkými, ne, to není sokolské. Ve schůzích jest místo k projevům, však ne k nemístným bojům. Byť by i ostřejším se projev jevil nebud' zlomyslný ale vždy bratrským. Převládá-li názor většiny, že činovníci měli by býti vystřídáni mladšími, třeba duchem mladším, budiž na pravém místě, kdy k tomu čas podobně jednáno, a pak koho si zvolíte, hleďte mu úřad usnadniti, a ne ztěžovati, znechucovati.

Tělocvik: Jest dosud chabý u dospělých, kde není omluvy na místě, až na malé výjimky jednotlivců. Ještě se vám nezhnusilo potvrzovati klep, že každý cvičitel musí v krátku utéci? Jest to vy, děvčátka milá hezké od vás, když na úřední dotaz proč necvičíte? ani neodpovíte? Stydíte se za tu odpověď? Cvičíte dle vašeho mínění a jednání pro Sokola a ne pro sebe A což, když po mnoho let do tělocvičny jste chodily, nechtěly byste okusit, býti cvičitelkou jedna z vás?

České školství: Závísí od nás samotných. Jak jej budeme patronisovat takové bude. I zde nemůžeš každý jeden čekat, že jedině tvůj názor jest správným. Musíš se vyvarovat kroku, který by sebe méně poškodil věc tak těžce zbudovanou a nám společnou. Nebot' takto bys jen hořkost, nechut' zaséval, což bylo by poškození. A což bratři Sokolové jest pravdou, že jste zvoleni zástupci do patronátu a do schůzí nechodíte? Přivedeme to česko-americké školství tam, aby těloevik stal se součástíkou osnovy vyučovací v české škole? Jen ve spojování jest naše síla. Co jest platná ta nejlepší výchova v rodině, když dorostlé děti zůstanou stranou českého života? Co znamenalo by češství a život vůbec beze spolků? To jsou naše školy a instituce dílné, tam zkoušíme, svou sílu plodnou. Stává se často, že dítě přijde domů se stížností z české školy, že se mu stala ta a ta křivda. Tak dobře; když nechceš, tak tam nechod'. Nebo: máš-li být kárán, nepůjdeš tam! Nebo: když tě nedá do té a té třídy nepůjdeš tam. Když tě neučí tomu a tomu nepůjdeš tam. Aniž by se vážně uvažovalo! Nechej tím říci, že učitel jest neomylný, avšak nezaslouží nikdo býti vrhán přes palubu za nezaviněnou, nezúmyslnou chybu. Dítě má míti úctu k učiteli v české škole tak jako v anglické, třeba ta česká škola byla dobrovolná.

Maminka posílá za mne půlák, a jestli mě nenaučíte česky, tak mě ho musíte vrátit! Takovým způsobem se pracuje na národě roli dědičné a hůře. Pak ten učitel ochotný (ne placený) byt' sebe lepší, když přes podobné překážky má pracovat? Nedivte se, že ten chlebiček jest hořký až unaví zaživací ústrojí. Ve cvičení jest totéž: tam mnohé děti chodí, a jednáním prozrazují, že cvičitel jest jimi a tatínkem placen a proto musí poslechnout a vyplnit přání, a ne-li dostaví se vzdory a hrozby. A přes ty dětské vzdory a hrozby nepůjde a nesmí to jíti dle libůstek, ale dle pořádku, i byt' by těch dětiček ubylo i s tatínkem.

Lépe ale bude kdo máš zájem na svých dětech, informuj se, zda-li spějí tam kde je chceme; k společenskému, českému životu, aby to češství tak brzy nezaniklo zde v Americe.

Podporujeme instituce, spolky směřující svou výchovou k tomuto cíli. A tu jistě jest vhodným doplňkem zpěv. Zpěv nejen, že působí na city člověka, zjemňuje, ale také napomáhá řeči hlavně u dospělých mládeže. Kde přes 400 členů a členek jest sdruženo, tam na podobné odbory dosti lidí jest, a zvláště když dovoleno i nečlenu v odboru působiti. Ale jsou lidé, kteří již ze zvyku musí býti proti, uvidí-li tam jednoho nesympatického sobě. Ve staré vlasti sokolská organizace k organisování a k ruchu užívala svých method a my v Americe užívejme také svých. Že nedocílíme výsledků žádoucích dle přání nás mnohých jest na bíledni.

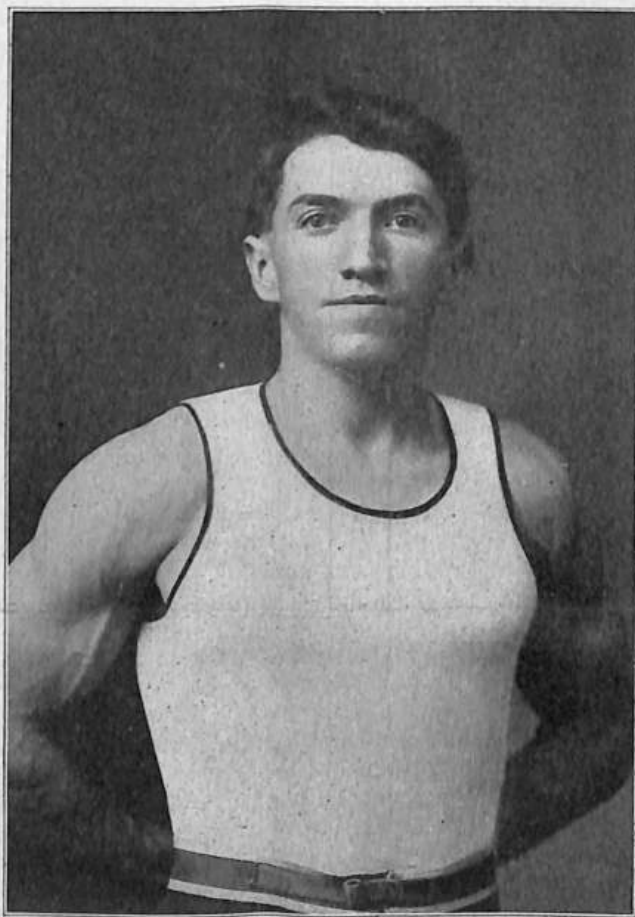
Těloevik jest a bude vždy hlavním účelem Sokolstva (na papíře?) a zpěv i dramatika služtež co vzor ušlechtilé zábavy česko-americké mládeži. Nejen tužit, ale také učiti, slušné zábavě jest podmínka naší výchovy spolkové.

Největší potíž jest mezi námi, že nezdědili jsme miliony takže jsme dělníci-proletáři pouze, což jest nesnáze při našich počínech. Však nevěšet hlavu, neklást ruce v klín, ne-ničit vůli k práci, podpořit jeden druhého v práci, a kdo nemůže pomoci neškod', a dílo se musí dařit. Jest smutný pohled na naše těloevičny, když proměněna v putyku — dupárnu, ale není pomoci, již musíme se s tím smířiti. Nemůže však nikdo z členů očekávat zázraky za 15 ctů měsíčně, a snad očekávat pro sebe něco, než co jednota poskytuje, toho jest až mnoho za 15 ctů, můžeš evičit, koupat se, a co chceš kdo více na Sokolu, když vydržíme dětskou školu se 150 do 200 až i více dětmi. A snad proto že jest ten Sokol tak laciný, jest málo ceněn? Když byl Sokol v nájmu byl prý lepší zájem. Každý říká: at' každý tolik pracuje co já! Kolikrát jsi byl ve cvičení? na schůzi? na přednášce? U některých stačí 0. U mnohých 1. atd. Až na 1 1/5. asi, kteří ten ruch

jakž takž udržují. Zdá se, že cosi neznámého, nezdravého, nesokolského, nečeského ničí práci.

Tu jest jedna vysvětlivka: Sokol v Ciceru náhle vyrostl velký, je mladý, a zdá se až prodělá tu trpkou zkušební dobu 10. let bude lépe. Mohlo býti sice již dříve lépe, ale což, jste ochotni bratři přestat odsuzovat, mlčet, brojit? Jste ochotni pracovat, výmluv zanechat, poručit sobě samým? vaše bytost' jest jedině v moci vaší.

Jak planout musí člověk radostí nad činy našich bratří a to i zajatečů, nad "českou brigádou" na frontě již snad, pod gen. Červinkou. A francouzská naše družina? A jiné a jiné. Naši doma, ve staré vlasti ve svém mlčenlivém trpném odporu jednotni, bez rozdílu stran a náboženství! A my? Ještě daleko jsme nevykonali co v naší moci, ač mnozí se dost a dost napracovali. Ale jest čas, ještě můžeme!

Br. Josef Duda, Newark, N. J.

Není dobrým Čechem ten kdo nebude 1917. členem Č. N. Sdružení, není Slovák ten kdo nebude 1917. členem Slov. Lígy!

Nuže v boj! V řady naše česko-slovenské, za lepší našeho národa! Jest svoboda národa cena 1. milion \$. Ten můžeme sebrat, jen chtít, skeptikové mizí, naděje roste, české řady sílí, vzdor rak.-uh. nepomůže, a přece splní se slova, že zbítá bude rakev z těch hnojných prken na dveřích škol "Komenského" pro umírající "Austrii!"

V příští valné hromadě bude předložena návrh: Odbývat pouze jednu schůzi členskou v měsíci, a druhá schůze byla by určená co výborová, t. j. všech funkcionářů, kteří by měli právo rokovat a usnášet se na věcech ve prospěch jednot směřujících. Usnesení předléhalo by ku schválení ve schůzi členské, vyjma oněch usnesení, která by byly členskou schůzí k vyřízení výboru odkázána. Schůze výborové nebyly by uzavřené členstvu, však k hlasování at' jsou pouze funkcionáři oprávněni.

Návrh tento jest předkládán z důvodů, že spíše dostaví se jednou do schůze každý člen, nežli dvakrát. Pak jsme rozdělení v různé odbory, které řídí svou určenou práci, takže činnost' nebude nikterak dotčena, spíše ulehčena, neb k podávání zpráv stačí jedna schůze. Nemařme časem!

Naše sběrna časopisů pro zajatce jest dobrá, ale jest záhodno občas vypomoci.

V našem okolí jest založen nový sokolský sbor a to hned v našem bloku. Možná říci: jest zbytečným v dnešní době, kdy se spojujeme. Jen a jen k vůli tomu kroji. To není pak Sokolství, to jest dětinnost'. Nuž ano, velké děti. Doufejme, že shledají se se svou pošetilostí a nebudou se dlouho na odív vystavovati té americké mládeži, co nepovolní Češi. S bratrským Na zdar!

Jan Tesař.

Omaha, Neb. 20. listopadu 1917.

Tož konečně! K uskutečnění došel náš dávný sen. Veřejné cvičení uspořádané na oslavu 26 letého trvání T. J. Sokol Tyrš bylo provedeno se zdarem! Již to krásné jitro 19. listopadu se na nás tak přívětivě smálo a slibovalo nám krásný celý den.

To jsi náš drahý, nezapomenutelný tatíčku Tyrši měl radost z nás vid'?

Dokázali jsme Ti, že jsme hodni nositi Tvé nesmrtelné jméno!

O půl třetí započalo se cvičiti, za účasti mnoha diváků, mezi nimiž se též nalezalo něco přes 20 Sokolů srbských ze So. Omahy. Návštěva vaše bratři nás mile překvapila a my chceme lásku vaši zas láskou spláceti a kdykoli vám bude třeba pomoci, obraťte se směle na nás, neodřekneme vám své pomoci nikdy.

Prvně vystoupily žačky pod vedením našeho milého bratra Františka Kopeckého. A sice: Taneční kroky v kruhu. Provedeno dobře a všeobecný potlesk byl odměnou našim roztomilým a nadějným Sokoličkám. II. číslo: Žáci A. prostná; B. hra. Provedeno též pod vedením bratra Kopeckého s úspěchem jakéhož se nenadál nikdo, kdo navštívil Sokolovnu několik cvičení před veřejným. Však bratr Kopecký zná svoje zboží, vid'! Obzvláště hra, totiž prolézání kruhem způsobila všeobecné nadšení. Tito malí ferinové odměnění byli též potleskem, a s hrdě vztýčenou hlavou a sebevědomým pohledem, který zdál se mluvit "vidíte, vidíte, myslíte že nic nesvedeme" odcházeli se cvičiště. III. Dorostenky: skupinová prostná pod vedením br. Kopeckého. Provedeno pěkně a i tyto dcery s hrdě vztýčenými hlavami a u vědomí, že dobře vše provedly, usmívajíce se hluchým potleskům šly se cvičiště. IV. Sokolové: skupiny na žel. kruhu, pod vedením bratra Františka Šnajberka. Nechci mnoho chváliti, však cvičení toto způsobilo všeobecný obdiv. Opravdu, každý musel doznati jak výborně vycvičeným družstvem se může br. Šnajberk honositi. A měli jste jej vidět, jak sebevědomě cvičení započal. Že by v tak krátkém čase tolik práce vykonal se nenadál nikdo. V. Dorostenky: tělocvičný tanec, pod vedením opět bratra Kopeckého. Provedeno bez chyby, obzvláště nástup. Řady jako šňůry, což bratr Kopecký má nejraději a při cvičení ustavičně volá, zakryty, zakryty! VI. Družstvo starších, prostná s činkami, pod vedením br. Šnajberka. Staršího družstva členové, všechna čest vám, i bratru cvičiteli. Jak vyjímalo se toto družstvo obzvláště ti, kteří byli trochu přitloustlí. Mezi těmi se též nalézalo naše dobré sokolské srdce bratra starosty S. Rokúska. Jak mi br. Pit'ha prozradil, cvičili prý spolu až dlouho do noci u pekárny br. Rokúska. Též br. Karel Lacina ředitel dram. odboru S. T. cvičil s nimi. VII. Sokolky: prostná s kroužky, pod vedením br. Kopeckého. Nás chváliti nebudu podotknout však, že bez chyby vše bylo provedeno. Kroužky líbily se všem a my též hrdě vykročovaly jsme si k odchodu. VIII. Sokolové, nářadí,

drželi se statečně. Na hrazdě vedl br. Nováček, bradla br. Vaněk, a kůň na šíř br. Macek IX. Sokolky, skupinová prostná, pod vedením br. Kopeckého. Provedeno též bez vady a ladně. X. Sokolové, prostná howellská. Vedená br. Mackem rovněž se zdařila. Panoval krásný soulad všude a všechna cvičení provedena bez překážek, toliko na všeobecné přání byl čtvrt hodiny oddech. Výborná hudba uniova bratra Růžičky účinkovala. V přestávce promluvil k nám br. E. Tůma. Mluvil od srdce a kěz vzata byla slova jeho též k srdci!

Nezapomenutelným zůstane nám den 19. listopadu 1916! Mnohé české oko slzelo při pohledu na tu vzornou vycvičenou mládež. Když po cvičení rychle běžela jsem se ptáti mých představených (Angličanů), pro které pracuji, a kteří chtěli též viděti co dovede české Sokolstvo, kdo z družstev se jim líbil nejlépe odpověď byla „ti malí, a ti hodné staří!“

Jen bratře Kopecký připravuj opět ta roztomilá kánata na závody do Prahy, těmi docílíš úspěchu největšího. Jest zajisté samozřejmo, že my ženy a muži se naučiti můžeme mnohem lehčeji cvikům, nežli ta malá drobotina. Proto má žactvo zásluhy největší. A jest to přece věcí velmi nutnou, vychovávat si Sokolstvo od nejútlejšího mládí. Tím vštěpuje se jim láska k vlasti a k mluvě české v jejich útlá srdéčka. Klamala jsem se a klamali se mnozí domnívajíce se, že ti malí rozpustili Sokolci udělají křížek přes tvé výpočty, cvičiteli, ale naopak. Můžeš mít opravdu radost a vidíš alespoň, že práce tvá br. Kopecký je zdarem korunována.

Jménem všech sester vyslovuji ti vřelé díky za tvé snahy!

Tobě bratře Šnajberku gratulujeme též k tvému vzornému družstvu a přejeme ti, by tě tvoji cvičenci navštěvovali ve stejném možno-li ještě větším počtu jako před veřejným. Nebojte se bratři, že to snad škodí vašemu br. cvičiteli na zdraví, když velí vám v tomto množství, bratr Šnajberk je schopen veleti mnohem, mnohem více cvičencům.

Ted' slovo k vám drahé sestry! Dokažte, že necvičily jste pouze pro toto veřejné! Navštěvujte ted' každé cvičení v počtu takovém jako byla poslední cvičení navštěvována. Tím dokážete, že jste Sokolky pravé, které se neženou za slávou... Bezpodstatny jsou námitky a omluvy pro cvičení vynecháváme. Vpravte se sestřičky na příklad v tuto situaci. Máte doma nemocnou matičku, která potřebuje rozhodně vaší pomoci a vy měly byste ji opustiti k vůli nějaké zábavě neb škole. Co budete dělat? Povinnost káže vám zůstatí a matičku svou ošetřovati. A vy rozhodně zůstanete, chtíce býti hodnými dcery. Tož vidíte! Což naše drahá utiskovaná vlast naše česká domovina nevolá nás ku své pomoci? Nepotřebuje podpory naší? Zajisté žádá neodřeknete pomoci své matičce, tož neodřeknete ani vlasti naší, matce nás všech, která se snažně dovolává naší pomoci v době nejtěžší. Až po tolika strastech sester a bratří ve vlasti se vlast naše dobude své svobody a splní se přání a sny každého věrného Čecha, kěz nikdo z nás nebude moci říci a stydět se za to, že svou pomocí nepřispěl a že nemá podílu na věci — této — nám nejdražší! Nezapomenutelným zůstane, skutek tvůj, ty Praho! Nebraska! Skutků takových je žel po řídku, zaplesá matička Praha česká, až zví o šlechetném činu tvém a skloní se před tebou královské Hradčany vyslovující ti vřelé díky své! Vám všem bratři a sestry nedávno založeného Sokola Pražského za váš šlechetný čin netoliko se sestrami a bratry jednoty Tyršovy, ale s celým věrným, pro svobodu drahé vlasti nadšeným českým světem díky nejvřelejší a z plna vděkem přeplněného srdce volám vám za všechny Na zdar!

M. Marta Pokorná.

San Francisco, Cal., 24. listopadu.

Tak málo o nás slyšet, jako bychom spali. Snad nebylo času dříve v době pilných příprav a nyní trochu oddechu je třeba, příliš jsme se vyčerpali jak fyzicky, duševně i hmotně bazarem, který jsme pořádali v prvních dnech listopadu, jenž uspokojil nad očekávání, stav se největší slavností Čechů při Pacificu, kdy pořádánou a ukázal, že dovedeme pracovat na společném dílu, při trochu dobré vůli.

Však jen chvíli oddechu, bratři a sestry, nemožno ruce skládat v klín a oddat se sladkému vědomí, že jednu věc máme s krku, jiné povinnosti nás očekávají. Jednoho úkolu pomoci hmotně našim vojínům, vdovám a sirotkům jsme se shostili čestně, druhý, stejně veliký a vznešený nás očekává: představit se cizině kdo jsme, proč chceme žít, seznámiti ji s našimi tužbami, s naším cílem. Příležitost k tomu nejlepší. Spojenci budou pořádali velký bazár v únoru ve zdejšímu Civic Auditorium, chceme se účastnit, chceme přispět, chceme podat ukázkou nejlepší soustavy tělocvičné výchovy, která zde jest takřka neznáma, která však pronikala v poslední době zelou Evropou, která vítězila na největších mezinárodních tělocvičných závodech v Praze, Londýně, Luxemburku, Turíně v Itálii i v Paříži. Však kolik je u nás těch odchovanců Tyršových, kteří zde pečují o zúšlechťení, o ozdravení sama sebe, kteří přilnuli k heslu bratrství, kterým stal se tělocvik druhým chlebem? Jen hrstka, tak málo, že bolestno podívat se do poloprázdné tělocvičny, ostatní jen bezúspěšně přihlíží, o tělocvik nezavádí, čekají, zdali při veřejném vystoupení ukážeme něco nového a hledají, zdali co „zvržeme“.

Bratři! V poslední chvíli uposlechněte hlasu svého svědomí, chcete-li se honosit jménem Sokola, neplývejte svým velikášstvím, kde jsme malinci, at' neopakují se více slova: Já jsem — Já zastupuji — atd., ale raději nahněte se do tělocvičny naplňte řadu naši, zúšlechťete své tělo, svého ducha a v svorné, bratrské kázni ukažme cizině kdo „My“ jsme, co My zastupujeme, jaké jsou tužby, snahy a cíl náš, kam směřujeme celou silou své české duše. Na zdar!

A. Kofínek.

Baltimore, Md., 25. listopadu 1916.

Věru nevím do jaké toliny měl bych naladiti tento opis, aby se dobře poslouchal. Nemohu stále jaksi některým bratřím padnouti do noty, necht' píši povzbudivě či zářavě — vždy naleznou na tom nějakou chybu. Inu, abych pravdu řekl, mně samotnému se někdy nelíbí co napíši, ale zdává to obyčejně to nejlepší co svedu; a blázen, kdo píše lépe než umí.

Děl jsem od některých považován za velkého kazatele, ale v poslední době mnozí se přesvědčili, že jsem míval také někdy pravdu a v tom kázání mne nyní chtějí předčítati, ba i hádají se se mnou, nechci-li viděti vše tak černé jako oni to vidí. Ve schůzi dojde-li na zprávy činnovníků a výborů, slyšíme samé nářky a bédování nad netečností členů. Následkem toho, že někteří — a těch je velká většina — nekonají praničeho, jiní, kteří konají přece něco, vyrůstají ve vlastních očích a myslí že si dobývají nesmrtelných zásluh o národ, konají-li prostě to, co se od Sokolů požaduje a co je k jich vlastnímu, jak tělesnému, tak duševnímu prospěchu. Dnešní neuspokojivá činnost jednoty a nedostatečný zájem členstva, jsou do jisté míry zaviněny všeobecnými poměry. Není to jen u nás, ale je tak všady. Mám po ruce dopisy činnovníků jiných jednot a ze všech vyznívá stejný ton. Čím vysvětliti tento podivný úkaz? Dle mého náhledu — který ostatně projevil jsem už častěji, my američtí Čechové, ač vzdáleni jsme tak příliš své domoviny, přece jen svojím životem duševním a veškerou svojí činností národní a osvětovou jsme závislí na naší vlasti. Česká kultura je onou hybnou silou, která i nás pohání. Je-li v Čechách rušno a

živo ve všech oborech národního a kulturního snažení, je rušno i živo v české Americe; panuje-li v Čechách mrtvý klid — zavládne klid ten i u nás, neboť náš vlastní život zde není ničím jiným, než pouhým odleskem života Čechů ve vlasti. To vše mělo by nás vésti k poznání, čím jsme zavázáni vlasti naší a jaké jsou povinnosti k ní.

K těmto důvodům zde uvedeným, přistupuji pak poměry místní a poměry ve vlastní jednotě, které všeobecnou ochablost ještě zvyšují. Jednota s tak rozvětvenou činností jako je naše, nemůže ve všem vyhověti každému a řady nespokojenců rostou. Když režizeur našich ochotníků mohl dávat divadelní kusy, v nichž by každý účinkující byl hrdinou, nebylo by nespokojených ochotníků divadelních. Kdyby sbormistr zpěváků mohl všechny naše pěvce nechati zpívati tenorová sola, nebylo by nespokojených zpěváků. Kdyby učitel tělocviku mohl každé děcko vycvičiti k takové dokonalosti, že by převyšovalo všechny ostatní a kdyby všechna místa v řadě byla první — snad by nebylo nespokojených evičenců, maminek, a tatínků a důležitost tělocviku byla by lépe chápána. Kdyby správní výbor Sokolovny řídil obchod dle rady a přání každého jednotlivého člena, byla by naše síla snad více navštěvována. Kdyby zábavní výbor dovedl na každé zábavě vydělati pár stovek aniž by členové jednoty museli utratit pěták, pak by nebylo s výborem tím žádné nespokojenosti. Kdyby — ale čert to vem, tohle snad stačí k poznání, že jsme přece jen pouzí lidé a k tomu hodně nedůtkliví, přes všechno to naše Sokolství. Paralelku mezi vlastní a českou Amerikou, již jsem výše načrtl, považuji za správnou, ale nesmí se jen zas na ní hřešiti ve všem. V nedávné schůzi V. V. Sv. Svobodomyšlných v Chicagu, bylo uvažováno též o vlačnosti krajanů vůči hnutí svobodomyšlnému; různí doktoři hledali lék pro tuto nemoc, ale nemohli se jaksi shodnouti na diagnose. Jeden z nich hledal příčinu též v dnešních poměrech evropských. Tohle sám jaksi nechápu dosti jasně; svobodomyšlnost náboženská byla přece vždy jakousi specialitou Čechů amerických a proto není možno jen tak zhola sváděti úpadek svobodomyšlnosti na zastavení evropské kultury. Kdyby tam bylo dosti skutečných a upřímných svobodářů, svobodomyšlnost by musila prospívat i při dnešní válce a zájmu, jaký je věnován politickým snahám Č. N. S. Jiný doktor svádí tu lhostejnost zase na české časopisy, že prý nefedrují svobodomyšlnost jak by měly. Inu, bodejt' ne! Je to už skoro zvykem a je to tak pohodlné, sváděti všechny naše nezdary na časopisy. Přisluhují česko-americkému tisku už nějakých deset let a za tu dobu nabyl jsem už také trochu zkušeností. Ještě dnes mám to přesvědčení, že časopis se nemá dáti vést, ale že sám má býti vedoucím. Ale jiná otázka je, zda-li je něco podobného u nás možno! Byl to vinen český tisk, že zanikla „Denice“ a vzešel „Svět“? Lid sám si vynutil dnešní směr některých listů; listům zásadním na místo podpory dostalo se odsouzení. Články svobodomyšlné byly označovány co rýpání a pisatelům bylo vytýkáno, že prohlubují propast mezi lidem českoslovanským. Do víru našeho života bylo vrženo heslo „Tolerance“ a papíry s heslem tím úžasně rozmnožovaly svoji cirkulaci. Co zbývalo listům zásadním? Bud' složit „fidlátka“ anebo se přispůsobiti. Stalo se to i ono. Kdyby velcí svobodáři byli povzbuzovali svobodomyšlný tisk na místo utloukání jej pro nepatrné difference osobní, snad by to přispůsobování nebylo tak rychlé a pronikavé. Ale ještě dnes není pozdě na nápravu. Žádné hnutí se neobejde bez finanční podpory; vyhod' me ze svých domácností bezbarvé plátky a věnujme podporu listům zásadním a brzo poznáme dobré výsledky.

Upřímných a dobrých svobodářů není ovšem tolik, co je členů našich svobodomyšlných spolků a jednot. Je mezi námi mnoho vlačných i studených, ba i mnoho těch, kteří si na církvičku a pánaboha náramně potrpí. Právě v těch-

to dnech zas jsem byl poetěn výsměchem věřících o "zásadnosti" některých našich Sokolů a Sokolek. Je pravda, že v řadách našich jsou takoví, kteří dobře snesou se svým svědomím jíti z naší tělocvičny rovnou k sv. Václavu. Ale táži se: "Je vinou naší, že kováři katolíci vedrali se v řady naše za účelem dosažení osobních výhod?" Rozhodně není; nanejvýše, že se prohřešuju tím, že takové lidi mezi sebou trpíme. Soudci p. Karlovi dostalo se laskavého pozvání ku opuštění našich řad; bude-li takové jednání prováděno důsledně našimi spolky, bude také hodně docíleno. Ale ono se tak nestane, protože se spolky samy budou báti provésti ta-

stranních úmyslů. Hned ale po vyslechnutí několika vět z úst řečníka poznali jsme, že máme před sebou muže, vřele oddaného své vlasti a svému národu. Jeho slova byla dobře volena a pronesená s takovým vnitřním přesvědčením, že zanechala hluboký dojem. Další pořad pozůstával z vhodně volených recitací a sborových zpěvů. Dále sehrána našimi ochotníky jednoaktovka "Hej Slované", upravená pérem našeho bratra Dr. J. Rudiše-Jičínského. Ochotníci vložili do svých výkonů lásku a nadšení vlastenecké a proto podání jejich bylo víc než uspokojivé. Byl to pěkný večírek, ale účele dosaženo nebylo, neboť ti, co povzbuzení nejvíce po-

Družstvo T. J. Sokol v Milwaukee, které dobylo první ceny na závodech Spoj. Turnérstva v Milwaukee, 18. června 1916. Stříbrný pohár, věnce a 9 diplomů.

kový radikální řez a budou sváděti vinu na vše možné, jenom ne na sebe.

Čtenáři "Sokola" ale budou asi zvědavější na zprávy o naší činnosti, než na moje úvahy o věcech a lidech.

Na prvním místě musím zaznamenati večírek, který pořádal Vzdělávací Odb. našich jednot v pondělí, dne 23. října. Byl pořádan za účelem vzbuzení zájmu pro snahy Č. N. S. a k vůli větší zajímavosti povolán byl řečník z New Yorku. Krajský výbor Č. N. S. v New Yorku poslal nám řečníka v osobě Rev. Koukol, což v první chvíli zaráželo některé z nás, protože u nás dosud nikdy se nevyskytl duchovní, který by dovedl s námi pracovati společně bez vlastních po-

třebuj — nepřišli. Tak i my bychom se mohli s učitelem Vojtou Benešem hádati: "Přijdou — nepřijdou"?

Dne 4. prosince bude pořádan pěvecký a hudební koncert naším odborem Pěveckým. Pořad je opravdu pěkný a pilnost našich zpěváků měla by býti odměněna hojnou návštěvou. Pak následuje bazar pořádaný zdejší odbočkou Č. N. S. za spolupůsobení všech spolků zastoupených. Dne 25. prosince bude odbýváno velké veřejné cvičení naší jednoty. Cvičitel bratr Štětka má plné ruce práce, neboť s výevikem žactva mohl započítati teprve když uhodily první mrazy. Následkem dětské paralýse tělocvična naše musela býti dítkám uzavřena a již jsme měli obavy, že malí cvičenci,

kterí našim veřejným dodávají hlavní zajímavosti, budou při letošní veřejném chybět. Tělocvična ale přec byla dítkám v čas přístupna a br. Štětka je přesvědčen, že pilností se nahradí ona ztráta času. Viděl jsem ukázky všech prostných, jež se k veřejnému připravují a soudím, že naše vystoupení bude zdařilé. Jen vy bratři členové, nepokažte celkový dojem zase svojí nepřítomností. Dostavte se všichni v kroji, by ostatní obecenstvo se přesvědčilo o vlastním našem zájmu. Na vaši přítomnosti záleží vše — lid bude lhostejným k nám, budeme-li lhostejni sami k sobě.

Schůze listopadová byla dosti povzbuzující. Bylo v ní jednáno o návrzích na sloučení N. J. S. se Župou Fugner-Tyrš a všichni přítomní byli pro věc nadšení. Líbila se jim stručnost a jasnost návrhů spolu s projevem upřímnosti a pozitivní úmyslu a proto návrhy jednohlasně přijaty. Následovala pak nominace činnovníků pro příští rok a okolnost, že neměli jsme těch nejmenších nesnází s obsazením hlavních výborů, dává dosti dobré naděje do budoucna. Na nový rok sehraji naši ochotníci výtečnou frašku "Z českých mlýnů", která je proložena nejen pravým českým humorem, ale též i krásnými českými zpěvy. Mnohé se ještě připravuje, ale nebudu předbíhati daleko do budoucnosti, protože se lecos může změnit. Ústřední Vzděl. Odbor N. J. S. povzbuzoval jednoty ku výměně divadelních her, hudebnin, sborů a pod. I my jsme o mnohé byli požádáni a s radostí zapůjčili, ale nabýváme smutných zkušeností. Tak do Texasu zaslal jsem divadelní knížku, která ani nebyla našim majetkem a když po šesti měsících nepřišla zpět, slušně jsem o ni požádal bratra, který tak krásně mi o ní psal. Ale nebyl jsem ani uznán za hodna odpovědi. Stane-li se takovýto nepořádek pravidlem, budem nuceni se zaříditi dle okolností. Na tajemníky je nyní zaslán Sokol Americký ve zvláštní kolkované obálce; myslím že je to vydání zbytečné, neboť za několik posledních měsíců se stále opakuje, že okolkovaný výtisk mne dojde o několik dní později, než výtisk můj vlastní. Pro letošek dosti a napřes rok zas na novo! Na zdar! Váš

Karel Matoušek.

Detroit, Mich., 27. listopadu.

"Bazár Spojenců" byl velkým úspěchem v historii Detroitu a česká veřejnost, že brala velkého podíl na podniknutí onom jest samozřejmé. Český den se vydařil znamenitě, totiž co se morálního výsledku týče. Program byl zajisté zdařilý a řečeno mi bylo, že byl nejlepším z celého pořadu. A že na onom úspěchu největší podíl mají cvičenky a cvičenci od Ž. F. T. a od N. J. S. jest jisté. Co se finanční stránky týče promluvíme si o tom na jiném místě. Od odpoledního programu muselo být upuštěno, ale na večerní program byla divadelní místnost nabyta americkým obecenstvem. Po průvodu boreů a tanečnicků besedy bazárem přikročeno k programu. Sokolové procvičili hrazdu, bradla a prostná a šlo vše dosti hladce. Sokolky provedly tělocvičný tanec, který se též líbil a pak Sokolové a Sokolky přetanečily besedu ve 4 kolech, která byla s účastí sledována a aplaudována. Pak 8-letá česká taneční umělkyně Irma Kadičová unesla obecenstvo svými tanci, p. Jiří Hráša přednesl svá čísla na housle, která se též líbila, ale rozhodně se nehodilo mezi výkřiky prodávačů na bazáru.

Celkem vzato naše vystoupení bylo čestné před americkou veřejností. A jest velice pozoruhodné, že zdejší 2 časopisy jen malinkou poznámku učinily o našem vystoupení a "Detroit News" největší denník anglický, jehož zpravodajovi se dal článek informační o Sokolstvu z pera Dr. R. Jiřinského, který byl přítomen a ačkoliv si činil poznámky, přec jen "News" druhý den ani zmínky neučinil o našem výsledku. Jest to myslím německý list s americkým náteřem. A či vinou jest to, že nás tak ignorují? Myslím, že nás samotných. Jest teď na nás, abychom uspořádali něja-

ké veřejné vystoupení ve veřejném parku, aby takové deníky si nás musely všimati. Zdejší Nár. Sdružení pracovalo k tomu, by celý český živel na onom bazáru zastoupen byl ale zklamali jsme se. Kostel? Vždyť jsem již několikrát poukázal na ony tak zvané "Čechy" že jsou smýšlení rakouského! Prý budou mít sami bazár ve prospěch nějakého kostela sv. Cyrila a Methoděje. Jest záhodno, aby ony odpovědi Č. N. S. byly uveřejněny. A což sociální tělocvičná jednota? Pracovali jsme k tomu, by s námi vystoupili v jednom celku. A výsledek? Bylo nám řečeno vešlicos, že jest krátký čas k nacvičení atd. a když dále na ně naleháno tak nám bylo zděleno, že se ptali hlavního tělesa v Chicagu a že společně s námi vystoupiti nesmí, ale sami na svou pěst' ano! Také kus té české práce! A takové organizace jsou podporovány našim lidem českým, zasluhují si toho? Nechám oněm krajanům k posouzení. Jsem jen zvědav, budu-li čísti v českých časopisech celkový popis a kritiku českého dne, na Bazáru Spojenců Na zdar!

Jan Jirásek.

Milwaukee, Wis. 28. listopadu.

Usedaje, abych napsal poslední dopis v tomto roce do našeho milého orgánu, píši s radostnou myslí — do jisté míry, nad tím, čeho jsme se dopracovali v tomto roce. Ačkoliv mohlo být vykonáno ještě více, přec můžeme být trochu spokojeni, že jsme docela nelenili.

A proto naše práce v tomto roce necht' jest našim povzbuzením pro příští rok, kdy budeme se museti více obětovati, více svoje síly napnouti, aby dodělali jsme se ještě většího výsledku a úspěchu. Rok 1916 zahájil Dram. Odbor, dne 13. února a to divadlem "Vesnický mučedník," kteráž skončilo zdařilým výsledkem. Agitace pro získání nových členů pro naši jednotu získala nám 35 nových členů, kteří byli přijati ve veřejné schůzi, dne 12. dubna za přítomnosti zástupců Výkonného Výboru br. Šimana a br. Vonáška. Dramatický Odbor pak řídil odpolední zábavu — besedu — kterou pořádali naše Sokolky, dne 14. května a která se setkala se zdarem. Naši borci připravovali se a pilně cvičili na závody, které pořádalo spojené Turnerstvo v Milwaukee. Jejich píle odměněna byla skvěle, neboť získali 1. cenu čestovou, 1. cenu pro jednotlivce, III. cenu čestovou a dalších 8 cen pro jednotlivce. Br. cvičiteli Fr. Štěpánkovi byl podán krásný věnec za zásluhu vzorného vedení. I. cena čestová, stříbrný pohár, který pro tento rok jest našim majetkem, musí být vítězem po tři roky vyhrán, než zůstane pak v trvalém držení. Necht' tento pohár slouží našim boreům co cíl v příštím roku, aby opět tento vydobyli, bychom se jím jakož i našimi borei mohli vždy pochlubit! Dalším zdárným vystoupením našich boreů bylo při závodech župních v Chicagu, kdež hoši dobyli I. cenu v II. oddělení a z 9. závodících členů 7. obdrželo diplomy. Naše Sokolky vyslaly četu Sokolek — celkem 17 — které se též vzorně uplatnily. Jest jenom nyní našim přáním, aby všichni tyto Sokolové a Sokolky věrní povždy zůstali naší jednotě, a pro čest našeho národa dále pracovali. Dalším činem naší jednoty bylo zastoupení při výletu Čes. Nár. Sdružení. Zde Sokolky a Sokolové zatančili besedu v našich národních krojích. Pak pořádal náš dramatický Odbor Sokolskou Akademii, kteráž opět byla zařaděna do prvých míst veřejných podniků zdejších. Akademie odbyvala se 15. října. V poslední naší schůzi vzpomenu bylo památky našeho velikána Jindřicha Fugnera. Řečnil br. Jos. Turek. Na konec tohoto roku, 31. ledna pořádáme velké veřejné cvičení. Cvičitel br. Štěpánek připravuje s jeho žáky, Sokoly a Sokolkami pěkné překvapení pro naši veřejnost. Program který počne ve 2:30 odpoledne sestává se z 18 čísel. Zahájen bude proslovem malých Sokolů Junkových. Cvičení sestává bude z cvičení prostných žaček, žáků, dorostu a Sokolů, cvičení na nářadích všech družstev, skupiny, Sokolky taneční cvičení,

jakož i ruský tanec, malé žačky evičení s vesly, Sokol Athletic Club ukázky z boxu a četa medvědů šerm a bradla. Doufáme, že evičení tato vzorně našim Frantou nacvičená dojdou uznání a podpory našich krajanů. Tělocvičná Jednota Sokol a naše Sokolky zasluhují všim právem všestrannou podporu od našich krajanů, neboť oni pracují k udržení naší mládeže v českém kruhu.

Jak mi bylo oznámeno, veřejného účastní se někteří členové technického odboru z Chicaga, kteří našim boreům odevdají I. cenu, kterou tito dobyli v Chicagu.

Ve schůzi, dne 8. listopadu bylo hlasováno pro spojení se Sokolstvem v Americe. Hlasování dopadlo ve prospěch spojení, což jsme ani jinak čekat nemohli. Žel však, že schůze tato, kde rokováno bylo o tak důležitém kroku, nebyla více navštívena. Ačkoliv bylo špatné počasí, přes to nemělo to Sokola odraziti. Výbor na spojení zasluhuje uznání veškerého Sokolstva jak od Národní Jednoty, tak i od Župy Fugner Tyrš a též i od veškeré české Ameriky.

Doufáme, že tentokráte ku spojení dojde, dojítí musí! Jen tím doděláme se plného zdaru ve prospěch věci sokolské jakož i národní. Spojení i jiných spolků a jednot podporujících i zábavních dojde svého času, neboť tím udržíme se lépe dohromady. Necht' tedy Sokol jest opětně vůdcem — pro udržení české řeči, bojovníkem pro čest a slávu Čechů v Americe.

Přeji veškerý zdar naší sokolské rodině jakož i všemu Sokolstvu, v novém roce, končím se srdečným Na zdar!

Jaroslav J. Hein.

Cedar Rapids, Ia. 30. listopadu.

Rozhodl jsem se, že dopis tento bude tím posledním, který napíši co zvolený dopisovatel "Sokola" a jiných českoamerických časopisů. A doufám pevně, že příští sjezd zruší tento nežádoucí přídavek ku označení dopisovatelů orgánů! Nenít' zajisté nikterak příjemno, by dopisovatel orgánů následkem přídavku nesměl — ano, nesměl! — psát o věci jakékoliv do časopisů jiných, aniž by byl potahován některými členy jednoty, ku zodpovídání se, proč to, či ono psal tak a ne jinak! — Však bratři ti mají v celku pravdu. Oznamuje-li se po prosincových volbách, že ten a ten zvolen starostou, atd. a ten a ten dopisovatelem orgánů "a jiných česko-amerických časopisů" a tento dopisovatel, třeba za měsíc napíše do některého z nich článek, (podepsaný svým plným jménem) nesouhlasící plně se smyslením jednoty — aneb členů, za jednotu se považujících — tu není divu, že dostane, jak se říká: "Co proto"! Z důvodu výše uvedeného nepsal jsem letos a nemíním psátí více — však dnešní schůze jednoty udělala mi "čáru přes počet" — zvolivší mne znovu ať jen co dopisovatele orgánů, — a já jsem zde zase!

Ve schůzi dnešní provedena volba a projednány mnohé choulostivé záležitosti. — Jak ani jinak očekáváno býti nemohlo, znovuzvolen starostou br. Jan Pichner jednohlasně. — Nechtěje se rozepsati, jakým tento bratr jest starostou, řeknu pouze, že přál bych každé jednotě starostu takového! Dosavadní vzorný tajemník br. Janda — žel — úřad onen nadále zastáváti odepřel — omluviv toto jednání své návalem práce jiné, (jet' on městským komisařem ulic) a na místě jeho zvolen schopný rovněž bratr Jan Čech, účetníkem, — jak ani jinak býti nemohlo — znovuzvolen br. Trejtnar a pokladníkem rovněž osvědčený br. Suchomel. Výbor majetku jehož tři členům vypršela lhůta byl ponechán až na br. Engelthalera — který se z výboru poděkoval, a na jeho místo zvolen br. Filip — a to na vzdor poukázání mnou na to, že br. ten jest prací naší přetěžován! Náš starý praporečník Wil. Hruška dostal nového společníka v osobě br. Franty Fojtíka, a do družstva hřbitovního vyslán jeden z nejúspěšnějších a nejobětav-

vějších Sokolů, bratr Václav Bezděk. Jmenování rozdílných výborů ponecháno starostou ovšem do schůze příští a připomenutím, že očekává, že schopní bratři se sami přihlásí. Pochopuje-li kdo plně finanční obtíže s jakými jednotami musí zápasiti, jsou to zajisté na místě prvními sestry Sokolky. Není tomu více než měsíc co odevzdaly výb. majetku ček na téměř 40 dol., a do dnešní schůze opětně zaslaly obnos čtyřiceti dolarů. Inu: "Zlaté sestřičky! — Dík upřímný!

A teď to nejutěšenější! Dne 12. listopadu tohoto roku sešel se — na pozvání opravdu snažně pracujícího výboru majetku a výkonných činovníků jednoty nevalný počet členů do hořejších místností Sokolovny. Odpoledne stráveno zábavou rozličnou. Po sedmé hodině shromáždění v sále osloveno starostou jednoty Pichnerem, který způsobem jen jemu vlastním, slovy nehledanými, však k srdci jdoucími, nastínil neutěšený finanční stav jednoty a vyzval přítomné ku pronesení náhledů, jak u věci této nápravy zjednat. Po zcela krátké debatě rozhodli přítomní přispěti — dle možnosti a pokusiti se, by i bratři nepřítomní dle možnosti přispěli. A co řekli byste, že těchto 68 členů a členek Sokola "dle možnosti" hotově zaplatilo neb upsalo? — Téměř \$1700.00!! — Vezmu-li v úvahu majetkové poměry přítomných a těch, kterým nebylo možno se účastniti, nebudu zajisté daleko od pravdy, odhadnu-li sbírku — mezi členstvem pouze — přes \$5000. A bylo by to žádoucí — bylo by to chválné!

Již vícekrát zmínil jsem se o tom, jak nemístným, zvržení hodným zjevem mezi námi jest ta skutečnost, že nevedeme — nejenom snad čísti, ale — ani bez rozčlenění vyslechnouti rozdílné — od našeho — mínění o té které věci. Smutným to úkazem bratři, vzpomeneme-li, že i ti nejzarytější "věrci" ustoupí tam, kde jedná se o prospěch, zisk — víry! My považujeme se nad ně povznesenými, cizími! — Máme za to, že prozíravějšími jsme jich — proč, u všech rohatých — neosvojíme si alespoň tolik taktu (abych tak řekl), bychom bratra, který poctivě, nám třeba odporně mínění pronáší, jej nesnižovali! Jedna část nás hledá v každém návrhu podaném bratrem nám nemilým, jak se říká "chlupy" — a když i cítí, že nemístným by bylo hlasovati proti, nehlasuje vůbec, zapomínajíc, že jednání takové jest nemužným! Ta druhá část pak má za to, co kdokoli z nich řekne, jest "svatým", nepodléhá kritice vůbec, aniž žádné opravě! — A třetí, jsou vědoma toho obojího, jednoduše "moudře" (jak za to má) mlčí! — Ne tak bratři! Chod'te pilně do schůzí i do "večírků", účastněte se debat o zástojí jakémkoli, o němž jakous takous vědomost máte, hled'te však, by rozprava nezabíhala do osobností — a pakli to nutným, by každý z vás měl na zřeteli, že mluvíte s bratrem, který má tak upřímně sokolsky a česky cítící srdce, jako jest to vlastní vaše! — Tím nejlépe posloužíte nejenom věci samé, ale i sobě! Na zdar!

J. Halq.

Omaha Neb., 1. prosince

S pocitem nevýslovného štěstí píši tyto řádky. Spojení Sokolstva v Americe. Jaké to krásné hoody pro každou pectivou duši sokolskou. A proto neřvme se, že každý jásá nad tímto vznešeným činem. Vždyť spousta našich členů si toho dávno a dávno přála. Někteří pracovníci po leta usilovali o to a budiž jim vždy zachována čestná vzpomínka a naše upřímné díky nezměrné. Zmizí s povrchu našeho slova "modrý a červený" a bude jenom jedno slovo, slovo, které v sobě tají to čarovné kouzlo — souhrn všeho krásna, které v sobě tají všechny ideály lidstva — slovo "Sokol". Jest to nejkrásnější čin, co Sokolstvo americké vykonalo a který bude po všechny časy zapsán zlatým písmem v dějinách amerických Sokolů. Buďte se nám teď dýchat volněji a bu-

deme teď ještě s větším úsilím pracovati dále ku prospěchu nám i všeho lidu.

Naše milá Jednota Tyrš pracovala v posledním čase se mohla, ač byly pro ni nepříznivé poměry pokud cvičení se týče. Cvičíme teď ve čtvrtek a v neděli dopoledne, protože nejsou jiné dny uprázdněny v budově Sokola Omaha. Počítáme nedostatek druhého večera všude a cvičitelský sbor má pernou práci, aby bylo všady dobře. Leč přece pokračujeme zdárně. Na mimořádné závody Župy Západní v Howells, Neb., vyslali jsme celkem 10 boreů, 2 soudece, 2 bratry ku řízení závodů a 6 žáků, dohromady 20 účastníků. Naši bratři získali následující ceny: Druhé družstvo ku kterému byli přidáni dva bratři ze Schuyler, Neb., získalo II. cenu ve třídě III., dále bratr Nováček F. je II. přeborníkem ve třídě II. a dobyl I. cenu na prostná. Br. Vogltanz M. první cenu na hrazdě a prostných. Br. Sekerka M. první cenu na prostná a dorostenec Pešťál B. jest I. přeborníkem v závodě dorostu. Tedy umístili jsme se ještě dosti dobře, ale mohli jsme vyslati přece větší počet boreů, kdyby všichni bratři dbali svých povinností v tělocvičně.

Dále oznamuji radostnou zprávu, že v naší jednotě ustanovilo se družstvo starších bratří čili 'těžké družstvo'. Družstvo toto cvičí s chutí a zápalem a je tak zkázněno, že radost popatřiti na jejich cvičení. Zvláště pořadová provádí velmi pěkně a věru, že neviděl jsem lepších v Americe.

A ptáte se, bratři proč tak jest? Prostě proto, že oni bratři vnímají dostatečnou kázeň, která jest nezbytná všady a základem všeho, nejen v životě sokolském, ale i v občanském, neboť dobrovolná kázeň na sebe vzatá činí člověka statečným i zdutnějším v boji životním. Dává též lásku ku všemu dobrému a silnou vůli, kteréžto jsou nepostradatelné v životě všech národů. Též je patrno mezi členy onoho družstva vzájemná důvěra a láska ku svému cvičiteli. Vy bratři starší, tužte se mužně dál a věřte, že bude nejen ku prospěchu vašemu ale i ku prospěchu našim mladším bratrům, kterým jdete vstříc dobrým příkladem. Kéž by takové družstvo starších bylo v každé jednotě. Vy, bratři cvičitelé jiných jednot, zkuste to s podobným a uvidíte, že se nezklamete, jen trochu dobré vůle.

Též jsme uspořádali veřejné na paměť 26. letého trvání našeho společně s našim ženským odborem Sokolek Tyrš. Cvičení ono bylo, dle posudku odborníků, velmi dobré, někde až vzorné. A tu přísluší dík bez rozdílu všem bratrům dobré vůle, kteří se jakýmkoliv způsobem o zdar přičinili. Vidíte bratři, že to co se zdálo nemožným, udělali jste možným. Jen chutě a vešle dále. Novinkou bylo cvičení staršího družstva a skupiny na železném kruhu. Posudek svůj zde neuvádím, jednak že jsem pomáhal řídit veřejné, a jednak že jsem ponechal tento naší pilné dopisovatelce Sokolek Tyrš, sestře M. Pokorné, na její žádost.

Naše odbory zábavní a dramatický se taktéž statně činí a přinesly nám již nejen užitek jak morální tak i finanční. Těch morálních bylo však více, což jest nejsprávnějším v každém spolku. Dík upřímný vám, bratři, a prosím, pomáhejte nám i nadále.

Bratři drazí, vkročujeme do nového roku, který bude pro naši jednotu velmi významným. Stojí před námi vážné věci ku rozluštění. Jedna jest spojení se se Sokolem Omaha, který nám bratrsky podává ruku. Druhá jest rozhodnout se o bytí aneb nebytí naší jednoty vůbec. Ponechávám toto vám všem ku rozhodnutí, jen kladu vám na srdce a prosím vás, — snažně vás prosím, jednejte spravedlivě a poctivě ku dobru našeho drahého Sokola Tyrše a ku prospěchu všeho Sokolstva bez ohledu na nicotné osobní choutky, které mezi námi nesmí nalézati místa vůbec, neboť jest to každého Sokola naprosto nedůstojné.

Přeje vám ten nejlepší zdar do příštího roku, tiskna vám ruce a volaje naše Na zdar! jsem váš

Fr. Šnajberk.

Long Island City, N. Y., 1. prosince.

Konečně zas přišla na mně řada psát do "Sokola" nejsem ještě zvolen, ale vím, že tomu neujdou, tak musím aspoň do posledního čísla napsat něco z naší jednoty. Předně jak zpráva náčelníka zní, jest cvičení velmi chudé, zvláště členstva. Co jest příčinou u našeho mladého členstva, že tak tělocvik zanedbávají nemohu pochopiti. Bratři nebud'te tak liknaví a přičiňte se a chovejte lásku bratrskou mezi sebou a tím zajistíte důvěru mezi našimi čekately i žáky si zachováte, a zajisté tím naši jednotu uspokojíte a udržíte.

Naše sestry zase se vzpružily ze spánku a za dlouhý čas pořádaly Posvícenskou zábavu, 30. listopadu. Táž je uspokojila slušnou návštěvou našich bratrů a přátel vzdor tomu, že byl špatný čas přece to bratry a sestry nezastrašilo. Příští naši zábavu budeme mít sylvestrovskou, přátelskou. Jak odbýváme každým rokem v naději, že Sokolové i sestry v milém kroužku sejdem se a pobavíme Na zdar!

Jos. Koutník.

Fort Worth, Tex., 1. prosince.

Již je na čase, aby také pár řádků zaletlo do "Sokola Amerického" od nás z Fort Worth jako na důkaz, že jsme byli, jsme a budem! Jenže o nás nikdo neví a kdo něco kdy slyšel, že Fort Worth kdys snad byla mnoho slibující sokolská jednota, ten již as zapomněl a považuje nás za jednu z těch mnoha zaniklých jednot v Texasu. Dozajista ale myslil by se, kdyby soudil tak, naopak my stále jdeme ku předu a hledíme co nejvíce jednotu sesílit. Nechci zrovna vychalovat, neboť by to třeba škodilo, a naši bratři by si mysleli, že se činí až příliš moc. To zas ne, oni jen konají správně svoji povinnost, jenom já jsem nedostál svojí povinností, a sice jakožto zvolený dopisovatel, že jsem neposlal za 9 měsíců žádně zprávy o naší činnosti, a neposlal bych snad dosud, přiznám se, kdyby mně bratři v minulé schůzi nepřipomínali. Oni mně již sice mnohokrát připomněli, ale já se vždy omlouval a odkládal, že nemám právě času, ano neměl jsem. A to právě tehdy, kdy jsem měl co psát, a kdy jsem zase měl čas, tu jsme měli buď před veřejným aneb jsme očekávali změny, a sice odjezdem některého z bratří, kteří byli jaksi našimi vůdci. Takových bratří jsme ztratili několik, a tu jsem vždy nechtěl psát, neboť jsem si nebyl jist, že budeme vůbec cvičit, ač před tím nás cvičilo ve třech družstvech. Bude zajisté mnohemu divné, že by jsme tak rázem klesli, ale když připomenu, že 90 procent z nás jsme vůbec Sokola před tím neviděli, nechci ani mluvit o tom, že by z nás některý dovedl správně družstvo vést, byli jsme vesměs začátečníci. A tak jsem nechtěl psát něco, co by v jedinkém týdnu se převrátilo ve velkou lež.

Mezi oněmi bratry, kteří nám odcestovali, byl náš bývalý náčelník a zakladatel zdejšího Sokola br. Jan Nezbeda, který se nachází nyní v Detroit, Mich. Byl též našim dopisovatelem, a tu není divu, že jsme v něm ztratili nejen dobrého Sokola, ale též dobrého pracovníka vůbec. On byl tělem i duší Sokola. Často na nás vzpomíná a tím nás ponouká k další práci. Nyní je zde zřejmě viděti výsledek jeho namáhavé práce, kterou však dotvrdil přítomně náš náčelník br. Fr. Dobeš, jenž nás stále vede ku předu. Sokol zde dokázal mnoho, musel však prodělat různé nesnáze a trpké zkoušky, nežli byl uznán. Nyní je zde na Sokola jinak pohlíženo, nežli dříve, neboť on to byl, který dokázal mezi zdejšími krajany spojení, aby jak se říká táhli za jeden provaz. On to byl, který pořádal první pěknou zábavu s nejlepším výsledkem. Za to dlužno jen děkovat br. Fr. Krutovi, který se staral. Tím jsme si pomohli k lepšímu postavení. Sokol to byl, který se první pokusil o postavení společné, t. zv. Česko-slovanské síně, a dokázal to. Utvořil se zde stavební výbor, který sestával z členů zdejších jed-

not, totiž sokolské a S. P. J. S. T., jinak věc nebyla možná, a dnes mohu říci, že jsme již téměř u cíle. Nebyť Sokola, nebylo zde dosud ničeho. Pořádali jsme dvě velká veřejná, která zatřásla zdejší osadou, a nutno připomenouti, že nás tu je jen nepatrná hrstka, všech as 27, cvičících 12. Tento počet členů jak cvičících tak přispívajících je skoro stále v jedné míře, nejsme dychtivi získati mnoho členstva, jako jsme byli dříve, ale hledáme jen členy uvědomělé, kteří vědí co je Sokol.

Děkujeme bratřím v Dallas, že nám byli nápomocni vždy, když jsme je požádali. Nebylo to nadarmo. Vypomohli jsme jim též, když nás o to požádali i doufám, že i na dále si budeme takto pomáhat.

Ve středu, dne 15. listopadu naši společně s dallaskou i wacoskou jednotou cvičili na českém dnu v Bavlněném paláci ve Waco, Tex. Nemohu říci, k jakému výsledku tam přišli, protože jsem tam nebyl, ale naši říkají, že se líbilo všem. Naši byli zastoupeni nejvíce, totiž v mužstvu, neb zde ještě Sokolky nemáme a dorost teprve začal, ale doufáme až budeme mít ten společný stánek, že všeho docílíme a že o příštím českém dnu, budeme-li zváni, vystoupíme co největší jednotu sokolská v Jižní Župě. Proto bratři v Texasu číňte se, at' vás nepředčíte!

Na zdar!

Josef Bečán.

Baltimore, Md. 2. prosince.

Rok blíží se ku konci, a tu si musím přispíšiti, abych podala aspoň skrovnou zprávu o naší činnosti a dohonila tak, co jsem nemoci mojí proměškala. Předně tedy — spojíme se! Jakou radost' pocít'uje každý upřímný bratr i sestra, kdož předně Sokolem jsou, nehledě při tom na jméno neb různé ty přívěšky, které různá tělesa během času k zásadám svým připjala, a jimž záleží jediné a pouze na prospěchu celku, na zachování mohutné větve sokolské v Americe. Jsem jista, že nebude jedné jednoty, která by hlasovala proti spojení, a tak můžeme skorem s jistotou říci, že sloučení jest hotovou věcí. Avšak práce naše tím nepřestává, naopak, my tím více musíme napjati veškeré síly a pracovati neúnavně na zlepšení poměrů v jednotách, musíme zdvojnásobiti činnost ve všech odborech práce sokolské a dokázati tak světu, že jsme upřímnými následníky našich velikánů Fiegnera a Tyrše. K tomu však nestačí těch několik obětavých bratrů a sester, zde jest třeba, by jeden každý člen té velké rodiny sokolské přiložil ruce k dílu. Není snad jednoho člena, který by nedovedl síly své uplatniti at' již tak či onak, a práce jest dosti pro všechny. Přijďte, pracujte s ochotou, a odměnou bude Vám hřejivý pocit, že práce pro dobrou věc vykonaná. V tělocvičnách našich jest opět živo, cvičí se pilně po dlouhých letních prázdninách. Připravujeme se na společné veřejné, jež každoročně odbývá se, dne 23. prosince. O nás však stejně jako o mnohých sborech Sokolek platí výrok br. Čermáka, že cvičíme pouze k vůli tomu veřejnému vystoupení, jakmile to jest odbyto, zeje tělocvična prázdnou. A není platno veškeré naše pobádání k vytrvalosti, po veřejném přijde 6 — 8 sester do cvičení a druhé zůstanou doma. Pravdu máš, br. Čermáku, že kdyby naše matky věděly, jaký vliv má soustavný tělocvik na vývin dospívajících dívek, že samy hleděly by k tomu, by dcery jejich cvičení pravidelně navštěvovaly. Snad příští pokolení bude na tom lépe. Doufejme! Není však pouze v tělocvičnách nedostatek zájmu, jeví se všude u nás i u bratrské jednoty. Zdá se vůbec, že celá naše osada hoví si ve spánku. At' se pořádá zábava nebo přednáška, síň jest s téměř polovicí prázdná. Při poslední přednášce naší, která byla pořádána ve prospěch Národního Sdružení a na které přednášel řečník z New Yorku, obě. Koukol, byl připraven a proveden krásný program, vstupné bylo co nejnižší a přece návštěva tak malá. Pouze 170 lístků bylo prodáno. Čím to je? Ve schůzích a vůbec všady slyšíme lid

horovati pro N. S. a když by měli pouhými 15 centy přispěti ku zdatu přednášky ve prospěch tělesa toho pořádané, zůstanou doma. Kde jest pak ta jejich zásada? Slova, pouhá slova a "skutek utek". Naše Sokolky jsou nyní velmi pilně zaměstnány. Když nás došla výzva od Nár. Sdružení ku účasti při velkém bazáru, který pořádán jest místní odbočkou za spoluúčinkování všech spolků baltimorských, (vyjímaje ovšem spolky katolické), tu usnesly se sestry k uspořádání vlastního stánku, na nějž každá sestra udělá nějakou ruční práci. Sestry se s chutí daly do práce, a tak doufáme, že budeme míti hodný výtěžek, jež se připojí k celkovému výnosu. Dramatický odbor připravuje opět obecenstvu pěknou zábavu na Nový rok. Cvičí totiž velice populární novinku. "Z českých mlýnů". Kus protkán krásnými zpěvy, což se našemu obecenstvu jistě bude zamlouvati. Připravte se tedy všichni, a hleďte si co možná opatřiti vstupenky předem. Jest již nyní po lístkách poptávka. Veřejné a novoroční divadlo jsou ještě dva živé body v naší osadě, při kterých Sokolovna stěží pojme všechny návštěvníky. Tedy na shledanou v těch dnech. Na zdar!

Marie Česká.

PÍSEMNICTVÍ.

Pro nás zvláště zajímavou publikací jest nesporně rozto-mile upravená knížka, jež má název "České pohádky"—Bohemian Folklore, a sestavena jest bratrem naším J. V. Nigrinem, učitelem češtiny na vyšší škole Harrisonové v Chicagu. Vyšla "Česká Literární Společnost", 2315 S. Ridgeway ave. Výběr pohádek věru, že nemohl býti lepší, tak jsou tu: Dlouhý a Široký, Vodník, Čertův švagr, Král Lávra, O holubici se zlatými pery, Toman a lesní panna, Boženka atd. Anglický úvod, jenž seznamuje nás se spisovateli a ilustrátory pověstí českých jest velice případný a jsme si jisti, že všude kam knížka tato zabloudí, že se věci české jen prospěje. Doporučujeme našim sokolským knihovnám a dorostu našemu zvláště, protože najde tu pravé skvosty Erbeny s obrazem Šchwaigerovým, se zmínkou o Fibichovi a Dvořákovi, pak pohádky Němcové, oné ve verši skvostném Havlíčka, vedle prací Čelakovského a modernějších Tille a Weniga se zmínkou o umělci a ilustrátoru Scheinerovi. Uvítali jsme knížku rádi, protože na vyšších školách a v ústavech všude kde učí se češtině bude velmi dobrou pomůckou, jakož i důkazem jaké skvosty má naše písemnictví vůbec i v tomto oboru. Výprava jest vkusná a slouží tiskárně "Slavie" jen ku cti. Cena pouze 25 ctů. První svazek Českých Klassiků jest krásná povídka z dob českého probuzení od A. V. Šmilovského: Krupař Kleofaš a stojí poštou jen 14 ctů. I tuto práci lze jen doporučiti. Pište si na adresu výše udanou.

Vojta Beneš: Druhá čítanka pro české školy v Americe, vydaná Sborem Zástupců České Svob. Školy v New Yorku. Není třeba dlouhým výkladem se rozepisovati o knize, která jest určena pro české dítě v Americe a jak autor praví, uvítá do věnce rodinného a dětského života z písní, povídek, pohádek, veršů a říkadel. Obsahuje jedno sto pěkných článků, upravených ve dva díly "Život ve městě" a "Život na farmě". Jméno učitele Vojty Beneše jest dostatečnou zárukou, že čítanka tato jest opravdu velice cenná, jak po stránce výběru látky, tak po stránce ilustrační, neboť do čítanky této vložena jest celá řada krásných ilustrací v národních barvách. Kniha tato pěkně vázaná a tiskově upravena uniou tiskárnou br. Ad. Tvrdého, hodí se jako vánoční dar dítěti. Cena pěkné této knihy jest velice nepatrná 58 centů a i s posláním a lze ji objednat v každém řádném knihkupectví anebo přímo u vydavatele Sboru Zástupců České Svob. Školy na adresu: F. Horák, 1328 — I. Ave., New York, N. Y. Vše knihu tuto našim čtenářům doporučujeme.

ZÁPISY A RŮZNÉ ZPRÁVY.

ZÁPIS O PRAVIDELNÉ SCHŮZI VÝK. VÝB. N. J. S., konané, dne 27. listopadu, r. 1916.

Schůzi zahájil br. starosta Šiman, za přítomnosti 16 zástupců. Nepřítomni byli br. Kilberger, Továrek, Kubeč, Roubal, Krátký a sestry Šístková, Pertlová, Hanzlíková, Štěpánková, Schefflová, Šlaufová a Bílková. Z těchto omluvení br. Kubeč a sestry Štěpánková a Schefflová.

Zápis ze schůze, obydvaný, dne 30. října, přijat, jak byl čten. Čten dopis T. J. S. Berwyn, obsahující výsledek hlasování pro spojení, který jest kladný, zároveň žádost, by hlasování toto bylo počítáno, a jednota jinak požívala plná práva, vzdor tomu, že dluhuje obnos asi \$200.00 za příspěvky, které v dohledné době zaplatiti nemůže. Přítomný výbor zmíněné jednoty, sestávající z br. Svobody, Vojáčka, Čámského, Smiška a Vopěnky ústy br. Svobody podal další vysvětlení k dopisu, objasňující nezaviněné okolnosti, které jsou příčinou, že jednota byla nucena zůstat dlužna. Výboru T. J. S. Berwyn vysvětleno, že V. V. nemá práva překračovati znění stanov a jenom v případě, že by jednota poskytla patřičný úpis na tento dluh, mohl by V. V. žádosti vyhověti. Dopis odložen do příští schůze, když zástupci Sokola Berwyn slíbili úpis zaopatřiti. T. J. S. Praha, Neb., táže se dopisem, jestli jednota oprávněna k hlasování o sloučení. Jednatel pověřen odpověděti.

Čten dopis od Ant. Lišky ze Seio, Ore., v záležitosti zamýšleného založení sokolské jednoty v Crabtree, Ore., a po-
nechán v rukou jednatele.

T. J. S. New York oznamuje, že návrh na spojení byl přijat, a zaslal návrh k odhlasování jednotám, by veškeré jmění patřící N. J. S. vyjma různých fondů, bylo věnováno Č. N. S. v případě, že by se spojení uskutečnilo. O návrhu rozpředla se delší debata. Br. Čermák jest proti návrhu a odůvodňuje tím, že příznivé odhlasování tohoto návrhu bylo by na škodu novému tělesu, ano by bez prostředků nemohlo přikročiti k provedení některých pro těleso nezbytně nutných projektů. Br. Haller navrhuje odložení návrhu do doby úředního ukončení hlasování. Br. Vlk nesouhlasí s návrhem, ač věří ve všemožnou podporu Č. N. S., však nevidí žádné příčiny, proč by měl býti návrh zadržen a přimlouvá se, by návrh byl ihned rozeslán jednotám, a těmto dán průchod k rozhodnutí. V podobném smyslu vyjádřil se br. Vonásek. Přikročeno k hlasování, a přijat 6 hlasy proti 5 návrh br. Hallera, by návrh byl odložen do skončení hlasování o sloučení.

T. J. S. Žižka v Dallas, Tex., zaslal čtvrtletní zprávy a táže se, mnoho-li dluhuje. Odkázáno jednatelem k vyřízení.

Matice Vyššího Vzdělání zaslala celoroční zprávu a žádost o členský příspěvek. Usneseno povolit roční příspěvek, který obnáší \$5.00.

T. J. S. La Crosse, Wis., žádá vysvětlení ohledně Sokol, patřících k jednotě. Br. jednatel požádán žádané vysvětlení.

T. J. S. Los Angeles, oznámila vystoupení více členů a tudíž se v přítomné době jednota reorganisuje. Vzato na vědomí.

T. J. S. Schuyler, Neb., zaslal dotaz v záležitosti zpráv a poplatků. Ponecháno br. jednatelem k zodpovězení.

Br. Buřata, organisator Župy Jižní zaslal zprávu o uvedení jednoty v Rosenberg, Tex., a účet za cestovné. Zpráva přijata a účet povolen k vyplacení.

T. J. S. New York žádá záslužní listinu pro br. Josefa Ptáčka a Karla Fayera. T. J. S. Omaha žádá tytož pro br. Václava Přibila a Václava Schneidra. Plzeňský Sokol, Chicago, rovněž zaslal žádost o záslužné listiny pro br. C. Foučka, G. Jedličku, J. Z. Kleňhu a F. Machalickýho. Veškerý tyto žádosti odkázány jednatelem k vyřízení.

T. J. S. Omaha oznamuje změnu účetníka a úmysl zaplatiti dlužné poplatky v čas. Vzato na vědomí.

T. J. S. Westfield, Mass a T. J. S. Iowa City, Ia., zaslaly zprávy a příspěvky. T. J. S. Minneapolis, Minn., vysvětluje zadržení čtvrtletních zpráv. T. S. Paní a Dívek v New Yorku zaslal objednávku na 10 výtisků knihy Kroužení kuželi. Odkázáno jednatelem Tech. Výboru Svazového. T. J. S. New Prague, Minn., oznamuje, že zapraví své poplatky v čase určeném.

T. J. S. E. Islip, N. Y., oznamuje pořádání slavnosti otevření nové síně a zaslal V. V. pozvání k slavnosti této. Usneseno zaslati blahopřejný dopis a požádati Župu Východní, by

vyslala zástupce k této příležitosti, který by zastupoval Výkonný Výbor.

T. J. S. Fugner Tyrš, S. Omaha, oznamuje poranění člena a žádá některé podrobnosti o úrazovém fondu. Bratr jednatel pověřen žádané vysvětlení zaslati.

Sdružení Českých Novinářů zaslalo dopis, v kterém jest V. V. žádán předplatiti větší množství výtisků časopisu "V boj" pro české zajatce. Usneseno odpověděti, že V. V. odevzdává velký počet výtisků S. A. každý měsíc k rozeslání zajatcům, že tudíž již v tom ohledu koná svoji povinnost. T. J. S. Waco, Tex., zaslal dopis, v kterém slibuje zaslati veškeré poplatky a hlasování do konce roku. Následující jednoty zaslaly výsledek hlasování o sloučení, které jest vesměs kladné: T. J. S. Cleveland, T. J. S. Plattsmouth, T. J. S. Bohemia, L. I. N. Y., Čes. Amer. Sokol Manitowoc, Wis., Sokol Chicago, Sokolky Iowa City, Plzeňský Sokol, Chicago, T. J. S. Owatonna, Minn., Sokolky Eliška Krásnohorská, Malin, Ore., T.J.S. Malin, Ore., T.J.S. Portland, Ore., Sbor Sokolek Čten. Záb. Besedy Portland, Ore., T.J.S. Karel Jonáš, Cicero, Ill., T.J.S. Minneapolis, Minn., T.J.S. Dodge, Neb., T.J.S. St. Louis, Mo., T.J.S. Schenectady, N. Y.: T.J.S. Tyrš, Cedar Rapids, Ia., T. J. S. Ríp, Pittsburgh, Pa., T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich., T. J. S. Ravenna, Neb., T. J. S. Crete, Neb., T.J.S. Wilson, Kans., T.J.S. Budivoj, Detroit, Mich., Sokolky Rozvoj, Chicago, T. J. S. Blesk, Baltimore, Md., T.J.S. Milwaukee, Wis., T. J. S. Los Angeles, Česko Amer. Sokol v Chicagu, T. J. S. Omaha, Neb., T. J. S. Fugner Tyrš, S. Omaha, T. J. S. E. Islip, N. Y., T. J. S. Karel Havlíček Bor., Ennis, Tex., T. J. S. Svornost, Bronx, N. Y., T. J. S. Irving, Pa., T. J. S. Hopkins, Minn., T. J. S. Galveston, Texas, Těl. Jed. Sokol Oak Park, Ill., Česko Amer. Sokol v St. Paul, Minn., T. J. S. Fort Worth, Tex., T. J. S. Praha, Okla., T. J. S. Clarkson, Neb., Br. jednatel oznámil, že některé z těchto jednot dosud své poplatky nezaslaly. Usneseno odložiti hlasování oněch jednot do příští schůze. Dále přijat návrh, by bylo oznámeno všem jednotám dluhujícím delší dobu, pakli se do příští schůze nevyrovnaají, že budou suspendovány.

Účetní výbor předložil zprávu, ze které vysvitá, že veškeré záznamy br. jednatele a pokladníka byly nalezeny v úplném pořádku. Zpráva přijata.

Br. Vlk podal měsíční zprávu o činnosti Č. N. S. Oznámil, že jest pořádáno sčítání všech upřímných Čechů v Americe a žádá, by k agitaci pro toto sčítání byl propůjčen adresář N. J. S. Dále navrhuje, by byly veškeré jednoty vyzvány S. A., by se staly členy Č. N. S. s ročním poplatkem \$5.00 neb více. Tento návrh přijat. V záležitosti adresáře br. jednatel pověřen adresy zaopatřiti. Br. Pecivál podal úsudek o sloučení s právního stanoviska a radí, jakým způsobem toto provést, aby bylo v souhlasu se zákonem. Tyto pokyny vzaty na vědomí.

Jelikož není více pochybnosti o výsledku hlasování pro spojení, na návrh br. Vonáška usneseno dopsati místním jednotám, by provedly volbu čekanců do nového Výkonného Výboru a zaslali jména V. V., aby volba mohla v lednu provedena býti.

Br. jednatel pověřen zaslati blahopřání Slovanskému sjezdu v Pittsburghu.

Zpráva jednatele za měsíc listopad zní, jak následuje:

Příjem v listopadu.

T. J. S. Chicago, Ill., příspěvky.....	\$113.60
" San Francisco, Cal., příspěvky.....	67.20
" Tyrš, Omaha, Neb., přísp.....	41.95
" Klatovský, přísp. \$120.15, do f. sjed. \$19.80..	139.95
" Čechie, příspěvky	31.80
Sokolky Omaha, Neb., příspěvky.....	3.50
T. J. S. Plattsmouth, Neb., přísp.....	16.20
Sokolky Blesk, Baltimore, Md.....	1.65
Č. A. S. St. Paul, Minn., příspěvky.....	27.90
T. J. S. Dodge, Neb., příspěvky.....	28.50
Faltejsek J., Waco, Tex., přísp. knížky.....	1.50
T. J. S. La Crosse, Wis., příspěvky.....	9.30
" Hopkins, Minn., příspěvky.....	8.40
Č. A. S. Chicago, Ill., příspěvky.....	24.35
Drassal Fr., St. Paul, Cvič. tab.....	1.46
T. J. S. Budivoj, Detroit, Mich., příspěvky.....	18.00
" Tyrš, Cedar Rapids, Ia., příspěvky.....	116.20
" Manitowoc, Wis., příspěvky.....	8.40
" East Islip, příspěvky.....	6.90

T. J. S. čís. 96 Slov. Jedn., Cudahy, Wis., předpl....	1.00
Konečný Fr., Binghampton, Mass., předpl.....	1.00
T. J. S. Irwin, Pa., přísp.....	7.50
“ New York, příspěvky	311.10
“ New York, přísp. knížky se zásilkou.....	5.65
“ Crete, Neb., příspěvky	78.95
“ Ravenna, Neb., příspěvky	9.60
“ St. Louis, Mo., příspěvky.....	54.20
“ T. J. S. Říp, Pittsburgh, Pa., příspěvky.....	45.25
“ Fugner-Tyrš, Omaha, Neb., příspěvky.....	40.70
“ Portland, Ore., příspěvky.....	41.50
Oznámka	35.00
T. J. S. Malin, Ore., příspěvky.....	6.60
Sokolky Malin, Ore., příspěvky.....	.70
Štěpánek Fr., Milwaukee, Wis., Cvič. tab.....	1.25
Tesař F., Cicero, Ill., dopl. na Cvič. tab.....	.25
T. J. S. Čech, Cleveland, O., přísp.....	52.50
Sokolky Iowa City, Ia., přísp.....	1.60
T. J. S. Praha, Prague, Neb., přísp. za 2 měsíce.....	15.40
“ Minneapolis, Minn., příspěvky	11.15
“ Praha, Prague, Okla., příspěvky.....	10.80
Pavella Ad., Philadelphia, 2 výt. Hej Slovane!.....	.50
Weber J., Schenectady, N. Y., knihy.....	1.76
T. J. S. Dodge, Neb., příspěvky.....	11.00
“ Oklahoma City, Okla.....	8.65
“ Cleveland, Ohio	61.05
Sokolky Tábor Slovanské Lípy.....	1.25
T. J. S. Rozvoj.....	19.50
Úroky z banku	3.95
Úroky z dluhopisů	60.00
	\$1,566.12

Ček čís. **Vydání za listopad.**

107 J. Sedlák, služné za září \$60.00, cestovné \$31.94..	\$91.94
120 Buňata Jos., cestovné k uvedení jednoty v Rosen- berg	18.00
121 Vonásek T., procenta z oznámek.....	8.75
122 Dr. J. Rudíš-Jičínský za redakci list. S. A.	45.00
123 Čermák J., za red. tech. hlídky v list. S. A.	15.00
124 Národní Tiskárna za 7400 výt. list. S. A. \$241.25, Kolky \$36.55, Second Class \$15.30.....	293.10
125 The Franklin Co., za štočky	4.00
126 Sedlák J., služné za říjen a listopad.....	120.00
127 Maticí V. V. v Cedar Rapids, Ia.....	5.00
128 Paskovský J., za napsání diplomu.....	1.00
Celkem	\$601.79

Příjem:

Příspěvky	\$1433.00
Do f. sjezd.....	19.80
Úroky	63.95
Předpl.	2.00
Oznámka	35.00
Knihy	2.26
Přísp. knížky	7.15
Tab. evičit.	2.96

Vydání:

Tisk Sok. Amer.	\$241.25
Dodávka	51.85
Redakce	60.00
Štočky	4.00
Procenta	8.75
Společ. evič.	211.94
Organisator	18.00
Různé	6.00

Celkem\$1566.12

\$601.79

Příjem tento měsíc	\$1,566.12
Z minulého měsíce	3,021.76
Celkem	\$4,587.88
Vydání	601.79
Zbývá na hotovosti	\$3,986.09

Fond Č. A. O. S.

Zbytek z minulého měsíce.....	\$231.40
Příjem	2.96
	\$234.36

Vydání	230.94
Zbývá	\$ 3.42
Vydání, čky: 107	\$91.94
123	15.00
125	4.00
126	120.00
	\$230.94

Fond sjezdový.

Z min. měsíce	\$1,679.43
Příjem v listopadu	19.80
	\$1,699.23

Finanční stav N. J. S. 27. listopadu 1916.

Dluhopisy	\$3,000.00
Směnečné pohledávky	1,325.45
Hotovost v pokladně	3,986.09
Záloha na nářadí	735.61
	\$9,047.15

Fondy:

Sjezdový	\$1,699.23
Sjezdový směn.	109.00
N. J. S.	300.00
Úrazový	404.00
Kursový	54.85
Ú. M. Š.....	6.20
Č. N. S.	20.10
Č. A. O. S.	3.42
Různé	15.15
	\$2,611.95

ZÁPIS

o schůzi Technického Odboru, konané, dne 3. prosince 1916.

Přítomni byli: br. Čermák, Pecival, Pokorný, Fr. Paul, Fr. Sliva. Omluvena sestra Vebrova, neomluvena sestra Marie Kazdova. Br. Paskovský vedl schůzi a T. Vonásek zápis o jednání. Zápisky o minulé schůzi schváleny. Čten dopis br. Plisky, člena dobrovolnické družiny v Kanadě, jímž žádá o Cvičitelské listy a hudebniny, čímž mu nemožno posloužit; usneseno nabídnouti mu něco z toho co máme na skladě. Čtena zpráva Technického Odboru Župy Východní a po přecházení rozebírána část po část a usneseno: 1) Cvičení povinná na nářadí není třeba posílati ku schválení, ale doporučuje se výběr eviků odpovídajících silám evičenců v různých třídách. 2) Schválen úmysl najmouti některou zbrojnicí k závodům. S potěšením vzato na vědomí sdělení týkající se přípravných prací k evič. běhu. Přetřásána pak žádost o financování vydejů Župy, spojených s vydržováním společného evičitele a pak s během, které dostoupnou as \$250.00. Jednomyslně uznáváno, že povinností je vyhovět, ale jak to možno učinit v době přítomné, když po zaplacení služného a cestovného br. Sedlákovi do 1. prosince, zbývá v pokladně pouze \$3.42. Závazek s br. Sedlákem je ještě na měsíc a nový jeho účet na cestovné je \$32.19 a ten ještě se zvětší do 1. ledna. Župa Západní má ovšem platit ještě za dva měsíce polovinu služného, což bude činit \$30.00 a as \$40.00 cestovného. Župa Severovýchodní má dát také za dva měsíce \$60.00 a as \$30.00 cestovného, čímž by se sehnalo něco přes sto dolarů a s tím co je k pohledávání za knihy as \$200.00, což je tak dost na krytí vydání závazného. Usneseno dbáti toho, by více knih Kroužení kuželi a Tabulek evič. bylo odprodáno. Kdyby každá jednotka odkoupila po výtisku, bylo by dost peněz na potřeby. Členové Ú. T. O. jsou překvapeni tou netečností jednot, zvláště těch menších, od nichž slyšeti stesky na nedostatek evič. sil a přec pomůcek tak výhodných neodkoupí. Dále byl Ú. T. O. mile překvapen rozhodnutím župním, by v jednotách bylo evičeno dle rozvrhu vydaného Č. A. O. S. Kéž by i jinde po příkladu tom jednali. Upozornění v tom

smyslu má být jednatelem učiněno a každá jednota má být požádána o odkoupení aspoň dvou výtisků Kroužení kuželů. T. S. D. a P. v New Yorku objednal deset výtisků, což náležitě oceněno.

Čten dopis bra. Sedláka, obsahující stížnost na zdržení služného a klamně dohady, kdo toho vinen. Usneseno poukázati mu na bezdůvodné podezřívání a spolu i podeceňování V. V. N. J. S., když zdržení do jisté míry zavinil sám neudržováním písemného styku s Ú. T. O.

Na to přikročeno k probírání prostných cvičení předložených Župou Východní. Zvolen výbor z bra. náčelníka, podnáčelníka a Čermáka, by vypracoval o nich posudek, který jest: Cvičení členstva: Cvičení procvičena a učiněny některé opravy, které zdají se spíše chybami zaviněnými při opisování, uznává ponechati je tak, jak jsou sestaveny. Přece ale dovolujeme si upozorniti, že cvičení druhu podobného již po tolik roků opakovaná, činí dojem stejnosti a odporuje, by v budoucnosti volena byla cvičení na nářadí, jelikož naše cvičení veřejná činí na cizí odborníky dojem, že sestavujeme cvičení jen dle jisté šablony, dle jistého jakéhos předpisu, od něhož nejsme s to se uchýliti. 2) Sokolky. Členové výboru, kteří jsou odborníky v cvičení tanečních, pokusili se dle popisu cvičení procvičit, ale zůstali při některých sestavách v rozpacích. Tudíž usneseno nečinít žádných změn, aniž pouštěti se do nějakého kritického posudku, jelikož sestavovatel třeba sestavy správně sestavil, ale naše posud neustálené názvosloví v odvětví tomto mohlo by zavinit mnoho nedorozumění. Kdyby br. sestavovatel chtěl připojiti ku cvičení podrobné vysvětlivky, výbor byl by ochoten cvičení ještě prozkoumati. 3) Cvičení dorostu. Výbor upozorňuje, že se nezdá býti činěno velkého rozdílu mezi cvičením dorostu a cvičením Sokolů. Osmidobá složitá cvičení, k nimž se pojí i obraty, určena jsou pro družstva nejvyspělejší a těmi jsou třídy Sokolů. Výbor odporuje cvičení jednodušší, tak aby nácvik mohl být co nejpřesnější a co hlavní, aby naznačen byl jakýs přechod od cvičení dětských k cvičením Sokolů. Zde o nějakém přechodu, o nějakém pojítku nelze mluvit, poněvadž rázem sáhuto bylo k sestavám určeným družstvům vyspělým. Cvičení dětí. S politováním oznamujeme, že výbor nemůže předložená cvičení schváliti, poněvadž by schvaloval něco, co je v křiklavém rozporu s tělocvikem dětským, jak se stanoviska paedagogického tak i se stanoviska hygienického. První chybou je, že mají cvičiti společně děti šestileté až čtrnáctileté. Tím dáváme vznik nepříznivému posudku o nás, že nečiníme rozdílu nejen mezi tělesnou, ale i mezi duševní schopností a spůsobilostí děcka šestiletého a dítěte čtrnáctiletého. 6leté dítě není s to věnovati mysl dvěma věcem najednou — pro takové jsou určeny eviky co nejjednodušší — jimiž zaměstnává jen jednu část těla, neboť u dítěte 6letého ještě nelze mluvit o nějaké koordinaci, bez níž složitý evik provést nelze. Eviky předložené jsou dosti složité i pro děti 14leté, uvážíme-li, že mají být provedeny větším počtem dětí a správný nácvik bude vyžadovat mnoho duševního napjetí, čímž má se to, co eviky tělesnými děti získati mají. Právě před veřejností měli bychom si nechat na tom záležet, abychom podali ukázkou tělocviku postupného a měli bychom ukazovat ne co dovedem sestavit, ale jak dovedeme tělocvičné udivo přispůsobit věku a pohlaví. Výbor doporučuje zjednodušení cvičení pro 10 a 12leté a mají-li útlejší děti při veřejném cvičení podílu bráti, at' s nimi jsou provedeny nějaké čilé hry. Hra je prvním počátkem tělesného cvičení dětí a bratři vedoucí zajistili by si mnohem příznivější posudky odborníků a cizinců, kdyby dle rady výboru se zachovali.

Br. Jos. Paskovský zděluje, že se rozhodl pro vydání Sokolského sborníku na r. 1917, v němž bude pojednání o první pomoci při úrazu v tělocvičně z pera br. Jičínského, pak návod k pořádání sokolských akademií, náčrt dějin Plz. Sokola, náčrt dějin Slovanské Lípy, než se připojila k Sokolu

Tábor, práci V. V. v uplynulém roce, přehled práce technické Č. A. O. S., Řád sboru cvičitelského, a žádá členy Č. A. O. S. o podporu podniku tohoto odkoupením výtisku užitečné této pomůcky. Dále jednáno o nové práci bra. Jičínského, Fysiologický podklad tělocviku a rozhodnuto pracovati na umožnění vydání toho díla doporučení V. Výboru, které by zvláště při cvičitelském běhu se osvědčilo.

Bratr Čermák dotazován zda by odprodal svou práci Dětský tělocvik Ú. T. O., kterou má připravenou k vydání v Praze, ale br. Č. zdráhá se dáti určitou odpověď, poukazuje na špatný odbyt knihy Krouží kuželi. Jelikož však členové Odboru vidí potřebu takové pomůcky a naléhali na br. Č. o rozhodné slovo, br. Č. slíbil vyhověti, bude-li nový Ú. T. O., který bude sestaven po uzavření spojení se N. J. S. se Župou F. T. podobného náhledu.

Finanční stav Ú. T. O. je následující:

Z min. měsíce.....	\$231.40
Příjem.....	2.96
Celkem.....	\$234.36
Vydání: ček 107 br. Sedlák.....	\$ 91.94
123 br. Čermák.....	15.00
125 štočky.....	4.00
126 br. Sedlák.....	120.00
	230.94
Zbývá.....	3.42
Sepsal	V. Vonášek, jednatel.

NAŠE SBÍRKA VE PROSPĚCH NÁRODNÍHO SDRUŽENÍ

V čísle listopadovém vykázano úhrnem.....	\$142.00
J. Klaus.....	5.00
F. Pošvie.....	1.00
Gustav Patera.....	1.00
J. Dvořák.....	1.00
J. Šesták.....	5.00

Úhrnem do tohoto čísla.....\$155.00

Obnos ten odevzdali jsme na místech příslušných. Mimo to poslali jsme bratřím, zajatecům, již o pomoci žádali tolik kolik bylo po ruce. Neznámý dal nám k efi tomu \$15.00, pak již bratři Jos. Dušek \$5.00, Jan Tesař \$3.00 a Ant. Černý \$2.00. Vedle toho přihlásila se řada našich, jimž každému dali jsme po jedné adrese zajateců, bratří, Sokolů ve Francii i na Rusi i svěřili jsme je jejich péči. Spůsobem tím dostane se jim nejen hmotné pomoci, ale obdrží časopisy, knihy, prádlo, šaty a p., jakž v tom kterém případě bude třeba.

NOVÍ, ODSTOUPILÍ A VYLOUČENÍ ČLENOVÉ.

— Z Č. A. J. S., St. Paul, Minn., odstoupili nebo vyloučení byli: Petr Nekola, Josef Ventura, Leo Vokatý. Přijati byli Jindřiška Červenková, Francis Marásek, Ed. Dejmek.

— Z T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich., vyloučení byli pro neplacení Boh. Kasík a Fr. Houděk. Vystoupil Vác. Kohout.

— Do T. J. S. Fort Worth, Tex., přijat byl Fel. Lewendowski. Pro neplacení vyloučen byl Stojan Neudow.

— Ze sboru Plzeňských Sokolů v Chicagu vystoupily: Albina Schulzová, Libuše Reiningerová, Marie Trnková, Marie Křížková, Františka Válka-Arient, Anna Nováková, Emilie Švehlová, Anna Horažďovská, Anna Vlčková. Uvedena byla Editha Petřtylová (adresa?).

— Do sboru Sokolek Tábor Slovanské Lípy uvedeny byly Helena Krejčí, Blažena Čížková, Blažena Nováková, Francis Andrie, Emilie Uxa. Odstoupily Anna Blažejovská a Petronila Vlková.

— Do sboru Sokolek Chicagu uvedeny byly: Bessie Lenochová, Marie Chaloupková, Blanche Kašparová, Mildred Bártová, Ethel Paterová, Bessie Nádherná, Viola Dušková.

— Do Plzeňského Sokola v Chicagu uvedeni byli: Josef Kraus, Dr. J. Rudiš-Jičínský (s přest. listinou ze Cedar Rapids). Poděkoval se Vilém Režáb. Zemřeli Rudolf Tábořský, Stanislav J. Halík. Vyloučen pro neplacení Fred. Lamberský.

— Z Čes. Amer. Sokola v Chicagu vyloučen Josef Nový.
— Z T. J. S. Milwaukee, Wis., odstoupil Jan Klimt a J. C. Karel.

ADRESÁŘ

Národní Jednoty Sokolské

ve Spojených Státech.

Výkonný Výbor Národní Jednoty Sokolské v Chicagu. Schůze poslední pondělí v měsíci v Plzeňském Sokole, 18. ul. a Ashland Ave. Jan Šiman, starosta, 2233 So. Ridgeway Ave., Telefon Lawndale 137; Dr. A. Mueller, náměstek, 1854 W. 12. St., Tel. Monroe 3289; Jos. Jurka, pokladník, 1906 Washburne Ave., Tel. Canal 132; Tom. Vonásek, jednatel, 1647 So. St. Louis Ave., Tel. Lawndale 4351; Jos. Čermák, 2533 So. Central Park Ave., Tel. Lawndale 1611; K. Svoboda, 5646 — 22. Place, Cicero, Ill., Telefon Clyde 979-J.; Frank J. Spaček, 1817 So. 56. Court, Cicero, Ill.; Adolf Vlk, tajemník, 4231 W. 22nd St., Tel. Lawndale 3776; Fr. Krátký, 1655 So. Ridgeway Ave.; Fr. J. Kubec, 5401 W. 25. St., Cicero, Ill.; Ant. Pecival, 3347 W. 26th St., Telefon Rockwell 1316; V. Roubal, 2839 W. 22nd St., Telefon Rockwell 428; A. Haller, 1814 So. Ashland Ave., Telefon Canal 1270; V. Matas, 5025 N. Crawford Ave., Telefon Irving 405; Jos. Čapek, 1339 So. Tripp Ave.; Tom. Továrek, 1216 Lombard Ave., Oak Park, Ill.; V. Kilberger, 2215 W. 18. St.; Fr. Chmatal, 1109 N. Sacramento Ave., Tel. Humboldt 1300; Ottilie Splavcová, 1328 W. 18th St.; Barbora Schefflová, 1436 W. 18th St., Chicago; J. Lang, 1433 — 59. Ave., Cicero, Ill.; J. Mareška, 5508 W. 24. St., Cicero, Ill.; M. Štěpánková, 2232 So. Kedzie Ave.; R. Hanzlíková, 2857 So. St. Louis Ave.; Marie Šlaunová, 4132 W. 22. St.; Rosalie Bílková, 906 So. Hermitage Ave.; Anna Pertlová, 4054 W. 21. St.

Technický Odbor: J. Paskovský, náčelník, 2451 So. Kedzie Ave.; tajemník J. Vokřál, 1735 W. 18th St. — Schůze každou 3. středu v měsíci v Plzeňském Sokole.

Vzdělávací Odbor: Tajemník Karel Krásný, 3035 W. 19. St., Chicago, Ill. V potřebách řečníka, divadelních knih a pod. obraťte se přímo na br. K. Krásného.

Ústřední Technický Odbor Č. A. O. S. Schůze každou první neděli dopoledne v Sokole Chicagu, 24. ul. a Kedzie Ave. T. Vonásek, jednatel, 1647 So. St. Louis Ave., Chicago, Ill.

Župa Východní. Sídlo v New Yorku.

Ústřední Výbor: Starosta Alois Wokál; náměstek Jos. Kolman; jednatel Max Grabenstein, 1037 Forest Ave., Bronx, New York City; tajemník Fr. Váně, 428 E. 67. St., New York City; pokladník Martin Klein; náčelník Ant. Mysliveček, 324 E. 74. St., New York City; 1. podnáčelník Jos. Gregor, 340 E. 71. St., New York City; 2. podnáčelník Jind. Vozáb, 203 Crescent St., L. I. City, N. Y.; účetní výbor: Jos. Kolman, Jind. Vozáb a Karel Polák. — Schůze každý poslední čtvrtek v měsíci.

Sok. Jed. Blesk v Baltimore; schůze 2. pátek v Sokolovně, S. E. cor. Gay & Preston Sts.; tajemník Karel Matoušek, 815 N. Montford Ave.

T. J. S. Fugner, L. I. City, N. Y.; schůze 2. sobotu v měsíci v místnosti spolkové, 270 Prospect St.; tajemník Jos. Svoboda, 22 Purvis St., Long Island City, N. Y.

T. J. S. Newark, N. J.; schůze 2. pondělí v Bohemian Auditorium, 17th St. & 19th Ave.; tajemník Josef Kačírek, 189 — 22nd St., Irvington, N. J.

T. J. S. Svornost, Bronx, New York; schůze 1. sobotu v měsíci v čísle 428—430 E. 166th St.; tajemník Jos. Kruta, 426-428 E. 163. St.

T. J. S. New York; schůze 2. a 4. pondělí, 420-424 E. 71st St.; tajemník Vác. Kozák, 339 E. 75. St.

Sok. Jed. Philadelphia, Pa.; schůze 1. neděle v měsíci v České Budově a Sokolovně, 2202 N. Marshall St. ve 3. hod. odpol.; tajemník Vác. M. Younger, 3014 N. Fairhill St.

T. J. S. Westfield, Mass.; schůze 1. a 3. středu v Sokolovně, 118—120 Meadow St.; tajemník Fr. Třesňák, Box 52.

Sbor Sokolek Sok. Jed. Blesk v Baltimore, Md.; schůze 4. pátek v Sokolovně; tajemnice Bohumila Cihlár, 927 N. Washington St.

Těl. Sbor Paní a Dívek v New Yorku; schůze poslední čtvrtek v Sokolovně; taj. M. Kamila Wojtíšková, 319 E. 68. St.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Long Island City, N. Y.; taj. Antonie Filipova, 59 — 2nd Ave.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Newark, N. J.; schůze vždy druhou středu; tajemnice Vilemina Ulman, 31 Cortland St.

T. J. S. Little Ferry, N. J.; schůze 3. čtvrtek; tajemník F. Kallmizner, Box 88. Česko Těl. Záb. Sp. Sokol v Bohemia, L. I., N. Y.; schůze každý 2. čtvrtek v měsíci; tajemník Jos. F. Thuma.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Little Ferry, N. J.; schůze 3. pátek; tajemnice Ant. Smietanský, Box 175, Little Ferry, N. J.

T. J. S. East Islip, L. I., N. Y.; tajemník Fr. Tůma, P. O. Box 310.

T. J. S. Schenectady, N. Y.; tajemník Karel Matoušek, 109 — 5th Ave.

Župa Sev.-Vých. Sídlo v Cleveland, O.

Ústřední Výbor: Starosta Leo Všečka, 2119 E. 90. St.; náměstek Josef Frčka; pokladník Ant. Novotný, 11906 Forest Ave.; jednatel Franta Rebecka, 2346 E. 83. St.; náčelník Jan Jirásek, 129 E. St., W. Detroit, Mich.; 1. podnáčelník Ant. Pánka, 3541 E. 133. St., Cleveland, O.; 2. podnáčelník Fr. Čech, 3100 Sawtell Rd., Cleveland, O.; organizátor Jan Frys pro stát Michigan, Jan Nábělek pro Pennsylvanii, Ant. Novotný pro Ohio.

Sokol Cleveland; schůze každou 3. neděle v měsíci ve 2. hod. odpoledne v Sokolovně, 8932 Quincy Ave., S. E.; tajemník Lad. Huml, 5129 Doloff Rd.

Sokol Čech, Cleveland, O.; schůze 2. neděle v Sokolovně na Wendell Ave.; tajemník Vác. J. Stibr, 3251 E. 55th St., S. E.

Těl. a Podp. Jed. Budivoj, Detroit, Mich.; schůze 1. pondělí v Sokolovně, roh Erskine a St. Antoine Sts.; tajemník W. J. Milý, 228 Maybury Grand.

T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich.; schůze 2. středu v České Národní Síni, 49 Tillman Ave.; tajemník Ant. Skramský, c/o Bohemian National Hall, cor. Tillman and Butternut; účetní Vác. Becker, 78 Humboldt Ave.

Sokol Lorain, Lorain, O.; schůze 4. neděle v měsíci v Sokolovně, 2404 Kelley Pl. Tajemník Vác. Mužík, 2350 Lexington Ave.

T. J. S. Rip, Pittsburgh, Pa.; schůze 1. neděle v Čes. Nár. Síni, 100 Vinial St.; tajemník Jan Nábělek, 1531 Hatteras St., N. S., Pittsburgh, Pa.

T. J. S. Irwin, Pa.; schůze 1. neděle v měsíci v síni Č. S. P. S.; tajemník Vác. Smeták, R. R. 3.

T. J. S. Lev, Bridgeport, O.; schůze 3. neděle v měsíci v síni Č. S. P. S.; tajemník Fr. Mertl, Box 485.

Župa Střední. Sídlo v Cedar Rapids, Ia.

Ústřední Výbor: Starosta Jos. Halg; náměstek Václav Janda; jednatel Fr. Filip, Security Savings Bank, Cedar Rapids, Ia.; pokladník J. J. Hájek; náčelník B. O. Hásek, 403 — 6th Ave., W., Cedar Rapids, Ia.; podnáčelník Franta Drassal, St. Paul, Minn. Schůze 3. čtvrtek v Sokolovně na 3. ul. a 5. Ave.

Plzeňský Sokol, Chicago; schůze 2. a 4. čtvrtek; tajemník Fr. Hartman, 5513 W. 25th Place, Cicero, Ill.

Sbor Plzeňských Sokolek, Chicago, Ill.; tajemnice Kateřina Kubičková, 1417 So. Harding Ave.

Sokol Chicago, Chicago, Ill.; schůze 1. a 3. čtvrtek v Sokolovně, 2335—2341 S. Kedzie Ave.; tajemník Jos. Zeman, 1933 So. Spaulding Ave.

Sokolky Chicago; schůze 2. pátek v měsíci; tajemnice Vlasta Procházková, 2634 So. Ridgeway Ave.

Těl. Jed. Čechie, Chicago, Ill.; schůze 4. úterý v síni Atlas Hall, 1436—40 Emma St.; tajemník Karel Kulíšek, 2534 Haddon Av.

Sokol Tábor Slovanské Lípy, Chicago, Ill.; schůze 3. čtvrtek v měsíci v 1300 S. Karlov Ave.; tajemník Louis F. Kára, 1115 So. Hamilton Ave.

Sokolky Tábor Slovanské Lípy v Chicagu, Ill.; schůze 1. pátek v měsíci v budově Sokola Tábor Slovanské Lípy; tajemnice Millie E. Nováková, 1865 So. Avers Ave.

T. J. S. Rozvoj, Chicago (Irving Park); schůze 4. čtvrtek v měsíci ve Svob. Škole F. B. Zdrůbek, 4624 N. Crawford Ave.; tajemník Fr. Hlavatý, 4630 N. Harding Ave.

Sbor Sokolek Rozvoj, Chicago; tajemnice Františka Bíšek, 4640 N. Crawford Ave.

Česko Americký Sokol v Chicagu, Ill.; schůze 1. a 3. čtvrtek v Čes. Angl. Svob. Škole, 1128 W. 18. St.; tajemník Rud. A. Sedláček, 1320 W. 18. Place.

T. J. Klatovský Sokol, Chicago, Ill.; schůze každou 3. středu v síni Ladimír Klácel, roh 19. a Leavitt ul.; tajemník K. Kilberger, 2215 W. 18. St.

T. J. S. Oak Park, Ill.; schůze 3. středu v měsíci ve vlastní budově, 6512—14 záp. 12. ul.; tajemník F. Šindelář, 1509 Clarence Ave., Oak Park, Ill.

T. J. S. Hawthorne, Ill.; schůze 1. pátek v měsíci; tajemník Fr. Kastner, 5036 W. 29. Pl., Cicero, Ill.

T. J. S. Berwyn, Ill.; schůze 2. čtvrtek v měsíci v Sokolovně; tajemník Karel Smíšek, 6510 W. 26. Pl., Berwyn, Ill.

T. J. S. Karel Jonáš, Cicero, Ill.; schůze 1. a 3. středu v měsíci; tajemník Alois Hildebrandt, 5321 W. 25. St., Cicero, Ill.

T. J. S. St. Louis, Mo.; schůze 2. a 4. pondělí v Sokolovně, 9. & Allen Ave.; tajemník Josef Král, 1806 Allen Ave.

Čes. Amer. Sokol, Manitowoc, Wis.; schůze 2. středu v síni Slov. Lípy; tajemník Alois Jaroš, 708 Chicago St.

T. J. S. Milwaukee, Wis.; schůze 2. a 4. středu v Čes. Amer. Síni; jednatel Ant. Šabart, 1312 Vine St.

Těl. Jed. Tyrš, Cedar Rapids Ia.; schůze 1. neděle v Sokolovně na 3. ul. a 4. Ave.; tajemník V. Janda, 622 So. 4th St., West.

T. J. S. Edwardsville, Ill.; schůze 1. neděle o 2. hod. odp. v síni Č. S. P. S., Vandalia St.; tajemník Karel Slavík, Box 251.

T. J. S. Iowa City, Ia.; schůze 2. úterý v síni Č. S. P. S.; tajemník Louis Vacík, 704 Jefferson St.

Sbor Sokolek Iowa City, Ia.

Č. A. J. Sokol v St. Paul, Minn.; schůze 1. středu v měsíci v síni Č. S. P. S., roh 7. a Western Ave.; tajemník Jos. Landa, 646½ Pleasant Ave.

Ž. O. Sokolek, Marshalltown, Ia.

Sokolky Renata Tyršova, Cedar Rapids, Ia.; schůze 1. pátek v Sokolovně; tajemnice Marie A. Hrbek, 114 So. 3rd St., West.

T. J. S. La Crosse, Wis.; schůze 3. pátek v měsíci; tajemník Frank Duda, 1516 West Ave., So.

T. J. S. Owatonna, Minn.; schůze 2. čtvrtek v síni Č. S. P. S.; tajemník Fr. W. Dušek, 204 Riverside Ave., Owatonna, Minn.

T. J. S. Minneapolis, Minn.; schůze 2. neděle v měsíci ve 2. hod. odp. v České Národní Síni, 2226 Washington Ave. a 23. Ave.; tajemník Vojtěch Fencel, 2434 — 29th Av. So.

T. J. S. Hopkins, Minn.; schůze 1. středu v Opera Hall v 8. hod. večer; tajemník J. F. Lorenc, Box 481.

T. J. S. Montgomery, Minn.; schůze 1. neděle v měsíci v síni pp. Kozel a Janda v 1. hod. odp.; tajemník Josef Šedivý, Box 342.

T. J. S. Vrchlický, Marshalltown, Ia.; schůze 1. neděle v měsíci o 2. hod. odpol. v Sokolovně; tajemník Jos. Kadner, 702 So. 3. Av.

T. J. S. New Prague, Minn.; schůze 1. pondělí v 8. hod. večer v síni Z. C. B. J.; tajemník Jan Ptáček, R. 2, box 112, Jordan, Minn.

Župa Západní. Sídlo v So. Omaha, Neb.

Starosta Šim. Rokůsek; jednatel Jos. Mík, 2704 So. 10. St., Omaha, Neb.; pokladník Oldřich Jelen; náčelník Franta Kopecký, 4117 So. 13. St., Omaha, Neb.; podnáčelník: Frant

Snajberk a M. Kmentova. Další výbor: Jos. Truneček, O. Dlaskova, A. Chvalovec a M. Kapeková. Schůze každé 3. pondělí. — Technický Odbor: F. Kopecký, náčelník; R. Zikmund, tajemník, 1734 So. 13. St. Schůze 1. a 3. středu.

T. J. S. Karel Jonáš, Abie, Neb.; tajemník Chas. Dočekal.

T. J. Sokol Žižka, Bruno, Neb.; schůze 1. neděli; tajemník Vác. Blatný.

T. J. S. Crete, Neb.; schůze každou 2. neděli v měsíci; tajemník Rud. Mašin.

T. J. Sokol Omaha, Neb.; schůze každou 2. středu v Sokolovně; starosta Rud. Havelka, 2921 So. 16. St.; tajemník J. F. Prácheňský, 2326 So. 12th St., Omaha, Neb.

T. J. S. Tyrš, Omaha, Neb.; tajemník Jos. Růžička, 1703 So. 9. St.

T. J. Sokol Plattsmouth, Neb.; schůze 2. neděli; tajemník Vác. Cerník.

T. J. Sokol Schuyler, Neb.; schůze 2. středu v síni Č. S. P. S.; tajemník Chas. Mastný.

T. J. S. Fugner-Tyrš v So. Omaha, Neb.; schůze 1. pondělí v 8 hod večer; tajemník Tomáš Lechner, 5433 So. 20. St.

Sbor Sokolek Libuše, So. Omaha, Neb.; schůze 2. úterý večer v Národní síni, 21st & U St.; tajemnice Marie Oufada, 176 So. 22. St.

T. J. S. Jiří z Poděbrad, Clarkson, Neb.; schůze 4. neděli ve 2. hod. odp. v místnosti Z. Č. B. J.; tajemník a účetní Ant. Vodvářka.

Sbor Sokolek, Omaha, Neb.; schůze 4. pondělí; tajemnice Josefina Janák, 1125 S. 60. St.

Sbor Sokolek Tyrš, Omaha, Neb.; schůze 3. neděli; tajemnice Anna Pitha, 1910 So. 8. St.

T. J. S. Dodge, Neb.; schůze 2. pondělí v síni Div. Družstva; tajemník Jind. Studnička.

Sbor Sokolek Dodge—

T. J. S. Howells, Neb.; schůze 2. středu v měsíci; tajemník Josef Palas.

T. J. S. Ord, Neb.; schůze 1. středu v měsíci; tajemník F. G. L. Benda.

Sbor Sokolek Vlastenky ve Schuyler, Neb.; tajemnice Emma K. Schmid.

Sokol Ravenský, Ravenna, Neb.; tajemník Franta Slavětinský.

Sbor Sokolek, Wilber, Neb.; tajemnice M. Chab.

Sbor Sokolek Libuše, Crete, Neb.; tajemnice Augusta Sedláček.

Sbor Sokolek, Clarkson, Neb.; schůze 4. neděli v měsíci ve 3. hod. odp. v síni Z. Č. B. J.; tajemnice Božena Odvárková.

Sbor Sokolek, Plattsmouth, Neb.

T. J. S. Hvězda Západu, Black Wolf, Kans.; schůze 1. neděli; tajemník Jos. Jiříček, R. F. D. 2, Wilson, Kans.

T. J. S. Karel Jonáš, Wilson, Kans.; schůze 2. a 4. neděli; tajemník Vác. Gregor.

T. J. S. Timken, Kans.; tajemník Jan Vešeký.

T. J. S. Oklahoma City; tajemník J. S. Vaněk, 111 N. Harvey St.

T. J. S. Praha, Okla.; tajemník C. M. Sádlo, Prague, Okla.

T. J. S. Vyšehrad, Lucas, Kans.; tajemník Josef Libal, R. 1, Box 75.

Zupa Jižní. Sídlo v Dallas, Tex.

Ústřední výbor: Starosta František Merlík; náměstek J. Valčík; jednatel J. Pavelka, 3519 Whittaker St.; pokladník a účetní V. Kasal; náčelník F. Rendl; účetní výbor: K. Buřík a J. Valčík. Další výbor: M. Vančurova a F. Zamazalova. Schůze 3. neděli v měsíci v Sokolovně na Carl St.

T. J. S. Karel Havlíček Borovský, Ennis, Tex.; tajemník Frank Moučka, R. 6.

T. J. S. Žižka, Dallas, Tex.; schůze 1. neděli v Sokolovně na Carl St.; tajemník J. Pavelka, 3519 Whittaker St.

Sbor Sokolek Libuše, Dallas, Tex.; schůze 2. neděli v Sokolovně na Carl St.; tajemnice Adolfa Stránská, 2204 Gould St.

T. J. S. Houston, Tex.; tajemník F. Venc, 1401 Houston Ave.

T. J. S. Jan Amos Komenský; tajemník Jos. Zemánek, Guy, Fort Bend Co., Tex.

T. J. S. Tyrš, Waco, Tex.; tajemník Jan Faltejssek, 1919 So. 10. St.

T. J. S. Fort Worth, Tex.; schůze poslední neděli v měsíci ve Frazier Hall, 14 N. Main St.; starosta Bohumil Kuchař; tajemník Jos. Štěpánek, 2113 N. Commerce St.

T. J. S. Galveston, Tex.; tajemník Jan Beneš, 4704 — Q.

T. J. S. Granger, Tex.; tajemník J. F. Houžvička, Box 184.

✱

Zupa Pacifická. Sídlo v San Francisco, Cal.

Schůze v Sokolovně každý měsíc. Starosta Frant. Laštovka; náčelník Luděk Jirsák; jednatel Josef Tomšovic, 663 Waller St., je muž veškeré dopisy Zupy se týkající bud' teš zasílány.

T. J. S. San Francisco, Cal.; tajemník V. Pilát, 739 Page St.

Sbor Sokolek v San Francisco, Cal.; tajemnice Ella Jelínek, 3247 Jackson St.

T. J. S. Oakland, Cal.; tajemník L. Hora, 1623 West St.

T. J. S. Čtenářské Zábavní Besedy Portland, Oregon; tajemník Adolf Marsa, 1424 E. 14. St.

Sbor Sokolek Čtenář. Záb. Besedy, Portland, Oregon; tajemnice J. V. Babkova, 310 E. 9. St.

T. J. S. Los Angeles (inc.); schůze 1. a 3. sobotu; tajemník Franta Sobota, 825 Crocker St.

Sbor Sokolek Los Angeles, Cal.; tajemnice Lidka Mrkvová, 356 W. 63d St.

T. J. S. Malin, Oregon; tajemník W. Zumer, Malin, Klamath Co., Oregon.

Sbor Sokolek Eliška Krásnohorská, Malin, Oregon; schůze 1. neděli o 2. hod. odpoledne; tajemnice Anna Zumer.

“SVOBODNÁ ŠKOLA” měsíčník obrázkový, vydávaný Sdružením Českých Svobodomyslných Škol v Americe pro výchovu mládeže české v duchu svobodomyslném. — Vychází 1. každého měsíce a předplácí se 50c ročně. — Adresa: “Svobodná Škola”, 1408 So. East Ave., Oak Park, Ill. **Pište si o číslo na ukázkou.**

“Velká doba rodí nejen velké muže, ale v pravém smyslu slova i velké děti.” Viz jednoaktovku srbskou

“HEJ SLOVANÉ!”

Deset knížek \$3.00 ve prospěch Č. N. S. Pište na br. jednatele V. V:

T. Vonáška, 1647 So. St. Louis Ave., Chicago, Ill.

Chráněno zákonem o čistých potravinách. Reference: Kašpar Státní Banka.

Za velkoobchodní ceny

můžete nakoupiti všeho druhu
vína, brandy, whisky neb likéry.

Riesling, Burgundy, neb
Port Wine.

1 gallon za.....	\$1.50
5 gal. soudek za.....	\$6.25
10 gal. soudek.....	\$11.25
26 gal. a sud.....	\$26.50
62 gal. sud.....	\$45.00

Sherry, Tokajské neb
Hořké Víno.

1 gal.	\$1.75
5 gal. soudek za.....	\$8.00
10 gal. soudek.....	\$13.50
26 gal. a sud.....	\$29.00
62 gal. sud.....	\$48.00

Whisky-Brandy, Gin neb Rum za následující ceny:
1 gal. za \$2.00, za \$2.50, za \$3.00, za \$3.50, neb za \$4.00.

Likéry: Kmínka-Mandlová, Oranžová, Višňová, bílý neb červený Punč.

6 láhví za.....	\$2.75	3 gal. za.....	\$6.50
12 láhví za.....	\$5.00	4 gal. za.....	\$8.25
1 gal. za.....	\$2.25	5 gal. za.....	\$10.25
2 gal. za.....	\$4.25	6 gal. za.....	\$12.00

Kapucínka, žaludeční hořká, nebo Double Kmínka, 1 gal. za \$3.00, 2 gal. za \$5.75, 3 gal. za \$8.50, 4 galony za \$11.00.

Vyběte si Váš oblíbený nápoj, zašlete potřebný obnos, aneb nenalezli jste co si přejete v této oznamce, dopište si pro ceník, kde naleznete veškeré zboží.

Veškeré záležitosti a dopisy adresujte na adresu:

JOS. BERNARD, Dept. L.

1903 Blue Island Ave.,

CHICAGO, ILL.

#FIC.153